

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

గురువారం, డిసెంబరు 04, 2008
అరవ సమావేశము, సంపుటము VII, నంబరు 4
సర్వధారి నామ సంపత్తుర మార్గశిర శు. 6.

THURSDAY, THE 4th DECEMBER, 2008
SIXTH SESSION, VOLUME VII, NO.4
13 AGRAHAYAN, 1930 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్కపాణి
డెపూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహేంద్ర జాని
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ వాసిరెడ్డి. పరద రామారావు శ్రీ బి. కమలాకర రావు డా. రాయపాటి శ్రీనివాస్ డా. మసౌల పద్మజ
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్ళనంద్ సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాల కృష్ణయ్య
అదసవు కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎన్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ శ్రీ డి. శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పొండురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యానందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభావ్. చంద్రబోస్ శ్రీ డి. సత్యనారాయణ
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ. రాంపెడ్డి శ్రీ టి. రాంచందర్ శ్రీమతి వి. గిరిజానుందరి శ్రీ ఎన్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ కె. జగన్నాథరావు శ్రీ మహేంద్ర జీవిరుద్ధీన్ శ్రీమతి ఎ. సాయి లక్ష్మి శ్రీమతి ఎస్.ఎ. జ్యోతి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీ జి.ఎల్. సరసింహరావు
మార్గ	:	శ్రీ ఆర్. సీతారామరావు
చీఫ్ ఇపోర్టు	:	ఎల్. తిరుమలరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

గురువారం, డిసెంబరు 04, 2008

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము :

2. ప్రకటన :

విషయం: తేదీ 3.12.2008 న అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభచే ఆమోదించబడిన బిల్లులు, వాటి సవరణల గురించి.

3. సజ్జతత్తు గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్రాప సమాధానాలు :

4. సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు :

5. ప్రకటనలు :

విషయం: i) కార్యక శాఖమంత్రి కార్యక్రమ ప్రదానము గురించి.

ii) 3.12.2008 న జరిగిన కొందరు గౌరవ సభ్యుల అరెస్టు మరియు విడుదల గురించి.

6. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు :

7. అర్థీల సమర్పణా :

8. కమిటీ నివేదిక సమర్పణా :

9. ప్రభుత్వ బిల్లులు :

విషయం: i) 2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య బాధ్యత బడ్జెట్ నిర్వహణ (సవరణ) బిల్లు.

(అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా.)

ii) 2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటి పారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ) బిల్లు.

(అంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా.)

10. అసధికార కార్యక్రమం :

11. లఘు చర్చ :

విషయం: విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనాల బట్టాడు, ఫీజు, మెన్సిచార్లీల మారు చెల్లింపు గురించి.
(కొసాగింపు)

*****

**ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్
గురువారం, డిసెంబర్ 04, 2008**

అరవ సమావేశపు నాలుగవ రోజు

* * *

(సభ ఉదయం 10 గంటలకు ప్రారంభమైనది, గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వర రావుః అధ్యక్షా, సంతోషసగర్లో పోలీసుల మీద జరిగిన కాల్పుల మీద ఒక అడ్జర్న్మెంటు మోహన్ ఇచ్చాం. లా అంద్ ఆర్డర్ బైక్ అపుతోంది, కొణ్ణిగా ఆలోచన చేయమని, చర్చ చేద్దామని మీకు అప్పే చేస్తున్నాం. ప్రౌదరాబాదులో జరిగిన మక్కా మనీదు, లుంబినీ పార్కు, గోకుల్ చార్ట ఫుటులు జరిగినందువలన మరింత జాగ్రత్తగా ప్రభుత్వం ఉండవలసింది పోయి, పోలీసులు సంఘటనా స్థలానికి వెళ్లి కాల్పులకు గురికావడం జరిగింది, ఎవర్నీ పట్టుకోలేకపోయారు, పోలీసులు విఫలం అయినట్టే కదండి?

MR.CHAIRMAN:- Tomorrow we are taking it up. Now I am to announce to the House.....

ప్రకటన

తేది 3.12.2008 న ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభచే ఆమెదించబడిన బిల్లులు, వాటికి పపరణల గురించి

I am to announce to the House that I have received the following Message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 3rd of December, 2008.

1. The Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Bill, 2008 (L.A. Bill No. 33 of 2008).
2. The Andhra Pradesh Farmer's Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2008 (L.A. Bill No. 32 of 2008).

The above Bills will be taken up today and the Amendments to the above Bills will be received before 11.20 A.M. today.

సభకుతుపు గుర్తుగల పత్రులు - వాగ్రామ సమాధానాలు

రంపచోడవరం ఐ.టి.డి..ఎ. లోని విద్యా సంస్లాలో సెకర్యాలు

పత్ర నెం . 31(2162)

శ్రీ కచ్చి జార్జి విక్టర్
శ్రీ కె.ఎన్.లక్ష్మిరావు

గౌరవనీయులైన గిరిజన సంక్షేప శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది నమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) రంపచోడవరం, ఐ.టి.డి.ఎలోని విద్యా సంస్థలో సదుపాయాలు తగినంతగా లేని విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి ;
- సి) రంపచోడవరం, ఐ.టి.డి.ఎ ద్వారా గిరిజన విద్యార్థులకు అన్ని రకాల విద్యాభ్యాసానికి మొత్తం ఫీజు రియంబర్స్‌మెంట్ యివ్వడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- డి) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

గిరిజన సంక్షేప శాఖ మంత్రి (శ్రీ డి.యస్. రెడ్యా నాయక్)

- అ) లేదండీ
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు
- ఇ) లేదండీ
- ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు

శ్రీ కచ్చి జార్జీ విక్కర్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు లేదండి, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదండి అని చెప్పారు. ఇది సత్యదూరం. ఇప్పుడు దీంట్లో నేను స్టోటప్పిక్స్ ఇఫ్సబోతున్నాను. దీని ప్రకారం చెప్పమనండి, సత్యదూరం అని అంటే చూద్దాం. ఎపీ రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్ రంపచోడవరంలో 800 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. మూడే బోర్లు ఉన్నాయి. నీళ్లు సరిపోవడం లేదు. బోర్లు వేయమంటే బోర్లు రిపేర్ చేయడానికి మా దగ్గర ఆరు వందలే ఉన్నాయి అంతకంటే ఎక్కువ డబ్బులు లేవు అని పి.టి.గారు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు నేను చెప్పివస్తి కూడా దాచాపుగా మండల్ హెడ్కోవర్టర్స్. 790 మంది విద్యార్థులు ఉన్న దగ్గర ఒకే బోర్ ఉన్నది. అలాగే గొడ్డంగి హైస్కూల్లో అసలు బోరే లేదు. ఎక్కుడో చలమలకు వెళ్లి అక్కడి మంచి నీరు తెచ్చుకుని వాళ్లు వాడుకునే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇప్పి ఉదాహరణలకు మాత్రమే నేను చెబుతున్నాను. ఇంకోకట్టేమిటంటే సత్యసాయి ప్లాన్ వాళ్లు మండల్ హెడ్కోవర్టర్లో అన్నింటిలో మంచి నీళ్లు ఇస్తామని అన్నారు. కానీ మనకు అక్కడ ట్యాంకులు కట్టుకునే పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటి వరకు రెండు సంప్రుద్యాలైనా ట్యాంకర్లు కట్టలేదు, నీళ్లు నిలువ ఉండటం లేదు. మంచి వాటర్ నచ్చేది. రంపచోడవరం ఏజెన్సీలో జరుగుతున్న మరణాలన్ని కూడా మంచి నీళ్లు సక్రమంగా లేక రక్తహసతతో జరుగుతున్నవనేది వాస్తవమైన విషయం. కానీ ఇప్పటి వరకు మంచి నీళ్లు గురించి త్రధ్ద పెట్టే పరిస్థితులు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ఇకపోతే మెనూ దగ్గరికి రాబోయే సరికి గతంలో బియ్యం అయిదు వందల గ్రాములు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు దాన్ని నాలుగు వందల ఇర్వై అయిదు గ్రాములకు తగ్గించారు. పప్పు ముప్పై గ్రాములు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు దాన్ని ఇర్వై గ్రాములకు తగ్గించారు. ఏజెన్సీలో ఉండే ప్రజలు జనరల్గా ఉండే ప్రజల కంటే కాస్త ఎక్కువ ఆహారం తీసుకునే అవకాశాలు ఉంటాయి మరి ఎలా సరిపోతుంది అధ్యక్షా? ఇకపోతే బిల్డింగ్స్ లేనివి చాలా ఉన్నాయి. మీకు లెక్కలు కావాలంటే మొత్తం ఐ.టి.డి.ఎ లో 1195 టాయిలెట్స్ ఉన్నాయి. అందులో పని చేసిది 695 మాత్రమే. కిటికీలు లేనివి, తలుపులు లేనివి 175 ఉన్నాయి. ట్యాప్స్ లేనివి 594 ఉన్నాయి.

MR.CHAIRMAN:- You are giving the reply. You come with the supplementary. What do you want to elicit from the Minister?

శ్రీ కచ్చి జార్జీ విక్కర్ : రిపై కాదు సార్ నేను వాస్తవ పరిస్థితులు చెబుతున్నాను. నేను మంత్రి గారిని ఏం కోరుతున్నానంటే వీటని పులిఫైర్ చేయడానికి అదనపు కేటాయింపులు ఏమైనా చేస్తారా? ఎప్పటిలోగా వీటని పులిఫైర్ చేసి పిల్లలకు అందుబాటులోకి తీసుకువస్తారు?

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మణ రావుః అధ్యక్షా, జి.బి.నెం. 90, 276 ప్రకారం గిరిజన విద్యార్థుల ఫీజులు రీయింబర్స్‌మెంట్ చేయాలిన బాధ్యత కూడా ఆ శాఖ మీద ఉంది. కానీ ఐ.టి.డి.ఎ ఉన్న ప్రాంతాలలో కూడా విద్యార్థుల ఫీజులను డబ్బు లేదనే పేరుతో పూర్తిగా రీయింబర్స్ చేయడం లేదు. అలాగే ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న కొంత మంది గిరిజన విద్యార్థులను కార్బోరేట్ కళాశాలల్లో చేర్చించారు. వారి ఫీజులు కూడా పూర్తిగా రీయింబర్స్‌మెంట్ చేయకపోవడం వల్ల ఆ విద్యార్థులు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్న మాట వాస్తవం. ఈ విషయం మీద మంత్రిగారు గిరిజన విద్యార్థులకు సంబంధించిన ఫీజులు రీయింబర్స్ చేస్తున్నారా లేదా భచ్చితంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గుంటూరు జిల్లాలో ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ సూలు నాగార్జునసాగర్ ఒకచోట మాత్రమే ఉంది, అక్కడ నాలుగు వందల మంది చెంచుల పిల్లలు చదువుతున్నారు. అక్కడ కూడా తగిన హౌలిక వసతులు లేవు, ఈ విషయాలను కూడా మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్యా నాయక్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు విక్టర్ గారు చెప్పిన విషయం వాస్తవం కాదు. నా దగ్గర డీటైల్స్‌గా వివరాలు ఉన్నాయి. మీరు స్పెసిఫిక్స్‌గా ఏదో ఒక స్కూల్ తీసుకుని ఇన్ఫర్మేషన్ అడిగితే దానికి కూడా నేను సమాధానం చెబుతాను. మొత్తం రంపచోడవరం ఐ.టి.డి.ఎ. లో తొంబై విద్యా సంస్థలు ఉన్నాయి. అందులో 18,000 మంది పిల్లలు చదువుకుంటున్నారు. తొంబై విద్యా సంస్థలకు ఎనభై ఎనిమిదికి గుర్తుమెంటు అకామడేషన్ ఉంది, భవనాలు ఉన్నాయి, రూమ్సు మొదలైని అన్ని ఉన్నాయి. ఒక్క రెండింపికి మాత్రం లేదు. ఒకటి కాకెనాడలో సైట్ ప్రాటమ్ వల్ల మేము మంజారు ఇష్టాలేకపోయాము. అదే విధంగా గంగవరంలో కూడా లేదు. ఈ రెండూ తప్ప మిగతా ఎనభై ఎనిమిదికి కూడా గుర్తుమెంటు బిల్డింగ్సు ఉన్నాయి. తర్వాత మంచి నీటి గురించి చెప్పారు. మొత్తం తొంబై ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఉంటే 155 బోర్డుల వని చేస్తున్నాయి. ఆ స్కూల్లో మూడు బోర్డు ఉన్నాయని వారే చెప్పారు.

ఉ. 10.10

ఆ విధంగా చూసినా వారు చెప్పిన సంఖ్యకు అది సరిపోతుంది. అయినా ఎక్కడన్న ఇబ్బందులు వుండి, బోర్డు తప్పని పరిస్థితుల్లో వేయాల్సి వస్తే, బోర్డు వేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం, ఇబ్బంది లేదు. అదే విధంగా ఇంకో 38 బోర్డు వేయడానికిగానూ నిధులు మంజారు చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే పనులు మొదలుపెట్టడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని నేను మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇనే కాకుండా కొన్ని రెసిడెన్షన్యిల్ స్కూల్లకు వాటర్ స్ట్రోమ్స్ వున్నాయి. మంచి నీటి కొళాయిలు వున్నాయి. వాటిని ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అదే కాకుండా ట్రైబల్ విద్యార్థులకు ఫీజు రీ ఎంబర్స్‌మెంటు విషయమై సభ్యులు, శ్రీ కె.యస్. లక్ష్మణరావు గారు ప్రస్తావించారు, దానికి సమాధానంగా అసలు ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంటులో విద్యార్థులకు ఫీజు రీ ఎంబర్స్‌మెంట్ కల్పించే ప్రక్రియ లేనేలేదు. డిపార్ట్మెంటు ద్వారా మెయింటెనెన్స్ గానీ, ఫీజులు గానీ అన్ని విద్యార్థులకు ఒకేసారి కల్పిస్తాం. నాకు తెలిసినంత వరకు రాష్ట్రంలో ఎక్కడ గానీ, లేకపోతే మీ రంపచోడవరం సందు గానీ ఏ ఒక్క విద్యార్థికి కూడా ప్రభుత్వం ఫీజు ఇష్టాలేదనే మాట లేదు. వివరాలు కావాలంటే నేను చెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. రంపచోడవరంలో ఎనిమిది, తెమ్మిదవ తరగతులు చదివే విద్యార్థులకు మొత్తం 4,236 మందికి ఇష్టటి వరకూ రూ.2.48 కోట్ల వరకు మరియు ట్యూషన్ ఫీజు రీ ఎంబర్స్‌మెంటు నిమిత్తం రూ.1.34 కోట్లు ఇచ్చాం. అన్లైన్ కూడా అక్కడ చేయడం జరిగింది. దాదాపు అక్కడ ఇస్తున్నారు. ఏపైనా లోపాలు డిపస్టర్స్‌మెంట్ చేయడంలో కొంత అలస్యం పుండిచ్చు కానీ అక్కడ డబ్బులు విద్యార్థులకు ఇష్టడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంటులో విద్యార్థులకు సంబంధించి నిధుల కొరత లేదు. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో మొత్తం మనకు మార్పి 31 వరకు రెన్యూవల్ గానీ లేకపోతే ప్రెవర్ట్ గానీ కావాల్సిన బడ్జెట్ మొత్తం రూ.112.00 కోట్లు. ఇష్టటికి ప్రభుత్వం రూ.63.00 కోట్లు రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాలకు కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా కేటాయించిన మొత్తంలో ఇష్టటికి రూ.48.00 కోట్లు విద్యార్థులందరికి పంచడం కూడా జరిగింది. ఈ సంవత్సరం అన్లైన్ విధానాన్ని ప్రోఫెసిల్ట్యాం కాబట్టి అందులో వచ్చే ఇంపీకేషన్ ముందుగా ఐడియా లేదు కాబట్టి వాటిని అన్లైన్ చేయడం వలన సరవర్స్ అన్ని

పనిచేయకపోవడం మూలాన కొంత ఆలస్యం జరిగిన మాట వాస్తవమే. అంతేకాకుండా ప్రెపర్ విద్యార్థులకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో మొత్తం 86,000 మంది విద్యార్థులకు సంబంధించిన టోటల్ వివరాలను కూడా అన్నటైన చేసి వారికి స్కూలర్సిప్పు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పటికే క్రొత్తగా వచ్చిన ప్రెపర్ విషయంలో సుమారు 4,000 మంది విద్యార్థులకు పైగా స్కూలర్సిప్పు పంపిణి చేయడం జరిగింది. రెమ్యాఫ్ట్స్కు సంబంధించి దాదాపుగా అందరికి ఇవ్వడం జరిగిందని నేను ఈ సందర్భంగా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా సభ్యులు చెప్పినట్టుగా భవననిర్మాణం విషయంలో గానీ, ఇంకా ఇతర విషయాలపై ఏమైనా లిథిత సూర్యకంగా ద్రాసినట్టుతే, ప్రభుత్వం తరువున తప్పక పరిశీలించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. భవన నిర్మాణంలోగానీ, కాంపోండ్ వాల్ నిర్మాణంలో గానీ, టెండర్లు పీలిస్తే, స్పుందించడంలో ఆలస్యం జరిగితే నెంటనే ప్రయత్నం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ట్రైబల్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంటు వరకు రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా భవన నిర్మాణంలో గానీ, ఇంకా ఏ ఇతర విషయాల్లో గానీ ఎక్కుడ వెనుకంబేసే ప్రస్త్కే లేదు. నిధుల కొరత కూడా శాఖలో లేదు. తప్పనిసరిగా నిధులు అడిగినపెంటనే ఇవ్వడం జరుగుతుంది. సభ్యులు ట్రైబల్ వెల్వేర్ హాస్పిటల్లో బాత్రూమ్స్ విషయం ప్రస్తాపించారు. ఒక్క రంపచోడవరం వరకే ప్రభుత్వం 308 బాత్రూమ్స్, 284 టాయ్లెట్స్కు, ఇంతకు ముందు పున్న వాటికి అదవంగా నిర్మించే నిమిత్తమై ఇప్పటికే రూ. 1.61 కోట్లను సంక్లిష్టమార్కులో నిధులు నిడులల చేయడమైనది. ఇప్పటికే పనులు చేపట్టడం జరుగుతోంది. డిసింబర్ మాసాన్నికి పనులు పూర్తి చేయాలని అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేయడం కూడా జరిగింది. రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లు కానివ్వండి, జిల్లా ట్రైబల్ వెల్వేర్ ఆఫీసర్లు కానివ్వండి వారిని ప్రోదరాబాదుకు పిలిపించి వారితో రివ్యూ మీటింగ్ పెట్టి, వాళ్ళకు టార్గెట్ పెట్టి, నెలకు ఖర్చు చేసే నిమిత్తం కూడా వారిని ఆదేశించడమే గాక, నేను స్వయంగా దాదాపు రాష్ట్రంలో పున్న అన్ని ఐ.టి.డి.ఎ.లను పర్యవేక్షించి అక్కడ విద్య మరియు వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద రివ్యూ చేస్తున్నాను. విద్య విషయంలో టీచర్స్ మంచి ఘరీతాలు ఇప్పకుంటే, లేకపోతే నిధులు సక్రమంగా నిర్వహించకపోయినట్టుతే వారికి ఇంక్రిమెంట్లు కల్ప చేసే కార్యక్రమం గానీ, ఇంకా ఎక్కువ తప్పులు చేసిన అధికారులను విధుల నుండి తొలగించే కార్యక్రమం గానీ జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా ప్రతి విషయంలో అధికారులపై ఒక బాధ్యతను పుంచి, ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలను చేస్తుంది. అంతేగాకుండా సంక్లిష్ట బాటలో భాగంగా ఒక్క ట్రైబల్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంట్లోనే రూ.55.00 కోట్ల ను బాత్రూమ్లు, టాయ్లెట్ నిర్మాణాన్నికి గానీ, ఎలక్ట్రిషిఫెన్ విషయంలో గానీ మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందులో భాగంగా రంపచోడవరంకు మాత్రమే రూ.1.60 కోట్లు ఇచ్చాం. భద్రాచలం లాంటి ఐ.టి.డి.ఎ.లకు రూ. 11.50 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు సుమారు రూ.13.00 కోట్లకు పైగా నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ట్రైబల్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన భవన నిర్మాణాన్నికి రూ. 200.00 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. రెసిడెంప్లియుల్ స్కూల్ భవనాలకుగానీ, హాస్పిట్లు భవనాలకు గానీ, ఇంటర్వైడియట్ కళాశాల భవనాలకు గానీ, డిగ్రీ కళాశాల భవన నిర్మాణాన్నికి గాని అన్నింటికి నిధులు ఇవ్వడం జరిగిందని నేను ఈ సందర్భంగా మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. కానీ కొన్ని చేట్ల కాంట్రాక్టర్లు పనులు చేయడాన్నికి ముందుకు రాకపోవడం వల్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం అలస్యమపుతుంది తప్ప వేరే ఎటువంటి ఇబ్బందులు ప్రభుత్వాన్నికి లేవనే విషయాన్ని నేను మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, నేను, మంత్రిగారు ఒకే జిల్లా, వరంగల్కు చెందిన వాళ్ళమే. ప్రతి రోజు వారు చూస్తూనే వున్నారు. వారు స్పెషిఫిక్ గా అడుగుతున్నారు కాబట్టి నేను చెప్పుదలచాను. వరంగల్ జిల్లాలోని ములుగు దగ్గర ఏర్పాటు చేసిన ట్రైబల్ వెల్వేర్ ఆశ్రమ పాఠశాలను నేను సందర్శించాను, వారు కూడా సందర్శించడం జరిగింది. ఆ యొక్క ములుగు యున్టి. స్కూల్ విద్యార్థులు మంచి నీటి కొరకు స్కూల్ నుండి రెండు మైళ్ళ పోయి వారే స్వయంగా తెచ్చుకుంటున్న పరిస్థితిని చూడడం జరిగింది. దీన్ని నేను ఒక స్పెషిఫిక్ ఉదాహరణగా చూపించాను. వర్డ్ కాలంలో బావిలోని నీటితో పరద నీరు కలిసి పోవడం వల్ల ఎన్నో స్కూల్స్, కాలేజీల యొక్క నీరు అపరిశుభ్రంగా మారి కలుపితమైపోతున్నాయి. దీన్ని కూడా నేను మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. కనీసం ప్రభుత్వం ఇప్పటి నుండైనా నివారణ చర్యలకు ఉపక్రమిస్తే, వచ్చే వర్డ్ కాలంలోపల

విద్యార్థులకు మంచి నీటి విషయంలో ఇబ్బందులు తొలుగుతాయి. దీనిపై ప్రభుత్వం నివారణ చర్యలు ఏమైనా చేపట్టటకు వీలుండా అని నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

శ్రీ దామారి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానానికి మేము ఇప్పుడు అడ్డు చెప్పి సభా సమయాన్ని పూర్ణం చేయడలచుకోలేదు. కొంత మంది సభ్యులం కలిసి రంపచోడవరం సందర్శించాం. మీరు గాని, మీ అధికారులు గానీ ఒక తేదీని నిర్ణయించండి. సందర్శించి వచ్చిన తరువాత దానిపై మాటల్లాడుకుంటే బాగుంటుందని నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, నెల్లారు జిల్లాలోని సోమశిల సందు వున్నటువంటి గురుకుల పాతశాలకు సంబంధించి భవన నిర్మాణానికి గాను ప్రభుత్వం నిధులను విడుదల చేయడం జరిగింది. కేవలం స్థలం దొరకలేదనే కారణాన నిర్మాణపు పనులు జరగడం లేదు.

MR. CHAIRMAN: Sri V.Balasubrahmanyam Garu, the Question pertaines to Rampa Chodavaram School not Somasila Gurukula Patasala. Don't club it. The Hon'ble Minister for Tribal Welfare has agreed to visit it along with you. Please sit down. Please co operative with me. Next Question by Mr. B.Kamalaker Rao Garu.

సహకార రుణాల తిరిగి చెల్లింపులో ప్రోత్సాహకం

ప్రశ్న నెం.32 (2144)

శ్రీ బి.కమలాకర్ రావు.

గౌరవసీయులైన సహకార శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలోని సహకార సంఘాలకు తమ రుణాలను సక్రమంగా తిరిగి చెల్లించిన వారికి రూ.5,000/-ల ప్రోత్సాహకాన్ని చెల్లించాలని నిర్రయించిన విషయం వాప్పునేనా;
- ఆ) అయితే, వాటి వివరాలు ఏనీటి;
- ఇ) ఈ ప్రోత్సాహక పథకం క్రింద ప్రయోజనం చేకూరే వ్యక్తుల సంఖ్య ఎంత? సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ మహామృద్గ ఫరీదుధీన్).
- అ) అప్పుడండి.

ఆ) 2004, ఖరీఫ్ సుండి పంట రుణాలను తీసుకొని, 29-2-2008 కి ముందు తిరిగి చెల్లించి, కేంద్ర ప్రభుత్వ 2008, వ్యవసాయ రుణ మాఫి, రుణ సహాయ పథకం క్రింద ప్రయోజనాన్ని పొందని ఒక్కొ రైతుకు బ్యాంకుకు వాస్తవంగా తిరిగి చెల్లించిన మొత్తం లేదా రూ. 5000/- లు (ఐదు వేల రూపాయలు మాత్రమే) ఈ రెండింటిలో ఏది తక్కువ అయితే ఆ మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించడానికి 3-11-2008 తేదీ గల జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం. 291 ద్వారా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆదేశించింది.

ఇ) సహకార సంఘాలకు చెందిన 15,15,561 మంది రైతుల సభ్యులకు రూ. 713,29,46,871/- ల మేరక ప్రయోజనం చేకూరుతుందని ఆశించడమయింది.

శ్రీ బి.కమలాకర్ రావు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.ఎం.ఎస్. నెం. 291, తేది : 3.11.2008 కు సంబంధించి క్లారిఫికేషన్ అవసరముందని చెప్పి ప్రభుత్వానికి కమర్సియల్ బ్యాంకులు తెలిపినవా? తరువాత ప్రభుత్వానికి క్లారిఫికేషన్కు కమర్సియల్ బ్యాంకులనుండి వచ్చిన ప్రతిపాదనపై ప్రభుత్వం క్లారిఫికేషన్ ఏమైనా ఇచ్చిందా. ఆ విధంగా జరిగిన తరువాత, కమర్సియల్ బ్యాంకుల ద్వారా ప్రభుత్వం అనుకున్న మొత్తాలు వచ్చాయా అనేది ఒకటి. రెండవది ఏమిటంలే ప్రభుత్వం నవంబర్ నెల 19 వ తేదీ నుండి మాసాంతం వరకు మండల వారిగా సదస్యులు నిర్వహించి రైతులకు బుణాల మాఫీ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయాలని సంకల్పించింది. నవంబర్ 30 వ తేదీ ఆ బుణా మాఫీ పథకం ద్వారా ఎంత మంది రైతులు రాష్ట్రంలో లభీ పొందారు, ఇంకా ఆ మాఫీ పథకంలో లభీ పొందక మిగిలిన వారు ఎవరన్నా పునర్నూరు, మిగిలిన వారి కోసం ఇంకా ఏమైనా తేదీని పొడిగించారా. ఇంకా ఎంత కాలం లోపల ఈ బుణా మాఫీ కార్యక్రమం పూర్తపుతుందో తెలియజేయవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : శ్రీ ఎలమంచిలి నెంకట బాబు రాజేంద్ర ప్రసాద్, మీ సప్లైమెంటరీ ఏమిటో తెలియజేయండి.

ఉ. 10.20

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : అధ్యక్షా, సహకార సంఘాలలో అప్పులు చెల్లించిన రైతులను ప్రభుత్వం రూ. 5,000/-లు ఇస్తుందనే నిర్ణయాన్ని ప్రకటించినందుకు నా సంతోషాన్ని పెరిచుచ్చుతున్నాను. కానీ గ్రామాలలో సహకార సంఘాలలో అప్పులు తీసుకున్న రైతులు వాస్తవానికి వాళ్ల తీర్పులేకపోయినా, అధికారులు, అక్కడ ఉన్నటువంటి అప్పుబ్ నాయకులు బుక్ ఎడ్జ్యుకేషన్ మొట్టమొట్టు చేసి, వాళ్ల చేత సుమారు 360 కోట్లు కట్టించివేయడం జరిగింది అధ్యక్షా. దీనివలన సహకార సంఘాలలో అప్పులు తీసుకున్నటువంటి రైతులు ఈ రాష్ట్రం మొత్తం మీద మూడువందల అర్థాట ఐదు కోట్లు నష్టపోయారు. ఆ విషయం మరి ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా, అలా నష్టపోయిన రైతులకి సహకార శాఖ అధికారులే తప్ప చేశారు కాబట్టి వాళ్లు ఏమైనా ఆ కాంపనీసేవన్నని పెంచే అవకాశం ఉండా అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఈ రైతుల రుణా మాఫీకి సంబంధించిన విషయంలో మాఫీ జరగడం మంచిది, కనీస మద్దతు ధర పెరిగింది కాబట్టి, ఉదాహరణకి మా నల్గొండ జిల్లా గొల్గొడంలో ఒక సాసైటీ ఉంది, అక్కడ 5 కోట్ల 66 లక్షల రూపాయలు మాఫీ అయినాయి. కానీ మళ్ళీ గపర్చుమొట్ ద్వారా వచ్చిన డబ్బులు కేవలం ఐదు లక్షలే. అంటే రైతులకి మళ్ళీ అప్పులు చేసుకునేటటువంటి అవకాశం లేకుండా పోయింది. మరి రైతులకి అప్పులు సకాలంలో ఇస్తే, మధ్య దళారుల దగ్గరకి పోకుండా ఉపయాగ పడుతుంది. కానీ ఈ అప్పులు మాఫీ అయిన సంతోషంలో అనలు అప్పులు ఇవ్వడం, తెచ్చుకోవడం అనే సిస్టమ్ దెబ్బతింటుంది. అందుకే, ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి రాయితీ సామ్య, మళ్ళీ బ్యాంక్కి డిపోజిట్ చేసి, రైతులకి యధావిధిగా అప్పులు ఇచ్చేటటువంటి చర్యలు ప్రభుత్వం టీక్ చేస్తుందా అని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకు నేను కోపరేటివ్ సెక్టార్స్కు పరిమితమై మాల్చాడినటువంటిది, కాకపోతే వారు కమర్సియల్ బ్యాంక్ గురించి కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. కమర్సియల్ బ్యాంక్ చూసినట్లయితే టోటల్గా దాదాపు 35 లక్షల మంది రైతులకు 1600 కోట్ల రూపాయలు మేరకు లాభం చేకూరుతుంది. ఎవరైతే సక్రమంగా చెల్లించినవారున్నారో వారికి రూ. 5 వేల వరకు ఏవిధంగా ప్రోత్సహకాలు ఇస్తున్నామో, ఆ విధంగా టోటల్గా 35 లక్షల రైతులకు దాదాపు 1600 కోట్ల రూపాయలు సెలకు లభీ కలుగుతున్నది. ఇది కాకుండా రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు అన్నారు, సభ్యులకు తెలియకుండా బుక్ ఎడ్జ్యుకేషన్ చేసినారు, వారు ఆ విధంగా నష్టపోయారన్నారు. 2004లో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. రాసన్న మూడు సంవత్సరాలలో

2007 వరకు అగ్రికల్చరల్ లోన్స్ డబుల్ చెయ్యాలని, ఆదేశాలు ఇష్వడం జరిగింది. అయితే కో-ఆపరేటివ్ సెక్యూరిటీ బకాయిలు ఉన్నవాళ్ళకు తిరిగి అప్పు ఇవ్వాలంటే, డబుల్ పైనాన్స్ ఇవ్వాలంటే ఆస్కూరం లేదు. కాబట్టి వారికి బుక్ ఎడ్జెస్ట్మెంట్ చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నభ్యల అనుమతితోనే వారికి బుక్ ఎడ్జెస్ట్మెంట్ చేసిన తరువాత వాళ్ళకు డబుల్ పైనాన్స్ ఇష్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా వారికి సష్టం జరిగింది తప్ప, ప్రభుత్వం కావాలని బుక్ ఎడ్జెస్ట్మెంట్ చేసిన పరిస్థితి లేదు. ఇది కాకుండా, అధ్యక్షా, సీతారాములు గారు అడిగిన ఫ్రశ్ కొంచెం నేను సరిగా వినలేదు. మళ్ళీ వారు ఒకసారి చెప్పితే బాగుంటుంది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, రుణ మాఫీలు జరిగిన రైతులు అందరూ సంతోషపడుతున్నారు. కానీ పాయింట్ ఏమిటంటే, బ్యాంకులకు ఇష్వపలసిన రుణ మాఫీ డబ్బులు గపర్చమెంట్ వారు ఇష్వలేదు. ఇన్కపోవడం వలన రైతులు తిరిగి అప్పులు తెచ్చుకునే వ్యవస్థ రాబోయే పరిస్థితి ఉంది. నా పాయింట్ ఏమిటంటే, బ్యాంకులకు ఇచ్చినటువంటి డబ్బులు గపర్చమెంట్ పేమెంట్ చేయకపోవడం వల్ల, బ్యాంకులు తిరిగి రైతులకు అప్పులు ఇష్వడం లేదు. మళ్ళీ రైతులు ప్రైవేటు అప్పులకు పోవలసిన పరిస్థితి వస్తువ్వుది. ఏదైతే మాఫీ చేశారో, ఆ మాఫీకి సంబంధించిన డబ్బులు నుహ్మి బ్యాంకుకు జమ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. లేదా బ్యాంకులు దివాళా తీశాయి. బ్యాంకులు రైతులకు అప్పులు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ : అధ్యక్షా, ఏదైతే కేంద్రం రుణ మాఫీ పథకం అనోన్స్ చేసిందో, అటువంటి డబ్బు టోటల్గా డి.సి.సి. వీళ్ళకు జమ చేయడం జరిగింది. బ్యాంకులకు జమ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, బ్యాంకులకు జమ చేయలేదు.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ : అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బు మొత్తం ఆప్సూబ్ దగ్గర ఉండి, ఎక్కుడైతే డ్రాయల్స్ చేసి, సొసైటీలకు పంపిస్తున్నారో, అటువంటి వాళ్ళకు మేము అప్పు ఇష్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని ఆదేశాలు ఇష్వడం జరిగింది. సంబంధిత సొసైటీలు డ్రాయల్స్ తయారు చేసుకుని, సొసైటీలకు పంపించినట్టుతే వాళ్ళకి రుణాలు ఇష్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నామను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, రైతులకు అప్పుల సీజన్ అయిపోయింది. ఇంతవరకూ డబ్బులు రాలేదు, ఎవరికి ఇష్వలేదు. నల్గొండలో ఒక సంఘానికి రూ. 5 కోట్ల 66 లక్షలు మాఫీ అయితే, రూ. 5 లక్షలు వచ్చాయి. 5 లక్షలు వస్తే 20 మందికి అప్పులు ఇచ్చేశారు. చేతులు దులుపుకున్నారు. డబ్బులు రాలేదు, ఎప్పుడు వస్తాయో తెలియదు.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ : అధ్యక్షా, నేను చెప్పాను కదా. సొసైటీలు డ్రాయల్స్ తయారు చేసి పంపిస్తే, డబ్బు లేని పరిస్థితి లేదు. డ్రాయల్ తయారు చేసి ఇస్తే, ఆప్సూబ్ నుండి డబ్బులు రిలీజ్ చేసి, వాళ్ళకు రుణాలు వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ బి. కమలాకర్ రాపు : ఎంతలోపల కంప్లీటపుతుందో చెప్పి, గపర్చమెంట్ కొద్దిగా టైం ఇస్తే రైతులకు తౌందరగా అపుతుందని భావిస్తాను.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుఖీన్ : ఇప్పుడు అనోన్స్ చేసిన అమోంట్ బోటర్గా కో-ఆపరేటివ్ సెక్షార్లకు సంబంధించిన అమోంట్ డి.సి.సి.పి.లకు జమ చేయడం జరిగింది. రైతులకు ఒక అడ్వైట్ ఇప్పుడం కూడా జరిగింది. రైతులు ఎప్పుడు వెళ్లినా రూ.5,000 ట్రౌ చేసుకోవచ్చు.

కర్రాటక సరిహద్దు నుండి చిత్తూరు వరకు
నాలుగు పరుసల జాతీయ రహదారి

ప్రశ్న నెం. 33 (2021)

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డప రెడ్డి

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిసేదఱా:

- (అ) కర్రాటక - ఆంధ్రప్రదేశ్ బోర్డరు నుండి చిత్తూరు వరకు ఉన్న జాతీయ రహదారికి సంబంధించిన నాలుగు లైస్ వని ప్రస్తుతం ఏ దశలో ఉన్నది?
- (అ) ఈ ప్రతిపాదనను వేగపంతం చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి)

(అ) 4వ సంబరు జాతీయ రహదారిపై కర్రాటక ఆంధ్ర బోర్డరు నుండి చిత్తూరు వరకు నాలుగు లైస్ వని సాధ్యాసాధ్యత అధ్యయన దశలో ఉన్నది. కర్రాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ బోర్డరు నుండి చిత్తూరు వరకు నాలుగు లైస్ వనికి సంబంధించి రూ. 123.00 కోట్ల మొత్తంతో కూడిన సమూనా అంచనాను మంత్రిత్వ శాఖకు సమర్పించడమయింది. దరిమిలా, ప్రైదరాబాదులోని పిప్పింగ్, రోడ్లు, రవాణా, జాతీయ రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖకు చెందిన రీజిసర్ ఆఫీసరు సాధ్యాసాధ్యత నిర్వహణా వనికి సంబంధించిన బిడ్లను ఆహ్వానించడం జరిగింది. మెసర్స్ సాయి కస్టింగ్ ఇంజనీర్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ వారి అతి తక్కువ బిడ్లను ఆహ్వానించడం జరిగింది. మెసర్స్ సాయి కస్టింగ్ ఇంజనీర్స్ సాంకేతిక కారణాలపై సదరు బిడ్లను రద్దు చేయడమయింది. ప్రస్తుతం, తాజాగా టెండర్లను ఆహ్వానించడం కోసం ప్రతిపాదనలను రూపొందించడమయింది.

(అ) డిబిఎఫ్స్ - విధానంపై ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని కర్రాటక - ఆంధ్రప్రదేశ్ బోర్డరు నుండి రాణిపురాయి వరకు గల నాలుగు లైస్ వనిని పిప్పింగ్, రోడ్లు, రవాణా, జాతీయ రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖ సేరుగా పర్యవేక్షిస్తున్నది.

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డప రెడ్డి : బెంగుళూరు నుండి చిత్తూరుగానీ, నెల్లూరు గానీ సీమ రోడ్లు. రోడ్లు విస్తరణ పనులు వేగంగా జరుగుతున్నాయి. డెన్సిటీ ఆఫ్ ట్రాఫిక్ బాగా పెరిగిపోయింది. ఆంధ్ర బోర్డర్ నుంచి చిత్తూరు - తిరుపతి వరకు ముఖ్యంగా ఈ చెన్నె, ముంబై ట్రాఫిక్ ; తిరుపతి, ముంబై ట్రాఫిక్, అల్వెర్స్ మన సిటీ ట్రాఫిక్ లాగా, ఎస్ట్రో పొర్చుంగ్లో తప్ప,

అన్ని సిరీస్ ఆఫ్ యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా బంగారుపాలెం, పలమనేరుల వద్ద అయితే యాక్సిడెంట్ లేని రోజు లేదు. ఇది జిల్లా పరిషత్తోనూ, డి.ఎస్.ఎల్.ఎల్.నూ, అన్నింటిలో కూడా రిజల్యూషన్స్ పాస్ చేసి, ఎం.పి.గారిని టేక్వ్ చేయమన్నాం. మంత్రిగారిని రికెప్ట్ చేసేదేమంటే, ఇది ఏదో ఒక రీజన్ వల్ డిలే కాకుండా, కర్లాటక పార్ట్ స్టాట్ అయి ఒక సంపత్సరంస్వర అయింది కాబట్టి, ఇది సీఎస్ ప్రైవ్ ఆఫ్ రోడ్ కాబట్టి, త్వరగా ఎం.ఒ.ఎస్.టి. దగ్గర నుంచి శాంక్ష్ణ అయ్యెటట్లు చూడమని కోరుతున్నాం.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : తప్పకుండా అధ్యక్షా. ఉన్నటువంటి నాలుగు లైస్ రోడ్సును నాణ్యతతో మొయిన్టైన్ చేయడానికి చర్యలు చేసట్టడం జరుగుతుంది.

హైదరాబాదు - విజయవాడ ఎన్.పోట. 9 ను నాలుగు పరుపల రోడ్లుగా మార్చాల

ప్రశ్న నెం. 34 (2014)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి

గౌరవనీయులైన రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా .

- (అ) 4 లైస్ గా మార్చాలం ద్వారా హైదరాబాదు నుండి విజయవాడ పరకు గల జాతీయ రహదారి ప్రస్తుత స్థితి ఏమిటి ?
- (ఆ) ప్రభుత్వ విధానానికి వ్యతిరేకంగా మధుకాన్ కంపనీ కోర్టుకు పెళ్ళిన విషయం వాస్తవమేనా ?
- (ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి)

(అ), (ఆ) సదరు కంపనీ, బిడ్డర పొర్ట్ లిష్టింగ్సు సవాలు చేస్తూ ఛిల్లీ హైకోర్టులో ఒక కేసు దాఖలు చేసిన విషయం వాస్తవమే. బిడ్డర పొర్ట్ లిష్టింగ్ ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ ప్రక్రియ పూర్తయింది. ఆర్థిక బిడ్డలు స్వీకరించటానికి చివరి తేది 12.12.2008. పెండింగులో ఉన్న కోర్టు కేను ఫలితానికి లోబడి బిడ్డ భారును పూర్తి చేయడమవుతుంది.

- (ఇ) ఛిల్లీ హైకోర్టులోగల కోర్టు కేనును ఎన్ పోట. ఎ ఐ వాదించింది. తీర్పును రిజర్వ్ చేయడమయింది. తీర్పు త్వరలో వెలువడగలదని ఆశించడమయింది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌ. మంత్రిగారికి మనవి చేసేది ఏమిటంటే, సూర్యావేట నుంచి, హైదరాబాద్ మధ్య కోదాడ, విజయవాడ - నాలుగు లైస్ రోడ్లలో ప్రతి రోజూ సివరల్ యాక్సిడెంట్లు అపుతున్నాయి. ప్రభుత్వానికి తెలుసు, మంత్రిగారికి తెలుసు. అందరూ ఒకటై మాట్లాడే ఇష్టాయి ఇది. ఒక రకంగా ఎమర్జెన్సీ పేపెరట్స్ హైదరాబాద్ వచ్చేటప్పుడు గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ జామ్ అపుతుంది. దీని విషయంలో ఇష్టాయి మంత్రిగారి ద్వారా తెలిసింది. హైకోర్టులో జడ్డిమెంట్ రిజర్వ్లో ఉండని చెప్పారు. కానీ కోర్టుకి పెళ్ళింది. మధుకాన్ అనే కంపనీ, నామా నాగేశ్వర్ రాపు గారు,

తెలుగు దేశం నాయకులు, మా దగ్గర ఎం.పి. గా కంటెస్ట్ చేశారు. వారు దీనిపై పిటీషన్ వేశారు. కోర్టులో కేను నడుస్తున్న నేపథ్యం ఉంది.

ఉ.10.30

ఏది ఏమయినప్పటికీ, ఇప్పుడు అవుటాఫ్ కాంటెన్స్ అయినా, ఈ క్వాశ్న్ ద్వారా I want to draw the attention of the Public through the House దీనిని దయచేసి రాజకీయం చేయవద్దు. చేసే దానిలో చేద్ధాం, పైట్ చేసే దానిలో చేసుకుందాం. ముఖ్యంగా ఇటువంటి ఇంపొర్టెంట్ విషయంలో, నాకు తెలిసి 6 కంపెనీలు బిడ్సు వేస్తే, ఈయన కోర్టుకు పోయారు. పని ఆగిపోవడానికి కారణం, నేను భీమ్ చేయడం కాదు, ఉగ్రవాదం, రోడ్స్, హెల్పు, ప్రాజెక్టులు అన్ని అభిల పక్షాలు కలవాలి. ఎట్లాగంటే, మనం హర్షామన్ చైన్ వేశాం. మంచి మెసేజ్ పోయింది. ఎంతేమంది ఫాలో చేశారు. అన్ని పార్టీలు ఉగ్రవాదాన్ని ఖండించాయి. అట్లనే, ఈ రోడ్స్ విషయంలో వాళ్ళ ధర్మాలు చేస్తారు, పాదయాత్రలు చేస్తారు, ముఖ్యమంత్రి గారు కారణం, జయపాల్ రెడ్డి గారు కారణం అంటారు. పాదయాత్రలు చేస్తారు. పక్క జిల్లాలో మీ పార్టీకి చెందిన ఎం.పి. క్వాండిటెట్, జిల్లా ముఖ్య నాయకులు నామా నాగేశ్వర రావు గారు పిటిషన్ నిత్యా చేసుకుంటే అయిపోతుంది. ఈ రోజు పోలి వరం ప్రాజెక్టు విషయంలో ఒక పార్టీ యాజిటీట్ చేస్తారు. ఇది అందరికీ మంచిది.

(తెలుగుదేశం పక్షం నుంచి అభ్యంతరాలు)

శ్రీ వై.వి. బాబురాజేంద్ర ప్రసాద్ : సభలో లేని వ్యక్తి గురించి ఎట్లా మాటల్లాడతారండీ?

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది నా క్వాశ్న్. వారికి పర్మిషను లేదు. ఆయనకు ఉరుకులాట ఎక్కువ. కూర్చోమనండి.

MR.CHAIRMAN :- I know that you know the matter very much. Please confine to the subject.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : కన్సౌన్ అయి, పట్టిక ఇంటెస్టుతో చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. ఎవరైతే పిటిషనుదారుడు న్నాడో ఆయన మీ పార్టీ ఆయన. మీ ద్వారా అపీల్ చేస్తున్నా. ఎందుకిలా అభివృద్ధికి అడ్డంకులు పెడతారు? Use your good offices. రోజు రక్తం కళ్ళ చూస్తోంది రోడ్స్. అయ్యా, పాపం తగిలింది చాలా కార్యక్రమాలకి. ఇది కూడా తగలొద్దు అని చెబుతున్నా. మీకు కూడా చాలా కార్యక్రమాలు జరిగినాయి. మంత్రి గారికి కూడా అపీల్ చేసిది, 12వ తారీఖున పైన్స్స్‌సైయల్ బిడ్ అన్నారు. మంచిగా కావాలని భగపంతుణ్ణి కోరుకుంటున్నాను. ఇది మాత్రం చాలా సీరియస్ నేచర్ ఇష్యూ. దయచేసి, చోరవ మీరూ తీసుకోవాలి, మేమూ తీసుకోవాలి. త్వరగా కావాలని మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఎన్‌పాచ్ 9 విజయవాడ నుంచి పైదరాబాదు మధ్య నందిగామ వరకూ 4 లేన్ రోడ్స్ దాదాపు శ్రాతి అయింది. దురదృష్టం ఏమిటంటే, అంధ్రప్రదేశ్‌లో చాలా చోట్ల 4 లేన్ రోడ్స్ తీసుకున్నప్పటికి, క్యాపిటల్ సిటీకి 10-12 జిల్లాల అవతల ఖమ్మం, నల్గొండ, కోస్తర్ డిస్ట్రిక్టునుతో బాటు పైదరాబాదు రావడానికి 4 లేన్తో ఉన్నది ఇదొక్కటే జాతీయ రహదారి. ఎప్పుడు కోర్టులో కేసును పైల్ చేశారు? నాలుగేళ్ళ నుంచి తీసుకుంటున్నాం. చతుర్పుజిల్లో రాలేదు. ఇంకొక భుజలో రాలేదు. ఎవరో కాంట్రాక్టరు అడ్డు వచ్చాడు. ఎప్పుడు కోర్టులో పెట్టారు? నిజంగా కోర్టులో పెయ్యబల్లి అగిందా? అంతకు ముందే ఆగిందా? నెగ్గిజెన్సు వల్ల అగిందా తెలియదు. గత సంవత్సరం కూడా ఇక్కడ డిస్కస్ చేశాము. మంత్రిగారు అక్కడకువెళ్లి వచ్చారు. ట్రాఫిక్ జామ్సు అవుతున్నాయి. యాక్సిడెంట్సు జరుగుతూ పున్నాయి. ఈ రోడ్స్ బాగా

లేదని అన్ని ప్రాంతాల వారూ అడుగుదామన్నారు. హైదరాబాదు రావడానికి మెయిన్ దారి అదే కాబట్టి. అప్పుడూ వార్షపుటింగ్ గానే చెప్పాము. వార్షపుటింగ్ అయినా అది ఎప్పుడూ గడవ దాటడం లేదు సార్. దురదృష్టపూత్తు ఇది హైదరాబాదుకి లింక్ అయి పుంది. లేకపోతే అంత ప్రత్యేకంగా అడగాల్సిన పని లేదు. నెగ్గిజెన్సు లేకుండా ఎక్స్‌పిడైట్ చేయడానికి మీరు తీసుకునే చర్యలేమిటి? ఫిలీ హైకోర్టులో ఏ దశలో పుంది? దానిని ఎక్స్‌ప్లియిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయిండి దయచేసి. ఎప్పుడు కోర్టులో వేశారనేది, ఎప్పుడు అడ్డు తగిలేరనేది తెలిస్తే, అంతకు ముందు గపర్చమెంటు ఏం చేసిందనేది తెలుస్తుంది.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, నిజయవాడ, హైదరాబాదు ప్రజల యొక్క భాధ అర్థం కావాలంటే, నలుగురు మినిస్టర్లను, నలుగురు ఎమ్మెల్సీలను అర్టీసీ బస్పులో ఒకసారి అటు, ఒకసారి ఇటు తోలిస్తే అప్పుడు అర్థం అపుతుంది. అప్పటి వరకూ కాదు. అధ్యక్ష, నాలుగేళ్ళ నుంచి చూస్తున్నాము. కోదాడ నుంచి కారులో గాని, బస్పులో గాని హైదరాబాదుకు వస్తే ప్రపంచాన్ని గెలిచినంత కీర్తి ప్రతిష్టలు వస్తాయి. కోర్టు మాత్రం రోడ్సు అపమని చెబుతుందా అధ్యక్షా. వర్రాలు పడి రోడ్సు ఖరాబై పోయాయి. ఖారాబైతే చేయడానికి డబ్బులుంటాయి. కాబట్టి హైదరాబాదు, నిజయవాడ రోడ్సు మరమ్మత్తులు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై.వి.బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ : ఎన్.పాచ. 9 గురించి చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. దాని వల్ల మేము కూడా చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నాము. ఏమైనా సోదరులు సుధాకర రెడ్డి గారు చెప్పింది పాజిటివ్గా తీసుకుంటాము. ఇబ్బందులు ఏమైనా పుంచే అపసరమైతే వాటిని తెలుసుకుంటాము.

MR. CHAIRMAN:- Please do not refer to anybody's name. He is using his good offices.

శ్రీ వై.వి.బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ : ఒక కంపెనీ, ఒక కాంట్రాక్టరు కోర్టులో వేస్తేనే మీరు పనులు ఆపివేసే అసమర్థపు, చేతకాని ప్రభుత్వమా ఇది? అలా అయితే రాజీనామా చేయండి. అంత అసమర్థ చేతకాని ప్రభుత్వమా? దేవుడు కరుణించి వర్రాలు కురిస్తే అది మీ ప్రతిభా? ఆయనెవరో కంపెనీ వారు కోర్టులో వేస్తే అది మా తప్పా?

(ట్రేజరీ బెంచీల నుంచి అభ్యంతరాలు.)

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా .....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : కూర్చోండి. చర్చ పక్కదారి పట్టింది. Last time I have given you to raise this topic. Please take your seat. What is that you are going to ask extra? The time of the House is very important.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అదింకా పూర్తి కాలేదు. ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో చెప్పమనండి.

MR. CHAIRMAN:- Utility of time is also very important.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు న్యాయ వ్యవస్థను నిందాపూర్వకంగా మాట్లాడటం సమంజసం కాదు. Tomorrow if it is quoted in the press you may also comment adversely against our institution. దయ

చేసి మన పరిధికి లోభడి కామెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది. మన పరిధికి లోభడి నూచనలు చేస్తే బాగుంటుందని సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ హైదరాబాదు విజయవాడ నేపణల్ హైవేకి సంబంధించి, ఈ రోజు అంధరాష్ట్రంలో more than 50% of the district headquarters are being connected with NH9. ఈ హైవేకి సంబంధించి 4లేన్ ఏర్పాటు చేయడంలో గత ప్రభుత్వంలో కొంత నిర్లక్ష్యం చేయడం జరిగింది. ఏమయినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేక హైదరాబాదు, విజయవాడ రోడ్సుకు సంబంధించి 2 లేన్ ను 4లేన్గా మార్చడానికి DOT ప్రాతిపదికన మంజూరు పొంది, ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ పొర్పులిస్టు టెండరు బిడ్ ప్రక్రియ కూడా పూర్తి చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా. మరి కారణం ఏమిటో తెలియదు కానీ, మధుకాన్ అనే కంపనీ పొర్పు లిస్టు టెండర్ బిడ్కు సంబంధించి కోర్టులో రేకెత్తించడం వల్ల కొంత జాప్యం జరుగుతోందన్న మాట జరుగుతోంది. కోర్టులో pending decision of the High Court అ తీర్పుకు లోభడి, ప్రభుత్వం పైనాన్నియల్ ప్రక్రియ చేపట్టడానికి కూడా అనుమతించడం జరిగింది. పైనాన్నియల్ బిడ్ కూడా చేపట్టబడటం జరిగింది. కానీ ఓపెన్ చేయడానికి కోర్టు క్లియరెన్సు కావాలి. కోర్టులో వాదనలు కూడా పూర్తి అయినాయి. జళ్ళిమెంటు రిజర్వు అయింది. బహుళా ఈ డిసెంబరు మాసం లోగా కోర్టు నుంచి తీర్పు పెలువడుతుంది. పైనాన్నియల్ బిడ్ కూడా డిసెంబరు 12వ తేదీది.

ఉ. 10.40

కాబట్టి, డిసెంబరు చివరలో అగ్రిమెంట్ పూర్తి చేసుకొని త్వరితగతిన ఈ నాలుగు లైల్ రోడ్డుని పూర్తి చేయడానికి కార్బ్యూకము చేపడుతూ, మీన్ టైమ్లో ప్రస్తుత రోడ్డు నాణ్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని, గత సంవత్సర కాలంలో 118 కి.మీ రోడ్డుని రెనోవేట్ చేయడం జరిగింది. ఫోర్ లైన్ రోడ్డు లేకపోవడం వల్ల, ప్రయాణీకులకు, వాహనదారులకు కొంత ఇబ్బంది కలుగుతోంది. ట్రాఫిక్ జామ్ అపుతోంది. ప్రస్తుతం, రెండు లైన్ రోడ్డు నాణ్యతను మెయింట్ చేయడానికి పూర్తి చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. నాలుగు లైన్ రోడ్డుకి సంబంధించి కోర్టు .....

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : మీరు కోర్టులో ఎప్పుడు వేళారు?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : పోర్ట్ లిస్ట్ పైన మేము నాలుగైదు నెలల క్రితం వేళాము.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : గతంలో చేసిన పాపాలను ఒక రోజులో తీరుస్తామా? చెప్పండి. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇంత నిర్లక్ష్యం చేసి నీవు నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఏమి చేశారంటే ఎట్లా? ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో మేము మంజూరు పొందాము, టెండర్ ప్రక్రియ ఇనీపిల్యేట్ చేశాము. పోర్ట్ లిస్ట్ చేయడానికి చర్యలు చేపట్టాము. మీళ్ళి మీరే అవాంతరాలు కల్పిస్తున్నారు.

శ్రీ వై.ఎ.బి.రాజేంద్ర ప్రసాద్ : మీ అవిసీతిపైన వారు కోర్టుకి ఎళ్లారు. మళ్ళీ అదే సబ్కుట్ కి వెళ్లేట్లు చేయించి మళ్ళీ అవిసీతి అంటే ఎట్లా? మీ మాటకు కొంతైనా అర్థం పర్షం ఉండాలి కదా?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : పైనాన్నియల్ బిడ్ ప్రక్రియ పూర్తి కాలేదు. పోర్ట్ లిస్ట్పై మీరు వివాదాన్ని రేకెత్తించి కోర్టుకి వెళ్లేట్లు చేయించి మళ్ళీ అవిసీతి అంటే ఎట్లా? మీ మాటకు కొంతైనా అర్థం పర్షం ఉండాలి కదా?

MINORITY SELF-HELP GROUPS IN NALGONDA DISTRICT

Question No.35 (2167)

Sri Cherupally Seetha Ramulu;

Will the minister for Municipal Administration and Urban Development be pleased to state:

- the number of Muslim Minority (DOWMA) Self Help Groups functioning in Nalgonda District ;
- whether it is a fact that revolving fund has not been sectioned to the said groups so far: and
- If so, the reasons therefore and the action taken in the matter.

MINISTER FOR ENERGY, COAL AND MINORITIES WELFARE (SRI MOHAMMAD ALI SHABBEER) :

- There are 1188 DOWMA Groups functioning in Nalgonda District.
- So far revolving fund has been sanctioned to 300 DOWMA Groups.
- Action is being taken for coverage of more groups.

శ్రీ మహామృద్ అలీ పబ్లిక్ : అధ్యక్షా, డోమా గ్రాఫ్స్‌ని మైనారిటీస్ పైనాన్స్ కార్పొరేషన్ చేస్తున్నది. ఐ.కె.పి.లో 'డోమా' ద్వారా ఎంత రిజిస్ట్రేషన్లు ఉన్నాయి అని రాలేకపోతున్నందున, ఇందిరా క్రాంతి పథకంలో 'డోమా'ని మెర్క్ చేసి, ఐ.కె.పి. ద్వారానే తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి గారు గత రెండు సంవత్సరాల క్రితమే నిర్దయం తీసుకొన్నారు. ఈ సంవత్సరం మైనారిటీస్ పైనాన్స్ కార్పొరేషన్ 774 గ్రాఫ్స్‌ని ఐడిఎప్పు చేయడం జరిగింది. అర్పన్ ఐ.కె.పి. ద్వారా మైనారిటీ గ్రాఫ్స్ చేపడుతున్నాము. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఇచ్చిన ఫిగర్స్ ఉన్నాయి. సభ్యులు 'డోమా' గ్రాఫ్స్ వేరుగా ఉన్నాయని అంటున్నారు. సల్ఫోండ జిల్లా ఐ.కె.పి. ఇచ్చిన ఫిగర్స్ నా దగ్గర ఉన్నాయి.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, సల్ఫోండ టోన్లో 1188 డోమా సంఘాలు రిజిస్టరై ఉన్నాయి. కొన్ని సంఘాలకు డబ్బు ఇచ్చినట్లు మంత్రి గారు చెప్పారు. ఈ డబ్బు 2003వ సంవత్సరంలో మంజారైనవి. 2003లో 30 లక్షల రూపాయలు మంజారు కాగా, 2007వ సంవత్సరంలో 168 కి సంఘాలకు మనిషికి వెయ్యి రూపాయల చౌపున ఇచ్చారు. మిగతా వాటికి ఇప్పటి పరకూ ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వం, మంత్రులు లక్ష, లక్ష రూపాయల చౌపున ఇస్తున్నట్లు చెపుతున్నారు. ఇస్తే సంతోషం. కానీ డబ్బులు ఇవ్వకుండా ఇటువంటి ప్రచారం జరుగుతోంది. వీరంతా బ్యాంకుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. బ్యాంకు వారు పాస్ పుస్తకాలు తీసుకొని, మీకు అప్పు ఇప్పబడదు అని ద్రాసి పంపుతున్నారు. ఇది దారుణమైన విషయం. ఈ 1188 సంఘాలు ఇచ్చిన వాటికి ఇవ్వగా, మిగిలిన సంఘాలకు ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఏ బ్యాంకు ద్వారా అప్పులు ఇప్పిస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహామృద్ అలీ పబ్లిక్: అధ్యక్షా, కో-ఆపరేటర్స్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ద్వారా, ఐ.కె.పి.కి గానీ, డోమాకి గానీ లోన్స్ ఇప్పడం లేదు. ఆ బ్యాంకుల్లో డబ్బు లేదని వారు చెప్పారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లా కలెక్టర్స్కి ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇప్పడం జరిగింది. ఎక్కడెక్కడెతే కో-ఆపరేటర్స్ సెంట్రల్ బ్యాంకు లోన్స్ ఇప్పడంలేదో అక్కడ కమ్మర్చియల్ బ్యాంకుల ద్వారా టై అవ్ చేస్తామని చెప్పారు. 2002 నుండి 2004వ సంవత్సరం వరకు 374 గ్రాఫ్స్ ఉన్నాయి. 1908 గ్రాఫ్స్కి రూ.2.64 కోట్లు

తెలుగుదేశం హాయాంలో ఇచ్చారు. 2004 నుండి 2008 వరకు ఇస్టటిక్ 4150 గ్రాప్పులో రూ. 4.24 కోట్ల అవమంట్ మైనారిటీస్ పైనాన్స్ కార్పోరేషన్ ద్వారా డిజెబర్ చేశారు.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : నల్గొండ విషయం చెప్పండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టీర్ : నల్గొండ మైనారిటీస్ పైనాన్స్ కార్పోరేషన్ ఆఫీసర్స్ ని అడిగి తెలుసుకోవచ్చు. 74 గ్రాప్పుకి గాను ఏడు లక్షల 40 నేల రూపాయల రివాల్వోర్డ్ ఫండ్ క్రింద ఉంది. ఒక్కొ గ్రాప్పుకి పది వేల రూపాయల చొప్పున వారికి ఇస్టడం జరిగింది. మైనారిటీస్ వెల్వీర్ డిపార్ట్మెంట్, ఐ.కె.పి. డిపార్ట్మెంట్ కంబ్లెంట్ స్పెషల్ డ్రైవ్ చేశాము. మా డిపార్ట్మెంట్లో లిమిటెడ్ రిసోర్స్ మాత్రమే ఉన్నాయి. ఐ.కె.పి.లో ఎటువంటి రిప్రైక్షన్ లేదు. ఈ క్యాప్ట్ గ్రాప్పు కావాలా, ఆ క్యాప్ట్ గ్రాప్పు కావాలా అన్నది లేదు. ప్రౌదరాబండ సిటీలో, మేజర్ అర్బన్ ఏరియాల్లో మైనారిటీలు ఎక్కువగా ఉంటారు. మెజారిటీ ఏరియాల్లో ఇందిరా క్రాంతి పథకం అర్బన్ ఏరియాల్లో మైనారిటీలకు ఎక్కువగా స్పెషల్ కోటా క్రింద కేటాయించి తీసుకోవాలని ఆదేశాలు ఇస్టడం జరిగింది. మీరు చెప్పిన విషయమై మరోమారు నల్గొండ అధికారులను పిలిపించి కో-అపరేటీవ్ బ్యాంకు నుండి కమర్చియల్ బ్యాంక్ కి ఉఱ్ఱస్థర్ చేయించి తక్షణమే లోన్న ఇప్పించే అవకాశాన్ని పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : ఒక జాయింట్ మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయించండి. ముఖ్యమంత్రి గార్చి కూడా మెమోరండమ్ ఇచ్చాము. బ్యాంకులు అప్పు ఇస్టం అంటున్నాయి.

MR. CHAIRMAN : Kindly talk to the Member and sort it out.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టీర్ : తప్పకుండా మాట్లాడతాను.

తలసరి నీటి వినియోగం

ప్రశ్న నెం. 36 (1932)

శ్రీ బి. దెంగళ్లరాయుడు:

గౌరవనీయులైన గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) గ్రామీణ ప్రాంతాలు అదేవిధంగా పట్టుణా ప్రాంతాలలో తలసరి నీటి వినియోగం ఎంత :
- ఆ) ఓ.పాచ్.ఆర్.లను నిర్మించేటప్పుడు, పశుపులను లెక్కలోకి తీసుకోవడమపుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?

(గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రి (శ్రీ పిస్సమన్నేని వెంకటేష్వరరావు))

- అ) (1) నీటి సరఫరాను పూర్తిగా పర్మింపజేసినట్లు తెలియబడుతున్న 33158 జనావాసాలలో తలసరి వినియోగం రోజుకు 40 లీటర్లకు పైబడి పుంది.
- (2) నీటి సరఫరాను పూర్తిగా పర్మింపజేసినట్లు తెలియబడుతున్న 31898 జనావాసాలలో తలసరి వినియోగం రోజుకు పది నుండి 39 లీటర్ల మధ్య ఉంది.

(3) పట్టణ ప్రాంతాలలో తలనరి నీటి వినియోగానికి సంబంధించిన సమాచారం ఆర్.డబ్ల్యూ.ఎస్. అండ్ ఎస్. శాఖ వద్ద లభ్యంగా లేదు.

ఆ) లేదండీ.

శ్రీ బి. చెంగళ్ రాయుడు : అధ్యక్షా, ఇక్కడ నీటి స్పై విషయంలో, మాసవాళికి మాత్రమే అంటే మనుషులకు మాత్రమే లెక్కించి ఇస్తున్నారు. మా ఇంట్లో పశుపులు, కాడెద్దులు పంటి పశు సంపద ఉంటే వాటికి నీరు ఎక్కడ నుండి తెచ్చుకోవాలి? ఈ నీటికి సంబంధించిన విషయాలను క్యాల్యూల్కేట్ చేయలేదు. ఓ.పాచ్.ఆర్.లను కడుతున్నారు. లోకల్గా ఇక్కడ నుండి నీరు 40వేల లీటర్లుకి ఓ.పాచ్.ఆర్. ప్రతిపాదనను పంపితే, 20 వేల లీటర్లుకి కుదించి సాంక్ష్ణ చేసి పంపిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రాలో పశు సంపదను పెంచడానికి ఒక వెటర్లు యూనిట్ పెట్టడం జరిగింది. ఈ మూగజీపులకు సంబంధించిన నీటి విషయం మాట్లాడుతున్నాను. నీటి ఆవేదన వారికి అర్థమైనట్లు లేదు. ఓ.పాచ్.ఆర్. కన్స్ట్రక్షన్స్‌లో నీటిని కూడా పరిగణలోకి తీసుకొని కట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు కూడా హ్యాండ్ పంప మెయింటెన్స్‌కి 600 నుండి వెయ్యికి పెంచుతామని మంత్రి గారు చెప్పారు.

ఇ.10.50

సభలో మాట యిచ్చారు. దాని పరిస్థితి ఎక్కడ వుందో కూడా సెలవీయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు : సార్, ఈ యాస్పెక్ట్‌లో ప్రపంచంలో భాషాభ్రత్తులో యుద్ధాలు వస్తే వాటర్ మీద వస్తాయని చర్చ వుంది. వాటర్ వినియోగంలో సరైన స్టోంటిఫీక్ యనాలిసిన్ ఎక్కడా జరగడం లేదు. ఎవరైనా స్టోంటిఫీల్లు దీని గురించి చెబితే, జిమోగ్రాఫికల్ స్టోంటిఫీల్లు చెప్పినప్పటికీ కూడా ఎవరూ సరిగా పట్టించుకున్న విధానాలు మాకు యుక్కడ కసపడటం లేదు. సహచర సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మన రాష్ట్రం విషయానికి వస్తే గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారు ఈ నాడు తీసుకున్న ఈ జల యజ్ఞం, వాటర్ని స్టోర్ చేసుకోవడం, నీళ్ళు పృథివీ సముద్రంలోకి పోకుండా చూడటం, అలాగే పున్మయించటి నీటి తలనరి వినియోగం మనకు ఎంతో ఖచ్చితంగా తెలుసుకోవలసిన అవసరం యిప్పుడు వుంది. ఇక్కడ మాదగ్గర లెక్కలు లేవనడం సరైన పద్ధతి కాదు. The Minister and the Department should know the reality and facts. ఇది ఖచ్చితంగా చెప్పగలిగినప్పుడు, ఎంత వేస్తేజ్ పోతున్నది, ఎంత త్రాగడానికి, వినియోగానికి వుంచుకోగలుగుతున్నామో అందరం తెలుసుకోవాలి. So, this is most important. There are scientists and departments which are working on it. బాధ్యతను మనం అప్పగించగలిగితే బాగుంటుంది. వాటర్ గురించి మనం అనుకుంటున్నాం గాని ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు విషయం. మనం బాత్ రూమ్స్‌లో వాడుకుంటున్న ఫైవ్ వాటర్ మనం ఒక్కసారికి 12 లీటర్లు ట్రాంపెయాగించడం జరుగుతోంది. భారత దేశంలో ప్రధానంగా కొన్ని లాడ్జ్లలో ఈ విధంగా నీటిని వినియోగించడం జరుగుతోంది. ఇది సరైన పద్ధతి కాదని స్టోంటిఫీల్లు చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా పృథివీ చేయబడుతున్న నీరు గాని, లేదా మనం హ్యాయోసింగ్ చేసేప్పుడు ఒక సరైన విధానం మనం తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా తీసుకునేప్పుడు మన మంత్రి గారు కూడా తమ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఎవయలబుల్ సౌర్ష్ణ్య ద్వారా ఇస్టర్సైప్ట్ తీసుకుని సరైన స్టడీ చేయాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను సార్.

శ్రీ దాచారి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి వాటర్ సరైనది లేకపోవడం మూలంగా, ఫైవ్ వాటర్ కూడా వుండటం మూలంగా కిండ్లీ జబ్బులు రావడం, లేదా డెంగ్యా ఫీవర్స్ రావడం జరుగుతోందని, దాని మీద చర్చలు

తీసుకుంటున్నామని గతంలో ప్రభుత్వం వారు చెప్పారు. ఈ విషయంపై అక్కడ ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అక్కడ వారికి మంచి నీరు ఇచ్చేందుకు ప్రత్యేకమైన ప్లాంట్సు ఏమైనా ఏర్పాటు చేశారా? ఈ రోజు నీరు లేక పోవడం మూలంగా ఆ తాలూకా మొత్తం నాశనం అయిపోతోంది. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గురించి మంత్రి గారు స్పందించి తగు విధంగా తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నామని.

శ్రీ పిస్సమనేని వెంకటేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, చెంగల్ రాయుడు గారు పశువులకు సంబంధించి వాడే నీటిని గురించి అడిగారు. ప్రస్తుతం ఇక్కడ మనం యిచ్చే ఈ నీరు మనం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు యిచ్చే నార్మ్ ప్రకారం ఇస్తున్నామండీ. వారిచ్చే నార్మ్ ప్రకారం, హైన్స్ ప్రకారం మనం ఇక్కడ వాటర్ సప్లై చేస్తాము. ఆ ప్రకారం తలసరి 40 లీటర్లు నీరు అవసరమని చెప్పడం జరిగింది. ఈ 40 లీటర్లు వాటర్లో కూడా త్రాగేందుకు గాను 3 లీటర్లు, వంటననికి 5 లీటర్లు, స్నానానికి హైరాలకు 15 లీటర్లు, గిస్చెలు కడుగడానికి, ఇల్లు శుభ్రపరచడానికి 7 లీటర్లు, అలాగే మిస్టర్ నియస్‌గా 10 లీటర్లు ఇష్టడం జరుగుతోంది. అన్నింటికి కలపి మొత్తం 40 లీటర్లు నీరు పర్ హెండ్ వాడుకోవాల్సిందిగా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు 1998లో ఒక ప్రతిపాదన తయారు చేయడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా ఇక్కడ వాటర్ సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. దానికి సంబంధించి నేను సమాధానం మొట్టమొదటి చెప్పడం జరిగింది. 33,150 హోబిటేషన్స్‌లో పుల్టీ కవర్ ఆపరేషన్ చేయడం జరిగింది. తర్వాత పార్ట్ లీ కవర్ కింద 31,898 హోబిటేషన్స్ పున్నాయి. తర్వాత ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన పనులలో కవర్, నాన్ కవర్ హోబిటేషన్స్ ఏవైతే పున్నాయో వాటిలో ఈ రోజు వాటర్ వినియోగానికి సంబంధించి మనం ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం . దానిలో పశువులకు సంబంధించి నీరు యిచ్చేటువంటి ఎటువంటి ప్రతిపాదనా లేదు. ఒక వేళ ఏదైనా పశువులకు సంబంధించి నీరు ఇవ్వాలన్నా కూడా, సాధారణంగా ఆయ్ గ్రామలలో చెరువులు, కుంటలు పుంటాయి. వాటిలోంచి నీరు పశువులకు వాడుకునేటువంటి పరిస్థితి ఎప్పుడూ మనం చూస్తూనే పున్నాము. ఆ అవకాశం కూడా లేనప్పుడు అవసరమైన చోట, కొన్ని ఏరియలలలో పశువులకు నీరు వాడుకోవడం కోసం టుబ్బు కూడా కట్టించడం జరిగింది. లేదూ ఇంకా కూడా యిలాంటి టుబ్బు కూడా దొరకని పరిస్థితి ఎక్కుడైనా పుంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి దానికి సంబంధించి స్పెషల్ గ్రాంట్సు పెట్టించి, స్పెషల్ పరిష్కార ఇవ్వాల్సి పుంటుంది. అంతే తప్ప డిపార్ట్మెంట్ నుంచి నరఫరా చేస్తున్న నీరు ట్రీట్‌మెంట్ వాటర్. ఆ విధంగా ఒక కిలో లీటరు నీటిని శుభ్ర పరచడానికి రూ. 3 నుంచి 4 ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. అపలు పశువులకు సంబంధించి నీరు ఇవ్వాలన్న ప్రతిపాదన డిపార్ట్మెంట్లో ఎక్కుడా లేదు. అలాంటిది, ట్రీట్‌మెంట్ వాటర్ ఏ విధంగా ఇస్తారు? గ్రామలలో సాధారణంగా పశువులు చెరువులలో, కుంటలలో నీరు తాగుతూ పుంటాయి. కాబట్టి, ఆ నీటిని పశువులకు వినియోగించుకోవాల్సిందిగా నేను తెలియజేస్తున్నామని.

సోతే ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి కూడా ఈ 40 లీటర్లు ఏ విధంగా ఇస్తున్నామో నేను ఇందాక నా సమాధానంలో ఆలోర్డీ చెప్పడం జరిగింది. ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి ఫ్లోర్రైడ్ ఎఫ్కెట్ ఏరియా చాలా ఎక్కువగా పుంది, సల్గొండ జిల్లా తర్వాత ఈ ఫ్లోర్రైడ్ అతి తీవ్రంగా పుస్త జిల్లాలు మన రాష్ట్రంలో చాలా పున్నాయి. అయితే, సల్గొండ జిల్లాలో ఈ ఫ్లోర్రైడ్ ను 95 శాతాన్ని నిర్మాలించడం జరిగింది. ప్రకాశం జిల్లాలో కూడా అంత తీవ్రంగా పుందస్తు విషయం ప్రభుత్వం ఈ రోజు గమనించింది. ప్రభుత్వం అంత సీరియస్‌గా కార్బోక్రమాన్ని తీసుకుంది. అందువల్ల ఈ సంవత్సరం ఆ జిల్లాలో దానికి గాను ప్రత్యేక మైన నిధులు కూడా కేటాయించడం జరిగింది. ఈ నిధులు కేటాయించిన ప్రాంతాలలో 34 ఎఫ్కెట్ హోబిటేషన్సు పున్నాయి. మిగతాన్ని ఇప్పుడు శాంక్ల్స్ చేసిన ప్రాజెక్టులద్వారా ప్రకాశం జిల్లాలో తీసుకోవడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నామని. అయితే ప్రస్తుతం దానికి సంబంధించిన ఫిగర్సు నా వద్ద లేవు గాని, ప్రకాశం జిల్లాలో ఎక్కుడ ఎక్కుడకు, ఏ ఏ హోబిటేషన్సుకు ఎంత నీరు పంపించడం జరిగిందన్న లిప్పును నేను సభ్యులకు తప్పకుండా అందజేస్తామని.

శ్రీ విటపు బాల నుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, పిసిపల్లి, కనిగిరి మండలాలకు సంబంధించి మంచి నీటిని సరఫరా చేయవలసిందిగా సర్వంచ గారి సంతకంతో కూడిన రిప్రజెంటేషన్సు 4 మాసాల క్రితం ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. మీతో కూడా ఈ విషయమైనేను ప్రస్తావించాను. అయినా మాకు ఇంత పరమా మంచి నీరు రావడం లేదు. దయచేసి ఈ విషయమైను చూడ వలసిందిగా, పెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిస్సుమనేని పెంకటేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, నేను సభ్యులకు చెప్పేది ప్రాజెక్టులు శాంక్ష్మ అయ్యాయి. పనులు టేక్వ చేస్తున్నారు. తొందరలోనే అక్కడ వాటన్నింటినీ నిర్మాణం చేయడం జరుగుతుంది. అమోంట్సు కూడా కేటాయించడం జరిగిందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ విటపు బాల నుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, ఆ ప్రాంతానికి కిడ్నీ కేసులకు సంబంధించి పరిశీలన నిమిత్తం నిమ్మ అధికారులు వెళ్లి అన్ని కేసుల మీదా ఒక ప్రత్యేక అధ్యయనం చేసి రావడం జరిగింది. దానని సీరియస్గా తీసుకుని ఆ గ్రామాలకు మంచి నీటి సరఫరా చేయడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిస్సుమనేని పెంకటేశ్వర రావు : తప్పకుండా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని పరిశీలించాము.

నాసిరకం వేరుశెనగ విత్తనాల సరఫరా

ప్రశ్న 37 (2154)

శ్రీ పల్లె రఘునాథ రెడ్డి,
శ్రీ నెంకట శివారెడ్డి ముండ్ల,
శ్రీమతి మసాల పద్మజి :

గౌర్నీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గాదు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) వేరుశెనగ విత్తనాలను పంపిణీ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిటు కంపెనీలను అనుమతించిన విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అనంతపురం, ఇతర జిల్లాలలో నకిలీ, తక్కువ ప్రమాణం గల విత్తనాలను ఇసరఫరా చేయడం వల్ల రైతులు భారీఇనప్పాలకు గురైన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ప్యాపసాయ శాఖ మంత్రి గారు (శ్రీ ఎస్. రఘు వీరా రెడ్డి)

అ) లేదండీ.

ఆ) లేదండీ.

ಇ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ಪನ್ನಂ ಕಾದು.

ಶ್ರೀ ಪಲ್ಲಿ ರಘುನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ : ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಟಿ.ಎಮ್.ವಿ - 2 , ಜೆ.ಎಲ್. 24, ಕೆ - 6, ನಾರಾಯಣಜಿ, ರೆಡ್ ಪೊಲಾಚಿ ವಿಶ್ವನಾಲು ಸರಫರಾ ಚೇಯಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ. ಕಾನಿ ಕೆ-6, ನಾರಾಯಣಜಿ, ರೆಡ್ ಪೊಲಾಚಿ ವಿಶ್ವನಾಲ ದಿಗುಬಡಿ ಮಾತ್ರಂ ಬಾಗಾ ವಚ್ಚಿಂದಿ. ಕಾನಿ ಟಿ.ಎಮ್.ವಿ - 2, ಜೆ.ಎಲ್.- 24 ದಿಗುಬಡಿ ಮಾತ್ರಂ ಚಾಲಾ ತಕ್ಕುವ ವಚ್ಚಿಂದಿ. ಕಾಬಟ್ಟಿ ನೇನು ತಮರಿ ದ್ವಾರಾ ಪ್ರಭುತ್ವಾನ್ನಿ ಕೋರೆದಿ ಏಜ್ ಬಿಲ್‌ವೆರ್ಟೆ ಪುಂಡೆ ಟಿ.ಎಮ್.ವಿ - 2, ಜೆ.ಎಲ್.- 24 ಲನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಏಕ್ಕುವ ದಿಗುಬಡಿ ಯಿಚ್ಚೆ, ಕೊತ್ತ ವೆರ್ಟೆ ವಿಶ್ವನಾಲನು ಸರಫರಾ ಚೇಸೇ ಆಗೋಚನ ಈ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಚೆಸ್ತುಂದಾ? ಲೇದಾ?

ರೆಂಡು ವಿಷಯಂ ಅನಂತಪುರಂ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ ದೇಹಿ 7 ವೇಲ 120 ಟ್ರೆಕ್ ಕಬಿಂಗ್ ಎನ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಚೇಶಾರು. ಎಕರಾಕು 26 ಕೆಜಿ ಲು ಮಾತ್ರಮೇ ಕಾಪು ವಚ್ಚಿಂದಿ. ನಾರ್ಕುಲ್‌ಗ್ ಎಕರಾಕು 220 ಕೆಜಿಲ ವೇರುಷನಗ ದಿಗುಬಡಿ ರಾವಾಲ್‌ಪಿನಿ ಪುಂದಿ. ಗತ ಸಂಪತ್ತಾರಂ 400 ಕೆಜಿಲು ವಚ್ಚಿಂದಿ. ಅನಂತಪುರಂ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ ಎಕ್ಕುಡಾ ಲೇಸಂತಗಾ ರಾಷ್ಟ್ರಂಲ್ ವೇರುಷನಗ 8 ಲಕ್ಷ ಲ 52 ವೇಲ ಹೆಚ್‌ರ್‌ರ್‌ನ್‌ಲ್ ವೇರುಷನಗ ಪಂಟ ವೇಯಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ. ಈ ದಾರ್ಮಾಷ್ಟಾ ಪ್ರಕಾರಂ 3 ವೇಲ ಕೋಟ್ಟ ರೂಪಾಯಲ ನಷ್ಟಂ ವಚ್ಚಿಂದಿ. ಮಾದಿ ರೈತು ಸಂಕ್ಷೇಮ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಈಅನಿ ಚಾಲಾ ಗೊಪ್ಪಲು ಚೆಪ್ಪುಕುನೇ ಈ ಪ್ರಭುತ್ವಾನ್ನಿ ತಮರಿ ದ್ವಾರಾ ಸೂರ್ಯಿಗಾ ಒಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡುಗುತ್ತಿನ್ನಾನು. ವೀಳ್ಳಕು ರೈತುಲ ಮೀದ ನಿಜಂಗಾ ಚಿತ್ತಕುಧಿ ಪುಂಟೆ, ಪ್ರೇಮ ಪುಂಟೆ, ಅಂತಿತ ಭಾವಂ ಪುಂಟೆ ಎಕರಾಕು ರೂ. 3 ವೇಲು ಪರಿಪೋರಂ ಇಸ್ತಾರಾ? ಧನ ಯಜ್ಞಂ, ಜಲ ಯಜ್ಞಂ ಪೇರುತೋ ಲಕ್ಷಲಾದಿ ಕೋಟ್ಟ ರೂಪಾಯಲ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗಂ ಚೆಸ್ತುನ್ನಾರು. ಕಾಬಟ್ಟಿ ಈ ರೂ. 3 ವೇಲು ರೈತುಲಕು ಪರಿಪೋರಂ ಇನ್ವರಲಸಿಂದಿಗಾ ಕೋರುತ್ತಿನ್ನಾನು.

ಮೂಡು ವಿಷಯಂ ವಿಶ್ವನಾಲ ಕೋರತ ಪಲ್ಲ ಎಕ್ಕುಡ ಪಡೆತೆ ಅಕ್ಕುಡ ವಿಶ್ವನಾಲು ಕೊಸುಗೋಲು ಚೇಶಾರು. ಮೇಲಿ ರಕ್ಖೆನ ವಿಶ್ವನಾಲು ಇನ್ವಡಂ ಲೇದು. ಸರೈನ ಅದನುಲ್ ಕೂಡಾ ವಿಶ್ವನಾಲು ಯಿವ್ವಡಂ ಲೇದು. ಮುವ್ವಾಕುಲ ವ್ಯಾಧಿ, ಅಕು ಮಚ್ಚ ತೆಗುಲು, ಅಕು ಮಡತ ತೆಗುಲು ಪಂಟ ವಿವರಿತಮೈನ ವ್ಯಾಧುಲು ಈ ಮಧ್ಯಕಾಲಂಲ್ ವಚ್ಚಾಯಿ. ದಾದಾಪು 4 ಲೇಕ 5 ಏಕ್‌ಲ್‌ಗ್ ಇದೆ ಪನಿ ಜರುಗುತ್ತೇಂದಿ. ರೈತುಲಕು ತೀವ್ರಂಗಾ ಪಂಟ ನಷ್ಟಂ ಜರುಗುತ್ತೇಂದಿ. ನೇನು ಪ್ರಭುತ್ವಾನ್ನಿ ಅಡೆಗೆದಿ ಏಮಿಟಂಟೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿ ನಿರೋಧಕ ಪೆಸ್ಟಿಲ್‌ಎಂಟ್ ಮುವ್ವಾಕುಲ ವ್ಯಾಧಿಕಿ ಕನುಕ್‌ನೇಂದುಕು ಏಮೈನಾ ರೀಸರ್‌ ಚೆಸ್ತುನ್ನಾರಾ? ಕದಿರಿಲ್ ಪುಂಡೆ ರೀಸರ್‌ ಸೆಂಟರ್‌ನು ಅಪ್ರೆಂಟ್ ಚೇಸೇ ಆಗೋಚನ ಏಮೈನಾ ಪುಂದಾ? ವೇರುಷನಗಕು ಕಮಿಷನ್‌ನು ವೇಸಿ ರೈತುಲನು ಆದುಕುನೇ ಪ್ರಯತ್ನಂ ಈ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಏಮೈನಾ ಚೆಸ್ತುನ್ನಾರಾ? ತಮರಿ ದ್ವಾರಾ ಮಂತ್ರಿ ಗಾರಿನಿ ಚೆಪ್ಪವಲಸಿಂದಿಗಾ ಕೋರುತ್ತಿನ್ನಾನು.

ಇ. 11.00

ಶ್ರೀ ಎನ್.ರಘುನೀರಾದ್ಡಿ: ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕೊನ್ನಿಂಟಿಕಿ ಸಮಾಧಾನಾಲು ಗೌರವ ಸಭ್ಯರೆ ಚೆಪ್ಪಿನಾರು. ಎಂದುಕಂಟೆ, ಆಯನ ಕೂಡಾ ವೇರು ಶೆನಗ ಪಂಡಿಂಚೆ ಪ್ರಾಂತಂ ಸುಂದೆ ವಚ್ಚಾರು. ವಾರು ನಾಸಿ ರಕಂ ವಿಶ್ವನಂ ಅನ್ನಾರು. ಅದಿ ಕರ್ಕೆ ಕಾದು. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್‌ಗ್ ವಾರೇಂದ್ರಾ ಮಾಲ್‌ಡುಕನ್‌ನಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮೀದ ಬುರದ ಚಲ್ಲಾಲಂಟೆ, ಮೇಮು ಚೇಯಗಳಿಗಿಂದೆಮಿಲೇದು. ಮುಖ್ಯಂಗಾ, ಪೆನರ್ಲ್ ವಚ್ಚೇಸಿ 14 ಲಕ್ಷ ಲ ಹೆಚ್‌ರ್‌ನ್‌ಲ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಂಲ್ ರಾಷ್ಟ್ರಂಲ್ ಅನಂತಪುರಂ, ಕಡವ, ಕರ್ನಾಲು, ಚಿತ್ತರ್‌ರು, ಮಹಾ ಬೂಬ್‌ನಗರ್ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ಲೊ ಏಕ್ಕುವಗಾ ವೇಸ್ತಾರು. ದೀನಿಕಿ 21 ಲಕ್ಷ ಲ ಮೆಲ್ರೆಕ್ ಟಿನ್‌ನುಲ ವಿಶ್ವನಂ, 21 ಲಕ್ಷ ಲ ಕ್ವಿಂಬಾಲ ಅವಸರಂ ಉಂಟೆ, ಮೇಮು ಕೇವಲಂ 8 1/2 ಲಕ್ಷ ಲ ಕ್ವಿಂಬಾಲ ವಿಶ್ವನಂ ಮಾತ್ರಮೇ ಸರಫರಾ ಚೇಯಗಳಿಗಾಮು. ಅಂಟೆ, ಕೇವಲಂ 39 ಶಾತಂ ವಿಶ್ವನಮೇ ಮೇಮು ಸರಫರಾ ಚೇಸಾಮು. ಮಿಗಿಲಿಸದಂತಾ ರೈತುಲೇ ವೇಸುಕುನ್ನಾರು. ಮೊತ್ತಂ ಪಂಟಾಂತಾ ಪೋಯಿಂದಿ. ಇಕ್ಕಡನೆ ಕಾದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಷ್ಟ್ರಂಲ್ ಕೂಡಾ ಪೋಯಿಂದಿ. ಅಕ್ಕಡಿಕಿ ಮಾಯೂನಿವರ್ಯಿಟೆ ನುಂಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರವೇತಲು, ವೈಸ್-ಚಾನ್ಸ್‌ಲರ್‌ ಕೂಡಾ ವೆಳ್ಳಾರು. ಗುಜರಾತ್ ಲೋನಿ ನೇಪಣಲ್ ಗ್ರಾಂಡ್‌ಸಲ್ ರಿಸರ್‌ ಇಸ್ಪ್ರೀಟ್‌ಲ್ಯಾಂಟ್ ನುಂಡಿ ಕೂಡಾ ಶಾಸ್ತ್ರವೇತ್ತಲು ವಚ್ಚಿನಾರು. ವಾರು ಅಧ್ಯಯನಂ ಚೇಸಿ ಚೆಪ್ಪಿಂದೆಮಿಲಂಟೆ, ಒಕ ಪರ್ಪಿಕುಲರ್ ಸೀಜನ್‌ 18 ರೋಜುಲು ಎಡತೆರವಲೇಕುಂಡಾ ಪರ್ಪಾಲು ಕುರವಡಂ ವಲನ ಆ ಪೂರ್ತಂತಾ ರಾಲಿಪೋಯಿಂದಿ. ಅದೊಕ್ಕೆತ್ತೆ, ಮರ್‌ 35 ರೋಜುಲು ಡ್ರೆಸ್‌ಲ್‌ರ್ ವಚ್ಚಿಂದಿ, ಈ

రెండు కారణాల వల్ల మొత్తం పంటంతా పోయింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మరొకటి వాప్పవం. టిఎంవి-2, జెఎస్-24 ఎక్కువగా నష్టపోయింది. పొలాచిగాని, నారాయణ గాని, తె6 అనేది కాని, వాటికంటే కొంత మెరుగుగా ఉంది. కాని ఆ వెరైటీస్‌లో కూడా రావాల్సినంత రాలేదు. దీనిని కేంద్ర రిసర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ వారు కూడా రికమండ్ చేసినారు. ఈ టిఎంవి2 అనేది రెండు మూడు దశాబ్దాలుగా వేస్తున్నాం. తె6, నారాయణ రీఫ్లెస్ చేయాల్సిన అవసరం ఉందని గౌరవ సభ్యులకు కూడా తెలుసు. ఈ ఏడు కొంచెం ఎక్కువ సీడ్ ఇచ్చినాం. రాబోయే రోజుల్లో, దానిని ఎక్కువగా ప్రమోట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

మరొకటి, కదిరి రిసర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్‌ని ఇంప్రూవ్ చేస్తారా? అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. దానికి కావాల్సిన నిధులను కూడా రిలీజ్ చేస్తున్నాం. More than that మరొకటి uncharitable remarks చేసినారు. ఈ ప్రభుత్వం టైతు ప్రభుత్వం అంటారు. మీ ప్రేమ ఎక్కుడ వాత్సల్యం ఎక్కుడా అని అన్నారు. దయచేసి, మీరొకటి గుర్తుపెట్టుకోండి శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డిగారు, మీరు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, 7 సంవత్సరాలు పెట్టినపెట్టుబడి రాలేదు. అది మీరు కూడా ఒప్పుకుంటారు.

(పీఎం..పీఎం..అని అధికార పక్ష నాయకులు అన్నారు.)

పీఎం .. అంటానికి కూడా లేదు, పంటంతా పోయింది. ప్రకృతి వికటించింది పోయింది. మేము తప్పుపట్టడం లేదు, పోయింది. 9 సంవత్సరాలలో 7 సంవత్సరాలు పోయింది.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి; మేము ఇన్ఫుట్ సబ్సిడీ ఇచ్చాము సార్.

శ్రీ ఎన్.రఘునాథరెడ్డి: చెప్పేస్తాన్ని, నేను అది కూడా చెప్పుతాన్నా, మీరెంతిచ్చింది కూడా చెప్పుతాను. 9 సంవత్సరాలలో 7 సంవత్సరాలు పంట నష్టపోయినప్పుడు, రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే ఇస్సురెన్స్ ఇచ్చినారు. ఎంత ఇచ్చింది చెప్పండి మీరు. ఆ రోజు మేము మొత్తుకున్నాం, అయ్యె గ్రామాన్ని యునిట్‌గా పెట్టండి, ఇస్సురెన్స్‌గా తీసుకోండి అని, అది మీరు చేయలేదు. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా రెండుసార్లు నష్టపోతే, పోయిన సంవత్సరం రూ.376 కోట్లు.....

(అంతరాయం)

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి: సీడ్కి ఎకరానికి రూ.3 వేలిస్తారా? లేదా చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.రఘునాథరెడ్డి: (గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులను ఉధ్వేశించి) మీరు సమాధానం రాసివ్వండి నేను చదువుతాను, నాకు అభ్యంతరం లేదు.

(అంతరాయం)

MR.CHAIRMAN: Raghunatha Reddy garu, Please.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షుడై, నేను గుర్తుకు తెస్తున్నాను. ఆ రోజు ఇన్నురెన్న రూ.60 కోట్లు ఒకసారి, రూ.80 కోట్లు ఒకసారి నామమాత్రంగా ఇచ్చినారు. కేవలం ఒక్క అనంతపురం జిల్లాలోనే రూ.376 కోట్ల ఇన్నురెన్న ద్వారా ఇచ్చినామా? లేదా? దయచేసి చెప్పండి. రూ.10 వేలు అప్పు తీసుకున్న వారికి రూ.8 వేలు ఇన్నురెన్న ఇస్తున్నాం. ఈ రోజు రూ.9 వేలు కూడా ఇచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. అదేవిధంగా మీరు ఇన్స్ట్రుట్ సబ్సిడీ ఎకరానికి కేవలం రూ.500 ఇచ్చినారు. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.18 వందలు ఇప్పించినారు. మేము ఒక్కటే మనవిచేస్తున్నాం, రూ.3 వేలు ఇప్పండని ఈరోజు గౌరవ సభ్యులు అంటున్నారు. What is your stand? మీ లీడర్ వచ్చేసి రూ.3 వేలు అన్నారు. ఆ క్రొత్త పార్టీ పెట్టినాయన వచ్చేసి రూ.3 వేలన్నారు. వీళ్లు రూ.10 వేలు డిమాండు చేసినారు. బిజెపి వాళ్లు రూ.5 వేలు డిమాండు చేసినారు. మీరు అడిగినట్లు రాదు. ఇది పైస్టోక్ గా, ఇప్పటికే పంటల మీద ప్రయోగాలు జరిగినాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, not only in Anantapur district in all districts 400 కిలోలు రావాల్సి ఉంటే, 26 కిలోలు, 50 కిలోలు, 120 కిలోలు ఒక్కొక్క జిల్లాలో వచ్చింది, నష్టపోయినారు. మేమేంటున్నామంటే, రూ.3 వేలు కాదు, రూ.2 వేలు కాదు.. ఎందుకంటే గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకున్నాం ఇన్నురెన్న క్రింద స్ట్రోటంతా తీసుకున్నాం. ఆ నాలుగు జిల్లల్లో గ్రోండ్ సట్టె తీసుకున్నాం. ఏ రైతు ఎంత నష్టపోతే అంత నష్టపరిహారం ఇస్యుడానికి మేము తయారుగా ఉన్నాం, మీకేమైనా కడుపుమంటనా. మీకేమైనా బాధనా. రూ.3 వేలు మీరెందుకు అడుగుతారు. (గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులను ఉధేశించి) అమ్మపెట్టదంటా, అడుక్కుతిన్నిష్వదంటా. వదిలేయండి, మమ్ములను, రైతులను వదిలేయండి, మీకెందుకు?

(అంతరాయం)

శ్రీ పట్లె రఘువీరారెడ్డి: సీడ్కి రూ.3 వేలు ఇస్తారా? లేదా? చెప్పండి.

శ్రీ జి.తీప్పి స్వామి: ప్రభుత్వం అంతకంటే ఎక్కువిస్తుందని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు, మళ్లా రూ.3 వేలని వారు అడగటం ఏమిటి?

MR.CHAIRMAN: Thippe Swamy the Minister has already answered the question. So, please sit down. Now, I pass on to the next question. The question is only concerned to the cultivation of groundnut in Anantapur district. The Minister has answered in a satisfactory manner. Therefore, the question is over.

CORPORATIONS FOR B.C's DEVELOPMENT

Q.No. 38 (1938)

MR. CHAIRMAN: Next question on B.C. Corporation has been withdrawn by the member.

ఎస్.ఎస్.టి ల సంక్షేపముం కోసం బడ్జెట్

ప్రశ్న నెం. 39 (2156)

శ్రీమతి మసాల వద్దుజ, శ్రీ పొగాకు యాదగిరి, శ్రీ బోమ్మిడి నారాయణరావు:

గౌరవియులైన సాంఖ్యిక సంక్షేప శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- ಅ) ಗತ 4 1/2 ಸಂವತ್ಸರಾಲಲ್ಲೋ ಎನ್ನೀಲು, ಎನ್ನೀಲ ಸಂಕ್ಷೇಮಂ ಕೋಸಂ ಕೆಟಾಯಿಂಚಿನ ಮೊತ್ತಂ ಬಡ್ಡಿಯನು ಖರ್ಚು ಚೇಯಲೇದನ್ನ ವಿವರಣೆ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ?
- ಆ) ಅಯಿತೆ, ಅಂದುಕುಗಾಗಿ ಕಾರಣಾಲೇಮಿಟಿ?

ಗೌರವನೀಯಮುಲೈನ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಸಂಕ್ಷೇಮ ಶಾಖ ಮಂತ್ರಿ (ಶ್ರೀ ಪಿಶ್ಚಿ ಸುಭಾವ್ ಚಂದ್ರಬೋಂ)

- ಆ) ಲೇದಂತೆ.
- ಆ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ಪನ್ನಂ ಕಾದು.

ಡಾ. ಮನೋಲ ಪದ್ಮಜಿ: ಅರ್ಥಾತ್, ನೇನು ಅಡಿಗಿಂದಿ ಚಿನ್ನ ಕ್ವಾಂಟಿನ್. ನಾಲುಗುಸ್ವರ ಸಂವತ್ಸರಾಲಲ್ಲೋ ಅನಲು ಎನ್ನೀ, ಎನ್ನೀಲ ಸಂಕ್ಷೇಮಂ ಕೋಸಂ ಕೆಟಾಯಿಂಚಿನ ಮೊತ್ತಂ ಬಡ್ಡಿಯನು ಖರ್ಚು ಚೇಯನಿ ವಿವರಣೆ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ? ಅಂದುಕು ಗಳ ಕಾರಣಾಲೇನಿ? ಕಾನಿ ದೀನಿಕಿ, ಲೇದು, ಉತ್ಪನ್ನಂ ಕಾದನಿ ಮಂತ್ರಿಗಾರು ಸಮಾಧಾನಂ ಇವ್ವಡಂ ಚೂಸ್ತೇ, ಮರಿ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಜವಾಬಿಜ್ಞೆಯಂದು ಒಕ್ಕನೊರ್ಮಾ ಅತ್ಯಾಯಿಸುತ್ತಿರು ಚೇಮಕ್ಕೊಂಡಿನಿ ನೇನು ಕೋರುತ್ತುನ್ನಾನು. ಎಂದುಕಂತೆ, ಅನ್ನೀ ಸತ್ಯಯಾರ್ಥೀನ ನಾಟನಿ ವಾಸ್ತವಾಲುಗಾ ಇವ್ವಡಂ ಜಿಗಿಂದಿ. ಮರಿ ಗಡಿಚಿನ ನಾಲುಗುಸ್ವರ ಸಂವತ್ಸರಾಲ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಸಂಕ್ಷೇಮ ಶಾಖ ಬಡ್ಡಿಯನು ಚೂಸ್ತೇ, ಈ ನಾಲುಗು ಸಂವತ್ಸರಾಲಲ್ಲೋ ದಾದಾರು ರೂ.1,956.97 ಕೋಟ್ಟು ಮೇರಕು ಕೋತ ವಿಧಿಂಚಾರು. ಅಲಾಗೆ ಗಿರಿಜನ ಸಂಕ್ಷೇಮ ಶಾಖ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲೋ ಕೂಡಾ ಈ ನಾಲುಗು ಸಂವತ್ಸರಾಲಲ್ಲೋ ದಾದಾರು ರೂ.444.91 ಕೋಟ್ಟು ಮೇರಕು ಕೋತ ವಿಧಿಂಚಾರು. ಮರೊಕನೊರ್ಮಾ ಬಡ್ಡಿಯನು ಪರಿಶೀಲಿಸ್ತೇ ಅರ್ಥಾತ್, 2004-05ವ ಸಂವತ್ಸರಂಲ್ಲಿ ಕೆಟಾಯಿಂಚಿದಿ ರೂ.1,711 ಕೋಟ್ಟು, ಅಂದುಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಪೆಟ್ಟಂದಿ ರೂ.1,550 ಕೋಟ್ಟು. ಅಲಾಗೆ, 2005-06ವ ಸಂವತ್ಸರಂಲ್ಲಿ ಚೂಸ್ತೇ, ರೂ.2,004.82 ಕೋಟ್ಟು ಕೆಟಾಯಿಸ್ತೇ, ರೂ.1475.35 ಕೋಟ್ಟು ಖರ್ಚುಪೆಟ್ಟಾರು. 2006-07ವ ಸಂವತ್ಸರಂಲ್ಲಿ, ರೂ.2,670.68 ಕೋಟ್ಟು ಕೆಟಾಯಿಸ್ತೇ, ರೂ.1972.25 ಕೋಟ್ಟು ಖರ್ಚುಪೆಸಾರು. ಅಲಾಗೆ, ಗಿರಿಜನ ಸಂಕ್ಷೇಮ ಶಾಖ ಬಡ್ಡಿಯನು ಕೂಡಾ ಚೂಸ್ತೇ, ಕೆಟಾಯಿಂಚಿದಿ ಕೊಂಡೆಂ, ದಾಂಟ್ಲೋ ನಿಡುರಲ ಚೆಸಿಂದಿ, ಖರ್ಚು ಚೆಸಿಂದಿ ಚೂಸ್ತೇ, ಖರ್ಚುಪೆಸಿಂದಿ ಚಾಲಾ ತಕ್ಕುವನಿ ಚಾಲಾ ಸ್ವಷ್ಟಂಗಾ ಕನಿಪಿಸ್ತುಂದಿ.

ಕಾಬಟ್ಟಿ, ಅಲಾಂಟಿ ವಿವರಾಲನು ಮರುಗುನ ಪೆಟ್ಟಿ ಲೇದು ಅನಿ ಸಮಾಧಾನಂ ಇವ್ವಡಂ ಚಾಲಾ ಅವಾಸ್ತವಂ ಅರ್ಥಾತ್. ಇಂಕೊಕಟಿ, ಎನ್ನೀ ಸರ್ಕಾರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕ್ರಿಂದ ಗಾನಿ, ಟ್ರೈಬಲ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕ್ರಿಂದ 16.2 ಪರ್ಸೊಂಟು ಅಲಾಗೆ 6.6 ಪರ್ಸೊಂಟು Funds allocate ಚೇಯಾಲನಿ ಉಂದಿ. ದೀನಿನ ಮೊನಿಟರ್ ಚೆಸಿ, ಇಂಫ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚೇಯಾನಿಕೆ ನೋಡಲ್ ಏಜನ್ಸಿನಿ ಪೆಟ್ಟಾರು. ಮರಿ ಪ್ರತಿ ರೆಂಡು ನೆಲಲಕು ಒಕನೊರ್ಮಾ, ರೆವ್ರ್ಯಾಚೆಸಿ, ಇಂಫ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚೇಯಾಲಿ. ಮರಿ ಇಂತರಕ್ ಎನ್ನಿಸಾರ್ಲು ಈ ರೆವ್ರ್ಯಾಚೆಸಿಗ್ನ್ ಪೆಟ್ಟಾರು? ಅಲಾಗೆ 15 percent earmark funds every department ಕಿ ಕೂಡಾ ಕೆಟಾಯಿಂಚಾಲಿ. ಮರಿ ಆ ರಕಂಗಾ ಇಂತಕ್ ಮುಂದು ಮಂತ್ರಿಗಾರು ಇವ್ವಿನ ಸಮಾಧಾನಂಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯೆಟ್ ಫಂಡ್ಸ್, ಇಯರ್ ಮಾರ್ಕ್ ಚೆಸಿನ ಫಂಡ್ಸ್ ವೆಳ್ಳಡಂ ಲೇದನಿ ಸಮಾಧಾನಂಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾರು. ಮರಿ ಇಪ್ಪಬೆಂರಕು ದಾನಿನಿ ಫ್ರೈಮ್ಲೈನ್ ಚೇಸಾರಾ? ಆ ನಿಧುಲನು ರಾಬಟ್ಟಡಂಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಎಕ್ಕುಡ್ವಾ ಇಲಾಂಟಿ ಕೆಟಾಯಿಂಚಕ ಪೋವಡಂ ಲಾಂಟಿ ವಿವರಾಲ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ವಚ್ಚಾಯಾ? ಹಸ್ತೇ ಎಲಾಂಟಿ ಚರ್ಚಲು ತೀಸುಕುಂಟುನ್ನಾರು?

ಉ.11.10

ಅಲಾಗೆ ಈ ಸಂವತ್ಸರಂ ಬಡ್ಡಿಯ ಚೂಸ್ತೇ 2008-09 ಸಂವತ್ಸರಾನಿಕಿ ಸಂಬಂಧಿಂಚಿ ಎನ್ನೀ, ಎನ್ನೀ, ಬಿ.ಸಿ. ಪರ್ಲಾಲ ಸಂಕ್ಷೇಮಾನಿಕಿ ರೂ. 43,191 ಕೋಟ್ಟು ಕೆಟಾಯಿಂಚಾರು. ಕಾನಿ ಆ ಮೊತ್ತಾನ್ನಿ ಖರ್ಚುಪೆಟ್ಟೆಕಾಂತೋಯಾರು. ಎನ್ನೀ ಸರ್ಕಾರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕ್ರಿಂದ ರೂ. 6997 ಕೋಟ್ಟು, ಎನ್.ಬಿ. ಸರ್ಕಾರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕ್ರಿಂದ ರೂ. 8750 ಕೆಟಾಯಿಂಚವಲಸಿ ಉಂದಿ. ಮರಿ ಆ ಮೊತ್ತಾನ್ನಿ ಕೆಟಾಯಿಂಚಾರಾ ಲೇದಾ? ದೀನಿಪ್ಪಿನ ಮಂತ್ರಿಗಾರು ಸಮಾಧಾನಂ ಚೆಪ್ಪಬಲಸಿಂದಿಗ್ ಕೋರುತ್ತುನ್ನಾನು. ಅಂತೇಕಾಕುಂಡಾ .....

ಮಿಷನ್ ಷೈರ್ಪ್ನ್ : ಚಾಲಾ ಅಡಿಗಾರು. ಕೂರ್ಲೋಂಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಾರಿನಿ ಸಮಾಧಾನಂ ಚೆಪ್ಪನೀಯಂಡಿ....

శ్రీ పి. సుబ్రాంచంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, వారు వేసిన ప్రశ్నను ఒకసారి చూడండి -- గత నాలుగున్నర సంవత్సరాల్లో ఎస్టీ, ఎస్టీ, బి.సి ల సంక్షేమం కోసం బడ్జెట్ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయని మాట వాస్తవమేనా అని అడిగారు. మొత్తం బడ్జెట్ ఖర్చు చేయకపోతే, ఈ రాష్ట్రంలో సంక్షేమ హాస్పిట్ ఏ విధంగా నిర్వహించబడుతున్నాయి? సౌలర్సిప్పులను ఎట్లా మంజూరు చేస్తున్నాము? ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్ ఎలా జరుగుతున్నాయి అనుకున్నారు. మొత్తం బడ్జెట్ ఖర్చు పెట్టలేదని అన్నారు కాబట్టి నా సమాధానంలో లేదండి అని చెప్పేను. కానీ ఒకసారి బడ్జెట్ రిలీజెస్ చూసినట్లయితే ఏ యే పద్ధల కింద మేము ఖర్చు పెట్టలేకపోయామో తెలుస్తుంది. ఇందిరమ్మ గ్రామాల్లో ల్యాండ్ అక్షీజిప్స్ కింద 2006-07, 2007-08 సంవత్సరాల్లో దాదాపు రూ.498 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము. దానికి కారణం ఆ గ్రామాల్లో ప్రభుత్వ భూమి లభించడం వల్లనే. ఆ గ్రామాల్లోని లభీదారులకు ప్రభుత్వ స్థలాల్లో పట్టాలిచ్చాము. అందువల్ల ఈ రెండు సంవత్సరాల్లో రూ. 498 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేకపోయిన మాట వాస్తవం. అదే విధంగా వరల్డ్ బ్యాంక్ అసిష్టెన్స్ మరియు హాచ్చెస్ సంస్ నుండి 2005-06, 2006-07 సంవత్సరాల్లో మనకు రావలసిన రూ.218 కోట్లు రాలేకపోయినా, వాటిని బడ్జెట్ ఎస్టీమేట్స్ లో చూపించాము, అయితే నిధులు రాని కారణంగా ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము. అదే విధంగా కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాల కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన నిధులు రాలేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో దాదాపు రూ.1152 కోట్లు పస్తాయని అనుకున్నాము. సహజంగానే ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అయినా కేంద్ర నిధుల్ని ఎక్కువుగానే expect చేస్తుంది. కానీ రూ.1152 కోట్లకు గాను మనకు వచ్చింది రూ. 756.42 కోట్లు మాత్రమే. కాబట్టి మిగిలిన రూ. 395.58 కోట్లు అనుకున్న ప్రకారంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రిలీజ్ కాలేదు. అంతే తప్పి, సాంఘిక సంక్షేమానికి సంబంధించిన విద్యార్థుల విద్యను ఏ విధంగానూ మేము అశ్రద్ధ చేయలేదని తెలియజేసుకుంటున్నాను. గత నాలుగు సంవత్సరాల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన రిలీజెస్ కనుక మనం ఒకసారి చూసినట్లయితే, 2000-01 సంవత్సరంలో అంటే అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వాళ్లు రూ. 85.99 కోట్లు పస్తుందని అంచనా వేయగా రూ. 31 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. 2001-02 సం.లో వాళ్లు రూ. 104 కోట్లు expect చేస్తే, రూ.64 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. ఇలా మనం అనుకున్న దాని కన్నా తక్కువ రావడం అనేది ఎప్పటి నుండో జరుగుతూ వస్తున్నదే. అదే విధంగా 2002-03 సం.లో రూ. 130 కోట్లు expect చేస్తే, రూ. 58 కోట్లు వచ్చింది. అంటే 2000-01 సం. నుండి 2003-04 సంవత్సరాల వరకు రూ. 207.81 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. అంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం expect చేసిన దాని కన్నా చాలా తక్కువగా వచ్చింది. అయితే ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో రూ. 721.52 కోట్లు మనకు కేంద్రం నుండి రావడం జరిగింది. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల బడ్జెట్ ఎస్టీమేట్స్, ఖర్చు చూసినట్లయితే విద్యార్థుల భవిష్యత్తుకు గాని, విద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికి గాని, వసతి గృహాల నిర్వహణ విషయంలో కాని మనం ఎంత అయితే అలోకేట చేశామో, ఆ మొత్తం అంతా ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అయితే ఇందిరమ్మ గ్రామాల్లో ప్రభుత్వ భూముల లభ్యత వల్ల, కేంద్ర ప్రతిపాదిత స్కూల్సుల కింద కేంద్రం నుండి రావలసిన మొత్తంలో నిధులు రాకపోవడం వల్ల, హాచ్చెస్ నుండి రావలసిన నిధులు రాకపోవడం -- ఈ మూడు కారణాల వల్ల మనం ఖర్చు పెట్టలేదన్న విషయం వాస్తవం. కాబట్టి వీటిని గా.సభ్యులు దయచేసి గమనించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పొగాకు యాదగిరి : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారి లిఫ్థితపూర్వక సమాధానంలో లేదండి, సాంఘిక సంక్షేమానికి బ్రహ్మండంగా ఖర్చు పెట్టామంటున్నారు. నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని డైరక్టగా అడుగుతున్నాను. పెద్దలు రోజుయుగారు కుదించి, కుదించి చాలా జాగ్రత్తగా నిధులు కేటాయిన్నా ఉంటారు. ఆ వచ్చిన కొద్ది మొత్తాన్ని మీరు ఖర్చు పెట్టుకుండా కోత విధిస్తున్నారు. ఎలా అంటే, 2004-05 సంవత్సరంలో 48 కోట్ల రూ.లు, 2005-06 సం.లో 163 కోట్ల రూ.లు, 2006-07 సం.లో రూ.118 కోట్లు, 2007-08 సం.లో 115 కోట్ల రూ.లు ఈ రకంగా మొత్తం రూ. 447 కోట్ల మేరకు బడ్జెట్లో కోత విధించారా లేదా మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అసలు మీరు ఎక్కుడ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నారు? ఎస్టీకు 16.5 శాతం నిధులు కేటాయించాలి. ఆ విధంగా

కేటాయిన్నన్నరా? 80 శాతం ఉన్న వాళ్లకు నాల్గైదు శాతం నిధులు కేటాయిన్నరా? నిధుల్లో కోత ఎందుకు విధిన్నన్నరు? ఎస్సి, ఎస్సి, బి.సి. సంక్షేమ రంగాలకు కేటాయించవలసిన నిధుల్ని ఎక్కడకు మరలిస్తున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుభాష్ చంద్రబాబోన్ : అధ్యక్ష, నేను చాలా విపులంగా ఏమే పద్ధుల కింద నిధులు ఖర్చు పెట్టలేకపోయామో చెప్పాను. మేము ఎంతెంత నిధులు కేటాయించాము, ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టామో ఒకసారి చూడండి. 2000-01 సం.లో వారు కేవలం రూ. 475.96 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, మేము రూ. 788.70 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. 2001-02 సంవత్సరంలో వాళ్ల రూ. 599 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, మేము రూ. 662.47 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. 2002-03 సం.లో రూ. 550.72 కోట్లు ఖర్చు పెడితే మేము రూ. 962.69 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. 2003-04 సం.లో వాళ్ల రూ. 807 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, మేము రూ.1457.63 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. ఆ నిధంగా ఎంత తేడా ఉందో గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కాబట్టి సంక్షేమం గురించి మాట్లాడే సైతిక హక్కు వారికి లేదు.....

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలను చరిచారు)

కాబట్టి వాళ్ల హాయాం మా హాయాం చూసినట్లయితే ఎలోకేషన్లో గాని, ఎక్స్‌పెండెచర్లో గాని చాలా ప్యాల్యూసం ఉంది. అయితే మేము ఎక్కడెక్కడ ఖర్చు పెట్టలేదో చాలా నిజాయితీగా ఒప్పుకున్నాము. అయితే వారు తమ ప్రశ్నలో మొత్తం బడ్జెట్ కేటాయింపుల్నే ఖర్చు పెట్టలేదు అని అన్నారు కాబట్టి అది తప్ప అని చెప్పాను. బడ్జెట్ నిధులు ఖర్చు పెట్టలపోతే ఇప్పటివరకు హోష్టస్ నిర్వహణ ఏ విధంగా సమర్థవంతంగా జరుగుతున్నట్లు? కాబట్టి మీరు ప్రశ్న వేసేటప్పుడు జాగ్రత్తగా వేయాలి....

(శ్రీ పొగాకు యాదగిరి, డా.ఎం.పద్మజల నుండి అంతరాయం)

అన్ని ఫిగర్లు అన్ రికార్డు ఇచ్చాను. సంక్షేమ రంగంలో ముఖ్యంగా ఎస్సి, ఎస్సి సంక్షేమ రంగాలకు ఏ విధమైన నిధుల కొరత లేదు. అయితే ఎక్కడెక్కడ నిధులు ఖర్చు పెట్టలేకపోయామో తమకు కారణాలను సవిసయంగా వివరించడం జరిగింది.

ఉ.11.20

జంతు సంరక్షణ కేంద్రంలో పనిచేస్తున్న ఎన్.ఎమ్.ఆర్ల సర్వీసుల క్రమబద్ధికరణ

ప్రశ్న నంబరు 40 (1953)

శ్రీ తేలుకుట్ల గోపాల వెంకట కృష్ణరెడ్డి;

గౌ. అడవులు, పర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా గత పదిహేను సంవత్సరాలుగా సంరక్షణ ఎనిమల్ సెంటరులోను, శ్రీ వెంకటేశ్వర జూలోనూ పనిచేస్తున్న ఎన్.ఎం.ఆర్.లను విలీనం చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏవైన ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా?

(అ) అయితే, ఇప్పటి వరకు వారి సర్వీసులను క్రమబద్ధికరించకపోవడానికి గల కారణాలేమిటి?

అడవులు, పర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ శత్రువర్ణ విజయరామరాజు) :

(ಅ) ಲೇದಂತೆ

(ಅ) ಪ್ರಸ್ತುತಂ ತಿರುಪತಿಲೋನಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಜ್ಞಾ ಪಾರ್ಯಲ್ ಸುಮಾರು 60 ಮಂದಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಚಿನ್ನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಾಗೆ (ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳುಗಾಗೆ) ಪನಿಚೆಸ್ತುನ್ನಾರು. ವಾರು ಎನ್.ಎನ್.ಆರ್.ಲು ಕಾರು.

22-04-1994 తేదీ గల ఆర్థిక, ప్రణాళిక శాఖ బి.చి. ఎం.ఎన్. నం.212 లోని నిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకుంటూ
15-04-2008 తేదీ గల ఓ.ఎ. నం.2482 /2002 లో ప్రైవేట్ రాబోర్డ్ లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలక ట్రైబ్యూనల్ ఉత్తర్వులను
పురస్కరించుకుని ఈ విషయాన్ని ఇదివరకే పరిశీలించి, సదరు జి.చి. చిన్న కంట్రాక్టర్కు వర్తించడని, అందువలన ఏ పథకం
కీంద క్రమబద్ధికరణకు వారు అర్పులు కారని సవినరమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేయడమయింది.

శ్రీ తేలుకుట్ల గోపాల వెంకట కృష్ణరెడ్డి : అధ్యక్షా, తిరుపతిలోని జూ కు సంబంధించి జరుగుతున్న వివరాలను మంత్రిగారు సమాధానం రూపంలో వేరే చెప్పారు. కానీ అక్కడ ఉన్న వాస్తవాల్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని చెప్పడం లేదు. నేను పిల్లలతో తిరుపతి పెళ్లినపుడు జూ కు పెళ్లడం జరిగింది. జూ లో వారు క్లియర్గా చెప్పింది ఏమిటంటే, ఎన్.ఎం.ఆర్.లుగానే మమ్మల్ని గుర్తించి, జీతాలిచ్చి, ప్రభుత్వం వాడుకుంటున్నదన్నారు. పెట్టి కంట్రాక్టర్లు ఎవరూ లేరు. గత 18 సంవత్సరాలుగా మేము ఇలా పనిచేస్తున్నాము అని చెప్పారు. రెస్యూడ్ ఎనిమ్ల్ అంటే సర్క్సెస్ ల నుండి తీసుకుని వచ్చి సంరక్షిస్తున్న జంతువుల్ని, అలాగే ఎన్.వి.. జూలో ఉన్న జంతువుల్ని కాపాడటానికి వారిని నియమించిన విషయం వాస్తవమా కాదా? అయితే మధ్యలో ఈ చిన్న చిన్న కంట్రాక్టర్ ఎలా వచ్చారో చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శత్రువర్ద విజయరామరాజు : అధ్యక్ష, గోపభూలు తాను హిల్లలతో జూ కు వెళ్లినపుడు అక్కడి ఉద్యోగులు ఏదో చెప్పారని అన్నారు. అట్లా కాదండి. ఇదిగో చూడండి this is the copy of the appointment as petty contractors. వారిని పెట్టి కంబ్రాక్టర్స్‌గానే అపాయింట్ చేశాము. ఏదైనసరే, మీకు తెలుసు ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు చాలా దయామయిలు, అంచేత జూ లో పనిచేసే ఆ 60 మంది ఉద్యోగస్తుల సర్వసుల్ని రెగ్యులరైజ్ చేసే విషయానికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర ప్రతిపాదన ఉంది. అక్కడ నుండి పాజిటివ్‌గానే పస్తుందని నేను ఆశన్నొన్నాను.

శ్రీ తేలుకుట్ట గోపాల వెంకట కృష్ణరాడ్ : అధ్యక్ష, ప్రభుత్వానికి ఒక చిన్న విస్మయం.....

ಮಿನ್ಸರ್ ತೆರ್ಪುವು : ಲೇದಂಡೀ ಕೂರ್ಚುಂಡಿ. Now Tea-Break .

(టీ విరామం కొరకు సభ ఉదయం 11 గం.22 ని.లకు వాయిదా పడింది)

©. 11.50

(తేనేటి విరామానంతరం సభ ఉ. 11.58 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనది. మిస్టర్ చెర్ట్ అధ్యక్ష సానం పోంచారు).

MR. CHAIRMAN: Statements to be laid in the Agenda are deemed to have been laid.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy in each of the Andhra Pradesh Gazette Notification Nos. 71 & 71, dated 30-9-2008 and 76, dated 21.11.2008 issued by General Administration (Elections-A) Department regarding the corrections to the Commission's order No. 46, dated 31.5.2007, as required under Section 10 (3) of the Delimitation Act, 2002.
2. A copy of the 37th Annual Report and Accounts of Non-Conventional Energy Development Corporation of Andhra Pradesh Limited for the year 2005-2006, in compliance with Section 619-A(3) of the companies Act, 1956.
3. A copy in each of the 26th and 27th Annual Reports and Accounts of the Leather Industries Development Corporation of Andhra Pradesh Limited for the years 1998-1999 & 1999-2000, in compliance with Section 619 (2) of the Companies Act, 1956, along with the reasons for delay.

Now, announcements.

ప్రకటనలు

i) కార్బిక్ రాఫ్ మంత్రి కార్బూక్షము ప్రదానము గురించి

Now, I am to announce to the House that the Hon'ble Chief Minister of Andhra Pradesh has delegated the subject of Sri G.Vinod, Minister for Labour, Employment, Factories & Boilers to Smt. J. Geetha Reddy, Minister for Major Industries for the purport/purpose of business in the Legislative Council on 05th December, 2008.

ii) 3.12.2008 న జరిగిన కొండరు గౌరవ సభ్యుల అరెస్టు మరియు విడుదల గురించి

I am to announce to the House that Sarvasri. Vitapu Balasubrahmanyam, K.S.Lakshmana Rao, Dr. K.Nageswar, Katcha George Victor, Dachuri Rami Reddy along with others were arrested at 14.00 hrs. on 03rd December, 2008 in Cr.No. 408/2008 Under Section 151 Cr.P.C. of Gandhi Nagar Police Station, while they organized a public meeting at Indira Park and tried to proceed towards Andhra Pradesh Legislative Assembly. Later, they were released on the bail on the same day.

Sri Puvvada Nageswara Rao garu please start.

మ. 12.00

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ పువ్వద నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఈ రోజు గిట్టుబాటు ధరలు, కరెంటు కోత్, తదితర అంశాలకు సంబంధించిన సమస్యలను రాష్ట్ర శాసన సభ, శాసన మండలి దృష్టికి తీసుకురావడానికి అంధ్ర దేశంలో అభిలపక్ష రైతు సంఘాల ఆధ్వర్యంలో, అంధ్ర దేశం సలుమూలల సుండి టైతులు ప్రాదుర్బాహికి వస్తువ్యాపారాల విప్రాణికి కావలసినటువంటి సమయాన్ని కేంచించమని మిమ్మల్ని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. వారి బాధలు పర్మించడానికి కావలసినటువంటి అవసరమెంతైనా ఉందని భావిస్తూ, మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అల్లీల సమర్పణ

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఈ రోజు చేసేత కార్బికులు, కల్లు గీత కార్బికులు, గొట్రెలు, మేకల పెంపకం దార్లు, మత్స్యకారులు, క్షోర వృత్తిదారులు, రజక వృత్తిదారులు, ఇతర వృత్తులకు సంబంధించిన వృత్తిదారుల సమస్యలకు సంబంధించినవారు, వారి సమస్యల పరిష్కారం కోసం థర్నూ కార్బిక్సున్నాన్ని చేస్తున్నారు. జనాభా ప్రాతిపదికన వృత్తిదారులకు బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించడం, వృత్తిదారుల సమస్యల అధ్యయనానికి నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం, బి.సి.ఉపసంఘం సిఫారసుల మేరకు ప్రతి వృత్తి దారుడికి లక్ష రూపాయలు సబ్విడీటో కూడిన బుఱా సౌకర్యం కల్పించడం, వృత్తుల వారిగా రాష్ట్ర ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేసి, బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించి, ఖర్చు చేయాలని, ప్రమాదపకాత్మ మరణించిన వృత్తి దారులందరికి ఎక్కువేమియాను కనీసం రెండు లక్షల రూపాయలు చెల్లించాలని, ప్రతి కుటుంబానికి రెండుస్తూర ఎకరాలు మాగాళి లేదా 5 ఎకరాలు మెట్ట భూమి ఇవ్వాలని, దరఖాస్తు చేసుకున్న ప్రతి బి.సి. విద్యార్థి స్కూలర్ పిఫ్ ఫీజు రీ-ఎంబర్స్ మొంట్ ఇవ్వాలని, ఖాళీగా ఉన్న 70వేల బ్యాక్లర్గ పోస్టులు, బార్బర్లు, దోభి, వైద్య పోస్టులు భర్తీ చేయాలని, భూస్వాములు, పెత్తందార్ల దాడుల నుంచి కాపాడడానికి ప్రత్యేక సామాజిక రక్షణ చట్టం తీసుకురావాలని, డిమాండు చేస్తూ ఈ రోజు థర్నూ కార్బిక్సును నిర్వహిస్తున్నాం అధ్యక్ష. తమిరి ద్వారా ఈ మెమొరాండాన్ని ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకునే విధంగా తమరు చోరవ చూపించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కే. ఆర్. అమోస్ : అధ్యక్షా, మేదర సంఘం తరఫున సమస్యలమీద రిప్రజెంటేషన్స్ ఇచ్చారు. అది ప్రజెంట్ చేస్తున్నాను.

(పిటీషన్స్ ని పంపించారు)

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, (1) ప్రకాశం జిల్లాలో ఒక డి.బి.గారు చేసిన తప్ప వల్ల మొత్తం 204 మందికి, 2 సంవత్సరాల నుండి గ్యాప్ పీరియడ్ ఏర్పడి, జీతాలు రాక ఇబ్బంది పడుతూ, ప్రభుత్వం చుట్టూ తిరిగి, తిరిగి వేసారిపోయి ఒక పిటీషన్ ఇచ్చారు. దాన్ని పిటీషన్ కమిటీకి పంపించమని కోరుతున్నాను.

(2) అలాగే ఉంగుటూరి మండలంలో పి.ఎఫ్. 6 లక్షలు దుర్యునియోగం అయింది. దీనిని కూడా పిటీషన్ కమిటీకి పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్స్ ని పంపించారు)

శ్రీ పల్లె రఘునాథ రెడ్డి : అధ్యక్షా, రాయలసీమ రీజియన్స్‌ని నాల్గవ జోన్‌లో 95వ బ్యాచ్ ఎస్.ఐ.లు, 13 సంవత్సరాలుగా పని చేస్తున్నారు. 12 సి.ఐ. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. జీ.వో. ఎం.ఎస్. 281 ప్రకారం కూడా పోలీస్ పోస్టులు ఎన్పోస్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని 95 బ్యాచ్ ఎస్.ఐ.లను సీనియారిటీ ప్రకారం ఆ పోస్టులకు భర్తి చేయవలసిందిగా తమిరి ద్వారా కోరుతూ పిటీషన్ సమర్పిస్తున్నాం.

(పిటీషన్స్ ని పంపించారు)

శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణరెడ్డి : అధ్యక్షా, కారంపూడి ప్రజలు నిత్యం ఎదుర్కొంటున్నటువంటి ట్రాఫిక్ సమస్య పరిష్కారం కోసం, అక్రమాలను తీలగించవలసిందిగా పిటీషన్సు సమర్పిస్తున్నాను.

(పిటీస్‌ని పంపించారు)

కమిటీ నివేదిక పమచ్చణ

SRI B. KAMALAKER RAO, MEMBER OF THE JOINT HOUSE COMMITTEE TO EXAMINE THE EDUCATIONAL AND CULTURAL NEEDS OF TELUGU PEOPLE RESIDING IN OTHER STATES: Mr. Chairman, Sir,

"I beg to present on behalf of the Hon'ble Chairman the Interim Report" of the Joint House Committee to examine the educational and cultural needs of Telugu People residing in other states"

MR. CHAIRMAN: Report presented.

SRI B. KAMALAKER RAO: Now I request the Hon'ble Chairman kindly to give me a couple of minutes to explain the salient points of the Report to the august House.

అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో దాదాపు 8 కోట్లమంది తెలుగు ప్రజలు ఉన్న ప్రాంతంగా నీర్లయించబడిన సమయంలో, ప్రవాసాంధ్రులు కూడా దాదాపు 8 కోట్ల కంటే ఎక్కువ ఉన్నారని ఒక అంచనా. కానీ, తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకించి 35 నుంచి 45 శాతం తెలుగు వాళ్ళు ఉన్నారు. అక్కడ పరిస్థితుల దృష్ట్యా వాళ్ళు తమిళులుగానే పరిగణించబడుతున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాగా, కేవలం అక్కడ ఏడు శాతం తెలుగు ప్రజలు మాత్రమే ఉన్నారని గుర్తించబడిన సమయంలో, ప్రవాసాంధ్రుల గురించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక తర్వాతో విద్యా, సాంస్కృతిక విషయాల పరిరక్షణ నిమిత్తం కమిటీని నియమించినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాము. ఈ కమిటీకి తమరు అధ్యక్షత వహించి, కమిటీకి బెస్టుత్వం తెచ్చినందుకు కూడా మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాము. మీ అధ్వర్యంలో మేము మూడు రాష్ట్రాలను, ఐదు రోజులు పర్యాటించడం జరిగింది. మీ అధ్వర్యంలో చాలా హాఫ్‌క్లాస్ ప్రోగ్రామ్ జరిగింది. మీరు ప్రత్యేకంగా త్రిభుతీసుకుని, మొంబల్లందరూ ఉండాలని, పేరు పేరునా మీరే వాళ్ళందరినీ విలిచి, కమిటీ పర్యాటనలో భాగపొందులను చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. ఒరిస్సా, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లోని గపర్రులను, ముఖ్యమంత్రులను కలిసి, ప్రవాసాంధ్రుల కష్టప్రాప్తిలకు సంబంధించిన విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకవెళ్లడం జరిగింది. కమిటీ, ఒరిస్సా రాష్ట్ర మంత్రులతో సమావేశమై ప్రవాసాంధ్రుల విషయాలపై కూలంకంగా చర్చలు జరిగాయి. మన గపర్రుమొంట్కు చాలా సహాయకారిగా, ఎన్నో నీర్లయాలు తీసుకోని ఒక అవగాహనకు వచ్చే దిశగా, చర్చలు జరిగాయని తెప్పిందుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాము. మీ అధ్వర్యంలో మన కమిటీ అన్ని విషయాలను కూలంకంగా చర్చించి, ఒక కాస్పెన్సెన్స్‌కి వచ్చిన పరిస్థితి చాలా ముదావహం. అదేవిధంగా తమిళనాడులో తెలుగు వారు చాలా క్లిప్ప పరిస్థితులు ఎదుర్కొంటున్నారన్న విషయం తెలిసి, అక్కడ విద్యాకాభి మంత్రి మరియు స్పీకర్ గారి దృష్టికి వారి సమస్యలను తీసుకవెళ్లాము. తమిళనాడు విద్యా సాంస్కృతిక శాఖలతో చర్చలు జరిపి, అక్కడ కూడా చాలా విషయాల్లో అవగాహనకు వచ్చిన విషయం హర్షదాయకమైనటువంటిదని తెలియజేస్తున్నాము. కమిటీ, మీ నేత్రుత్వంలో మూడు రాష్ట్రాలను పర్యాటిస్తున్నప్పుడు రాత్రినక, పగలనక ఎన్నో కష్టాలకు ఓర్కి, ప్రయాణంలో అసాక్రాల్యు కల్గినప్పటికీ, ఎంతోమంది తెలుగువాళ్ళను, ఎన్నో ఇన్స్టిట్యూషన్ల వారిని కలిసి, అనేక విషయాలపై సేకరించిన సమాచారాన్ని, పరిగణనలోనికి తీసుకున్న అంశాలన్నింటినీ ఆయా ప్రభుత్వాల దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. అలగే, వాళ్ళ దగ్గర ఉన్న అంశాలపై మనం కూడా చర్చించి, ఒక రూపానికి తీసుకువచ్చి, ఒక ఇంటరీయం రిపోర్టుని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నామంటే, గపర్రుమొంటు వీటన్నింటిని త్వరగా పరిశీలించి, ఏప్రియల్ నుండి క్రొత్త విద్యా సంవత్సరం రాబోతున్నందున అక్కడి విద్యార్థులకు అవసరాలు చాలా ఉన్నందున మనం పైనల్ రిపోర్టు వచ్చే వరకు ఆగకుండా, ఇంటరీయం రిపోర్టులో ఉన్న అంశాల్లో ఇప్పుడే సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చే, పరిపౌర మార్కులు లభిస్తాయనే అభిప్రాయంతో, మీ అధ్వర్యంలో మనమంతా 4, 5 సార్లు డిపార్ట్మెంట్ అధిపతుల దృష్టికి పలు అంశాలను తీసుకు వచ్చాము. ఈ విషయాలన్ని గ్రహించినట్లయితే, నాకు

తెలిసినంతవరకూ ఇంత కూలంకష్టైన రిపోర్టు 5 రోజుల పర్యాటనలో, 3 రాష్ట్రాలు తిరిగి, భోజనాలు లేక..... ఒక రాత్రి మన చుక్కా రామయ్యగారికి భోజనం కూడా దొరకలేదు. పర్యాటనలో రాత్రి 11 గంటల పరకు మనమంతా కష్టపడి పని చేసి, ఒక సమగ్రైన ఇంటీరియం రిపోర్టుని ఇచ్చినందుకు చాలా సంతృప్తికరంగా ఉంది. దీనిని గుర్తుమెంటు తప్పకుండా పరిగణనలోనికి తీసుకుని, సరైన పరిష్కారం చేస్తుందని కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, చాలా విషయాల చర్చలలో మీరు గుర్తుమెంటు పరంగా మధ్యతు ఇచ్చారు. దీనితో గుర్తుమెంటుకు రాబోయే కాలంలో, ఈ రాష్ట్రాలలో మనం మాటలాడే విధానాలకి స్పష్టత పచ్చింది. ఒక మార్గదర్శకం కూడా పచ్చింది.

మ.12.10

ఈ విషయాలన్నింటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సముచిత పరిష్కారం ఇచ్చే దిశగా గుర్తుమెంటు ముందుకు వచ్చి చేస్తే చాలా సంతోషంగా పుంటుంది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

i) 2008, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రవ్య బాధ్యత బడ్జెట్ నిర్వహణ (సప్పరణ) బిల్లు (ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ అమోదించిన విధంగా)

SRI K. ROSAIAH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS):
Mr. Chairman, Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Bill, 2008 be taken into consideration”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now the Minister for Finance will explain the salient features of the Bill.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. అంటే స్థాలంగా చెప్పాలంటే 2005 లో ఈ చట్టం చేశాం. ప్రతి సంవత్సరం ఆర్థిక క్రమశిక్షణ కాపాడుకుంటూ ఉంటే, కేంద్రం కొంత ఇస్పింటీస్ ఇస్తూ వుంటుంది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఇప్పటి వరకూ మనం ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం.లో పెట్టుకున్న ఏ కండిషన్సునూ వైలేట్ చేయకుండా ఉండటమే కాకుండా, ఓవర్ డ్రాఫ్టుకి గాని, వేన్ అండ్ మీస్సుకి గాని ఈ నాలుగు సంవత్సరాల ఎనిమిది మాసాల కాలంలో ఏ ఒక్క నిమిషం పెళ్ళకుండా యిప్పటి వరకూ కార్బోక్సిలు నిర్వహిస్తూ వచ్చాము. అయితే 2008-09 బడ్జెట్ అంచనాలకు సంబంధించి అంతర్జాతీయంగా కొన్ని మార్పులు, ఆర్థిక రంగంలో మాంయ్యం వచ్చాయి. అంతేగాకుండా యిక్కడ భూముల విలువ బాగా పడిపోవడం ఈ అన్నిటి కారణాల పట్ల కొంత ఆదాయం తగ్గింది. ఈ ఆదాయాన్ని భర్తీ చేసుకోవడం కోసం ప్రజల మీద పన్నులు వేయాలి. దానికి మేము ఎప్పుడూ కూడా తయారుగాలేము. గత 4 సంవత్సరాల కాలంలో కొత్తగా ప్రజల మీద ఒక్క రూపాయి కూడా పన్నులు వేయకుండా సడిపోము. ఈ సంవత్సరం కూడా ఇంద్రాన్ని ఇఖ్యందులు ఎదురైనా అలాగే నడపాలని కృత నిశ్చయంతో వున్నాము. అయితే మార్గాలేమిటని ఆలోచించినపుడు గత మూడు సంవత్సరాలు ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ పుండే పరిస్థితులు, వాళ్ళ ప్లాన్ ఎస్ట్పెండిచర్, అభివృద్ధి, మంచి చెడు చూసి మీరు ఈ సంవత్సరం మీ సొంత ఆదాయం, కేంద్రం యిచ్చే డివల్యూషన్ రెండూకాక ఇంత మేరకు అప్పు తెచ్చుకోవచ్చునని ఒక సీలింగు పెడతారు. 5 వేలో, 9 వేలో, 10 వేలో అని. అలా పెడితే మనం అంత మేరకు కూడా అప్పు తేకుండా, తక్కువ అప్పు తెచ్చి వ్యవహారాలు యింతవరకూ సదుపుతూ వచ్చాం. ఆ 3 సంవత్సరాలలో కూడా మనకు అవకాశం వున్నప్పటికీ అప్పు తెచ్చుకోకుండా కార్బోక్సిలు సడిపోం కాబట్టి ఇప్పుడు ఒక ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి దాపురించింది కాబట్టి ఈ చట్ట సప

రణ ద్వారా అడిగేది, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో క్యములేటివ్గా మాకు ఎంత అవకాశం పుందో ఆ మొత్తం తెచ్చుకోవడానికి అవకాశం యివ్వండని కోరడమే దీని లక్ష్యం .

దీనిలో ఒకటి. గౌరవ సభ్యులు మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో ఒక్క పైసా కూడ రెవిన్యూ ఎస్స్ పెండిచర్కు వాడము. చట్టం సవరణ చేశాక కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి ఆమోదం తెలపాలి. మన ముఖ్యమంత్రి గారు వెళ్లి ప్రధాన మంత్రితో, అర్.బి.బ. గుర్వర్తో, ప్లానింగ్ కమిషన్ వారితో, చిదంబరం గారితో వీరందరితో మాట్లాడారు. ఇది మొత్తం దేశం అంతటా పుంది. కేంద్రానికి కూడా పుంది. కనుక మీరు రండి, మీ రిక్వెస్టును పరిశీలిస్తాము అన్నారు. కనుక చట్టం సవరణ చేసుకుని మనం వారి పద్ధతు వెళ్లాలి. దీనిలో ఈ సవరణ ద్వారా మనకు వచ్చేది రూ. 5,966 కోట్లు. మరొక సారి సభకు మనవి చేసేది, ఒక్క రూపాయి కూడా నాన్ ప్లాన్ ఎస్స్ పెండిచర్కు అనగా రెవిన్యూ ఎస్స్ పెండిచర్ కింద వాడము. క్యాపిటల్ ఎస్స్ పెండిచర్ కింద వాడతాము.

2004-05 లో మనం ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. చట్టంలో పెట్టుకున్న దాని ప్రకారం రూ. 8,192.23 కోట్లు మనం తెచ్చుకోవచ్చు, తెచ్చుకున్నాము. 2005-06 లో మరొక రూ. 8,591.60 కోట్లు మనం తెచ్చుకోవచ్చు. కానీ మనం పొదుపరితనగా పుండి రూ. 8,299.85 కోట్లు మాత్రమే మనం తెచ్చుకున్నాము. తెచ్చుకోవడానికి అర్థాత పుండి పదలిపెట్టిసటువంటి బ్యాలెన్సు రూ. 291.79 కోట్లు. 2006-07 లో మనం ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. ప్రకారం రూ. 9,124.96 కోట్లుకు అవకాశం పున్నపు టికీ మనం యాక్యూవల్గా తెచ్చుకున్నది చాలా తక్కువ. అది రూ. 5,643.85 కోట్లు. అంటే ఆ ఒక్క సంవత్సరమే బ్యాలెన్సు రూ. 3,481.11 కోట్లు. 2007-08 లో అలాగే రూ. 9,789.01 కోట్లు అయితే, మనం రూ. 8,787.03 కోట్లు తోనే సరిపెట్టాము. దానిలో రూ. 1000 కోట్లు మిగిలింది. ఇప్పుడు కలిపితే రూ. 4774 కోట్లు. 2008-09 లో మనం ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. ప్రకారం రూ. 10,848.95 కోట్లు తెచ్చుకోవడానికి అనుమతి యిచ్చారు. దానిలో రూ. 1191.31 కోట్లు బ్యాలెన్సు పుంది. గత మూడు సంవత్సరాలూ ఈ సంవత్సరం కూడా కలిపితే రూ. 5,966 కోట్లు అపుతుంది.

నేను మనవి చేసేది, అనలు మా ప్రభుత్వానికి పున్న సమక్కం ఏమిటంటే, ప్రతి రూపాయినీ దేశాభిపృథికి, రాష్ట్ర సునంపన్నతకోసం ఖర్చు పెట్టాలి. 2004-05 మంచి 2008-09 బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ట్స్ తో కలిపి. క్యాపిటల్ ఎస్స్ పెండిచర్ రూ. 53,605.69 కోట్లు. కానీ మనం అప్పు తెచ్చింది రూ. 33,435.67 కోట్లు అంటే పర్సంటేజ్ లెక్కలు వేస్తే క్యాపిటల్ ఎస్స్ పెండిచర్, అప్పు తెచ్చిం ప్రతి రూపాయా క్యాపిటల్ ఎస్స్ పెండిచర్కు ఖర్చు పెట్టడమే కాకుండా మన సాంత రీసోర్స్ మంచి కూడా 60 పర్సంట్ పట్ట 32 , అంటే, 160.32 పర్సంట్ యిప్పటి వరకూ మన రాష్ట్రంలో 4 సంవత్సరాల 8 మాసాల కాలంలో క్యాపిటల్ ఎస్స్ పెండిచర్ పెట్టాం. ఇది ఏ రాష్ట్రానికినా ఆరోగ్యకరమైన మాట.

అంతేగాకుండా మామూలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు వారి వారి కార్బోక్మాలు నిర్వహించుకోవడానికి, కేంద్రం, ప్లానింగ్ కమిషన్ కలిపి కొన్ని పనతులు కల్పించారు. మీకు ఆర్థికంగా చిక్కు పుంటే చెబులులుగా తెచ్చుకోండి ఇంతవరకు. లేదు అంటే స్పెషల్ ట్రీట్‌మెంట్ కింద బారో చేసుకునేదానికి. దీనిని వేన్ అండ్ మీన్ అంటారు. తెలుగులో చెప్పుకుంటే చెబులు. రూ. 800 కోట్లు చెబులు తెచ్చుకోవచ్చు. ఇంకా అవసరమైతే మరో రూ. 800 కోట్లు తెచ్చుకోవాలి. వాటిని ఎంత కాలం వాడుకున్నప్పటికీ పట్టి కట్టాలి తప్ప ఇచ్చింది మీకు ఏమీ పుండదు అని అన్నప్పటికీ కూడా ఒక్క రూపాయి తేలేదు. ఓవర్ డ్రాష్టు ప్రస్త్రే లేదు. ఆర్థిక వ్యవహారాలను సమర్థవంతంగా ట్రముశిక్షణతో నడపాలి అనే భావసత్తే మనం నడపుకుని వస్తున్నాం . దేశంలో ఆర్థిక వ్యవహారాలలో బాగా చేశామనే ఒక మంచి మాట తెచ్చుకున్నాము. అయితే ఏమిటని కొందరికి సందేహం రావచ్చు. ఆర్థిక రంగంలో సమర్థవంతంగా ఎస్.ఆర్.బి.ఎమ్. కండిషన్సును నిర్వహిస్తే ఒక వంద అటో యిలోగా చెబుతున్నాను కేంద్ర ప్రభుత్వం మంచి ఫ్రీ గ్రాంటు ఈ అయిదేళ్ల కాలానికి రూ. 6,830 కోట్లు వస్తుంది. మనకు 4 సంవత్స

రాలకు రూ. 5 వేల కోట్లకు పైగా వచ్చింది. ఇంకా బ్యాలెన్సు రావాలి. అలాకాకుండా మన బండి పట్టాలు తప్పితే వచ్చేది పోవడమే కాదు, ఇదివరలో యిచ్చిన రూ. 5 వేల కోట్లు వాప్సి కట్టాలి. అంటే చాలా తీవ్రమైనటువంటి భారం అవుతుంది. అందు చేత నీటన్నింటిని దృష్టిలో పుంచుకుని ప్రపంచంలో తల ఎత్తిన ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని కూడా దృష్టిలో పుంచుకుని ఈ సవరణ చట్టం తీసుకు రావడం జరిగింది. నేను గారవ సభ్యులందరికి మనవి చేసేది ఇది పెర్మగా చర్చించేది కాదు. నేను మీ అనుమతి, శైర్స్ గారి అనుమతి కోరింది ఎందుకంటే ఈ సాయంత్రం లోపల గపర్చర్ గారి సంతకం కూడా అయి, ధీల్కి పంపించవలసిన అవసరం పుంది. తర్వాత ముఖ్యమంత్రి గారు త్వరలోనే ధీల్కి వెళ్లి వారు కూడా మాట్లాడి పర్మాయి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు కాబట్టి దీనిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, రోజయ్య గారు చెప్పినట్లు గత నాలుగేళ్లూ ఎన్ని అవసరాలున్నప్పటికీ పైనాప్పియల్ డిస్ట్రిక్టును మొయిస్టేయిన్ చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించిన మేరకు అవకాశం పున్పుటికీ అప్పు తేలేదు. ఓవర్ డ్రాఫ్టు అంతకంటే తేలేదు. **the Hon'ble Minister is well-versed with the subject matter.**

మ. 12.20

నేను అభినందిస్తున్నాను. ఇప్పుడేమో అవసరం వచ్చింది. ప్రపంచలో ఆర్థిక పరమైన క్లిష్టమైన పరిస్థితి నంభవించిని రీజన్స్ చెపుతున్నారు. రియల్ ఎస్టేట్ భూమ్ పడిపోవడం వల్ల, భూముల అమృతం ద్వారా పశ్చందన్న ఆదాయం, వేసిన అంచనాల ప్రకారం రావడం లేదని చెప్పారు. వాస్తవమే చెప్పినట్లు నేను కూడా భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి అవసరం ఉన్న మేరకు అప్పు తెచ్చుకోకుండా ఇభ్యంది పడమని చెప్పి వారం కాదు. రోజయ్య గారు చాలా జాగ్రత్తగా ఉంటారనే అభిప్రాయంలో మేము ఉన్నాము. పైనాప్పియల్ డిస్ట్రిక్టు విషయంలో ఆర్థిక మంత్రిగా తన హాయాంలో అవసరమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారన్న అభిప్రాయంలో మేము ఉన్నాము. నేను ఒకటి, రెండు సలహాలు ఇస్తాను.

రాబోయే కొద్ది రోజుల్లో ప్రభుత్వం ఎన్నికలను ఎదుర్కొచ్చేతేంది. అవసరాన్ని మించిన భర్యులు చేయకుండా, బాధ్యతగా ఈ తెచ్చే డబ్బుని వినియోగించుకొనే ఆలోచన చేయాలని చెపుతున్నాను. రోజయ్య గారు సదుధైశ్వంతో తీసుకొంటారన్న అభిప్రాయంతో చెపుతున్నాము. ఇది ఎన్నికల సంపత్సరమైనదను పట్టిస్తాం, పటోవోపంపై వీలైనంత వరకు తక్కువగా భర్యు చేయడం పైన, ఆస్ట్రోరిటీ మెజర్స్ పైన పది శాతం వరకు కట్ పెట్టుకొని సామ్మాని ఆదా చేసుకోడానికి అవకాశం ఉన్న మార్గాలు అస్వేషించి, చట్టానికి లోబడి, అప్పు తీసుకొని, సద్ధినియోగం చేసుకొనే వైపు ప్రయాణం చేయాలని కోరుతున్నాను.

బరిబినల్ జలయజ్ఞం కార్యక్రమంలో ప్లాన్ కాసటుంపంటి కొత్త కొత్త కార్యక్రమాలను తీసుకొని, పదే పదే శంకుస్థాపనలు చేయడానికి వెళుతున్నారు. నేను ప్రాజెక్టులకు అనుకూలం. రైతాంగానికి సీరు అందాలి. రైతాంగానికి మేలు చేసి విషయంలో బేదాభిప్రాయం లేదు. ప్రాజెక్టులను కట్టవద్దని చెప్పాము. కానీ, ఒక ప్రాజెక్టు కడితే వచ్చే ఘరీతం వల్ల, లేకపోతే ఒక బ్యాలెన్స్ రిజర్వాయర్ కడితే వచ్చే నీటి వల్ల ఇంకో చోటకు ముంపు పశ్చంది. అక్కడ ఒక లిఫ్ట్ పెడదామనే ఆలోచనతో అతి ఆశతో... ఫ్లై ప్రాజెక్టు కంప్లెక్టు కాకుండానే, రెండవ ప్రాజెక్టు ఆ నీటిపై అధారపడి కట్టగలిగింది, ఇంకో లిఫ్ట్, ధర్మ ప్రాజెక్టు కట్టడానికి ప్రయత్నాలు దురదృష్టవశాత్తు జరుగుతున్నాయి. ఆలోచించండి. అది చింతలపూడి కాపచ్చ లేక వేరేది కాపచ్చ. నేను దీని విషయంలో ప్రశ్న వేశాను, అది వస్తే పూర్తిగా చర్చించవచ్చు. అవసరానికి మించి, అవకాశం లేని దాన్ని, మీ ప్రభుత్వ కాలం కూడా తక్కువగా ఉంది. భవిష్యత్తులో కూడా మీదే అధికారమని మీ వాట్ల అంటున్నారు. అది ప్రజల తీర్మాని ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రజల తీర్మాన మనమంతా బద్ధులమే. ఈ తెచ్చే డబ్బు ద్వారా, ఆస్ట్రోరిటీ మెజర్స్ లో కట్ పెట్టుకొనడంతోబాటు,

పల్లిసిటీ కోసం, పటాటోపం కోసం ఖర్చు చేయకుండా, అవసరం లేని ప్రాజెక్టులు, వెంటనే ఫలితాలు ఇవ్వని ప్రాజెక్టుల కోసం ఈ డబ్బుని ఖర్చు చేసి, ప్రజలని అపొర్చాలకు దారి తీయకుండా ఉండే విషయంలో చర్చలుతీసుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను. రోశయ్య గారు మంచి కస్టోడియన్ అనే నమ్మకం ఉన్నా, ప్రభుత్వం అస్పుడప్పుడూ ఆశకొద్ది చేసే విషయంలో అవకతవకలు జరిగే ప్రమాదం ఉంది దాన్ని కంటోల్ చేసుకోంచే మంచిదనే అభిప్రాయాన్ని తెలుపుతున్నాను. ప్రభుత్వం అప్పు తెచ్చుకోడానికి పెళుతానంటే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదని సేను తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వ హాయంలో అర్థిక శాఖ మంత్రి గారు అప్పు తెచ్చుకోడానికి బిల్ పెడతారని ఊహించ లేదు. సమర్థులైన అర్థిక శాఖ మంత్రి గారు, ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ (ఓ.డి) లేకుండా, అప్పులు లేకుండా, ఈ టర్న్ పూర్తి చేస్తారని భావించాము. వారి చేతుల్లో రాబడి లేదు. ఖర్చు కూడా కంటోల్లో లేని పరిస్థితి వచ్చిందని అనుకోంటాను. కాబట్టి, ఈ బిల్ని ప్రవనేశ పెట్టారని అనుకోంటున్నాను. గతంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎన్నికల సమయంలో కాంగ్రెస్ వారు చాలా ప్రచారం చేశారు. దీన్ని ఒక ప్రధానమైన ఆయుధంగా చేసుకొన్నారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ప్రసంగ బ్యాంకు నుండి అప్పు తేస్తోందని, అప్పు తేసడానికి వీల్చేదని, ఒక్కొ నునిపిష్టే ఇంత భారం పడుతోందని, ఈ భారం పుట్టబోయే బిడ్డలపై కూడా ఇంతింత భారం పడుతుందని వారు చెప్పారు. ఈ విషయాలను జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. వారు జ్ఞాపకం చేసుకోకపోయినా, ప్రజలకు జ్ఞాపకం ఉంటుంది.

(అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వం మేము అప్పులు తేనుకురామని, ఓవర్ డ్రాఫ్ట్పై ఆధారపడమని చాలా స్ఫుర్ణంగా చెప్పింది. రోశయ్య గారు బడ్జెట్ పెట్టినప్పుడే చెప్పాము. ఇది రోశయ్య గారి బడ్జెట్ కాదు రాజశేఖరరద్ది గారి బడ్జెట్ అని చెప్పాను. కావాలంట మీరు రికార్డులు చూసుకోవచ్చు. ఈ బిల్ని రోశయ్య గారిపై ఉన్న గౌరవంతో ఆమోదించాలి కానీ, ప్రభుత్వంపై ఉన్న నమ్మకంతో ఈ బిల్ని ఆమోదించడానికి వీల్చేదు. రోశయ్య గారి కంటోల్లో ఎక్స్‌పెండిచర్ ఉంటే ఖచ్చితంగా ఆమోదిస్తాము. కానీ వారి కంటోల్లో లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారి కంటోల్లో ఎక్స్‌పెండిచర్ ఉంది. వారి ప్రక్కనే మరో మంత్రి (పొన్నాల లక్ష్మియ్య) కూర్చొన్నారు. వారు ఈ డబ్బు నా దగ్గరకు ఎలా వస్తుంది, ఏనీ చేయాలి అని అప్పుడే ఆలోచన చేస్తున్నారు.

(సభలో వచ్చులు)

ఇంకా ఎన్నోన్ని హమీలు ఇవ్వాలి, ఇంకెన్ని శంకుస్థాపనలు చేయాలి అని ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా, ఏ ప్రభుత్వమైన బడ్జెట్ తయారుచేసేప్పుడు, రాబోయే రాబడి, ప్రాబంల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ అంచనా వేస్తారు. కానీ మా ఆస్తులు అమ్మి భూములు, కొండలు అమ్మి వాట న్నిటిని అమ్మేస్తి రాబోయే రాబడి ఇంత అని బడ్జెట్లో పొందుపరిచిన సంఘటనలు ఏ దేశ చరిత్రలోనైనా ఉన్నాయేమా రోశయ్య గారు తెలియజేయాలి.

(అంతరాయం)

మా గురించి మాట్లాడకండి సార్. రోశయ్య గారు పెద్దలు. వారు అసలు మాట్లాడరాదు. మీరు (తెలుగుదేశం) ఇలా చేశారు అని అనకూడదు. ఎందుకంటే, మేము అలా చేశాము కాబట్టే మమ్మల్ని పదవి నుండి దింపేశారు. మీరు చేసిన మార్గానే మేము సదుస్తామని మీరు ఆనాడు చెప్పి ఉంటే మీకు అధికారం ప్రజలు ఇచ్చే వారు కాదు. మేము అప్పులు తేసుని, మేము తప్పుల చేయమని మీరు చెప్పారు కాబట్టే, ప్రజలు మిమ్మల్ని సమ్మి మీకు అధికారం కట్టబెట్టారు. తెలుగుదేశం వారి లాగే చంద్రబాబునాయుడు గారి అడుగుజూడల్ని మేము సదుస్తామని మీరు ఆనాడు చెప్పి ఉంటే

మీకెవరూ ఓట్లు వేసి ఉండేవారు కారు కదా. విచిత్రమేమంటే, ఎవరైనా మామూలు వ్యాపారశుదు నష్టం వచ్చిందని, లేకపోతే బ్యాంకుకు వెళుతున్నానని చెప్పుకొంటాడు. ఈనీ ఈ ప్రభుత్వం రియల్ ఎస్టేట్ తాలూకు, రేట్లు పడిపోయాయి. భూముల విలువలు తగ్గిపోయాయి, కాబట్టి మేము అనుకోన్న బడ్జెట్లో రాబడి తగ్గిపోయింది, ప్రజలు భూములు కొనడం లేదు, కొన్నా రేట్లు పడిపోయాయి. కొన్న వాడు కూడా రేట్లు పూర్తిగా చెల్లించకుండా, వాడి తాలూకు రాయితీలు అందిస్తున్నారు, కాబట్టి మేము అప్పులు తెస్తున్నామన్న పరిస్థితి ఎందుకు వస్తోంది. ఒక పథ్థతిలో మీరు బడ్జెట్ తయారు చేసినప్పుడు, ఇటువంటివి కాకుండా, కాంక్రీట్‌గా, సాలింగ్‌గా ఈ రాష్ట్రానికి రాబడి ఎంత వస్తోంది, పస్సుల ద్వారా ఎంత వస్తుంది, ఇతరటా ఎంత వస్తుంది, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ ఏంత వంటి విషయాలను ఆలోచన చేసి రియల్ బడ్జెట్ పడితే బాగుండేది.

మ. 12.30

కాని మీరు బడ్జెట్సు బూస్ట్ చేయడం జరిగింది. బూస్ట్ అవ్ చేసి లక్ష అన్న ఫిగర్సు తీసుకు రావడం కోసం వీటన్నింటినీ కూడా యాడ్ చేసి యాడ్ చేసి బూస్ట్ అవ్ చేసి ఈ రోజు దభీ మని పడి పోయి, ఈ రోజు మేం అప్పులకు పెళ్లిపోతున్నాం, ప్రపంచ బ్యాంకు ఇంకో బ్యాంకు ఇంకో బ్యాంకు అనే పరిస్థితికి వస్తున్నాం అంటున్నారు. ఏనీటిదని అడిగితే ఈ రోజు గ్లోబల్ ఫెనామినా అంటారు. ప్రపంచమంతా అలా అయిపోయింది కాబట్టి, అంధ రాష్ట్రం కూడా అలా అయిపోవాలంటారు. ఈ విధమైన పరిస్థితి రావడం జరుగుతోంది.

కాబట్టి అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఎంత మాత్రం సమర్థనీయం కాదు. నిన్ననే నాగేశ్వర రావు గారు చెప్పారు. కౌన్సిల్‌కు ఒక హోలు లేదు. అందుచేత ఒక కొత్త హోలును ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని. మేం కూడా ఒప్పుకున్నాం . దానికి ఫోండేషన్ వేస్తే బాగుంటుందని మేం కూడా చెప్పాము. అయితే, సి.ఎమ్. గారు ఇప్పుడు కాదు, వచ్చే ప్రభుత్వంలో నేనే వేస్తాను అని అన్నారు. అంటే, ఒక్క కౌన్సిలు హోలు నిర్మించడానికి, మీరు పెట్టిన కౌన్సిల్ యిది. దానిని నిర్మించడానికి ఒక రూ. 5 లేక 6 కోట్లు కూడా ఇస్టేషన్ చేయలేనటువంటి ఆర్థిక దురవస్థ మీదగీర పున్నదని ఇందులోనే రుజువైంది. అంతకంటే మరోటి కాదు. మరి మీరు ఇంకా శంకు స్థాపనలు చేసి, ఉత్తరాంధ్రలో స్పృజల ప్రపంచిత. గోదావరికి దిక్కు లేదు. పోలవరానికి దిక్కు లేదు. మీరు వేసిన ఫోండేషన్‌కే దిక్కు లేదు. మీ ప్రక్క మంత్రి చేపట్టిపటువంటి యజ్ఞానికి ఈ వేళ్లి పరకూ దిక్కు లేదు. కామరాజు నాడార్ లాగా ఇంకా ఎన్ని పంచ పర్వ ప్రణాళికలు పడతాయో తెలియదు. అటువంటి పరిస్థితిలో మీ ప్రభుత్వం పుంది.

పేపర్లలో చూస్తున్నాం, ఈ మధ్య ముఖ్య మంత్రి గారు కూడా గమ్మత్తుగా మాటలుతున్నారు. చాలా ఓవర్ కౌన్సిడెంస్ కనిపీస్తున్నది. వాళ్లు మేం మల్లీ పస్తోం, నేనే మల్లీ శంకు స్థాపనలు చేస్తాను అనడం, మేం , మా లాంటి వారు అలా అనాలి గాని, మీ లాంటి వారు అనకూడదు. అంటే మీలో ఓవర్ కౌన్సిడెన్స్, అండర్ కౌన్సిడెన్స్, లేదా నో కౌన్సిడెన్స్? అది అర్థం కావడం లేదు. అంటే అటువంటి పరిస్థితిలోకి మీ ప్రభుత్వం వచ్చేన్నాన్నది. ఏం చేయాలో అర్థం కావడం లేదు. లెక్కలు వేసేన్నారు. నాకు ఇన్ని సీట్లు, వాళ్లకు ఇన్ని సీట్లువచ్చేస్తాయని. అంత అవసరం ఏముందండీ? ఎన్నికలకు ఇంకో నాలుగు నెలలు టైం పుంది. మీరు ప్రభుత్వం నడపండి. ఎన్ని సీట్లు ఇవ్వాలన్నది ప్రజలు డిస్ట్రిక్టు చేస్తారు. మనం ఇప్పుడెందుకు లెక్కలు వేసుకోవడం? ఎందుకండీ, 5 క్లాసు కుర్రాడిలాగా మనం లెక్కలేసుకోవడం ఎందుకండీ? **Let the people decide .** మీరేం చేశారు, మేం ఏం చేయబోతున్నామన్నది ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు? కాబట్టి నేను కోరేది. ఆర్థిక వ్యపక్తి.....

(ట్రేజరీ బెంచ్‌ల నుంచి అంతరాయం)

సార్, సోదరులు ఈ రోజు ఆర్థిక క్రమశిక్షణ అంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఆర్థిక క్రమశిక్షణ లేదు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఆర్థిక క్రమశిక్షణ లేదు. *The Government should not be over-ambitious in the implementation of its policies and programmes.* ఏదైనా చేసేపుడు మనం చేయగలిగే కార్బోక్రమాలను చేపట్టాలి తప్ప, ఓవర్ యాంబిషియన్సగా పెళ్తే ఇలాగే కొలాప్సు అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. ఈ రోజు అడ్డినిఫ్రైషన్ కొలాప్సు అయింది. ఆర్థిక వ్యవస్థ కొలాప్సు అయింది. దేనీనీ కూడా సరిపెట్టుకోలేనటువంటి దిగజారే పరిస్థితి ఈ రోజు పుంది. కనీసం ఇప్పటికేనా, ఈ 4 మాసాలలో నైనా దానిని రెక్టిపై చేసుకుని, మీరు వున్నటువంటి వాటిని సరిదిద్దు కోలాలి. మంత్రి గారిని నేను అడుగుతున్నాను. మీరు మాకు ఒక హామీ యుస్తారా? మీరు అప్పు తెచ్చుకోవడంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ మీరు ఇక మీదట అయినా మేం రాష్ట్ర భూములను, కొండలను అమ్ముము అని ఒక హామీ ఇప్పండి మేం అంగీకరిస్తాము. ఆస్తులను అమ్ముము. అప్పు తెస్తాము, మాకు అనుమతి ఇప్పండి. మేం అంగీకరిస్తాము. మీరు మేం ఆస్తులను అమ్ముతాం అంటారు, అప్పులు కావాలంటారు. ఇంక ఎందుకండి మీరు? మీ ప్రభుత్వం దేనికండి? కాబట్టి ఈ బిల్లును మా తెలుగు దేశం పౌర్తీ తరఫున తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాం. మీరు మేం ఆస్తులను అమ్ముము, కమీషన్సు తీసుకోము, అవినీతిని అరికడతామని హామీ ఇప్పండి. అప్పుడు మేం దీనిని అంగీకరిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు సుమారు రూ. 5,966 కోట్లు తెచ్చుకోవడానికి, ఇదివరకు వాడకుండా పాదుపు చేసిన మొత్తాన్ని ఇప్పుడు డ్రా చేయడానికి మాత్రం సవరణ చేస్తూ ప్రతిపాదించారు. దానికి మాకు ఏ మాత్రం అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఎఫ్.ఆర్.పి.ఎమ్. చట్టం అనేది మా ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు మేం అందరం ఒక సమర్థనీయమైన చట్టమని మేం అనుకోలేదు. దీనివల్ల వరస్తు సఫరర్సు ఎవరంటే ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులే. ఎందుకంటే ఒక ఇంక్రిమెంటుకు, ఒక హెచ్.ఆర్.ఎస్. కు, ఒక చిన్న వేజ్ సవరణకు ఏది వచ్చినా ఉద్యోగుల జీతాలకు కోతలు పెట్టి, రెగ్యులర్ ఉద్యోగులకు బదులు, బెంపారరీ, ప్యార్క్‌బైం వారితో సడిపించడానికి ఈ చట్టం లోపలే ప్రభుత్వం వ్యవహారించవలసి రావడం అనేది మూల కారణం. ఆ చట్టం రావడంలోనే ఈ ప్రభుత్వం తన చేతులూ, కాళ్లూ తానే కట్టేసుకునేటువంటి చట్టం ఇది సరైంది కాదు. ఒక గ్రోత్ ఓరియంటెడ్ ఎకానమికి ఇది అడ్డం. పరల్ బ్యాంకు చెప్పినటువంటి కండిషన్సుకు లోపిణి సెంట్రల్ గపర్సుమెంట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని మీరు ఎఫ్.ఆర్.పి.ఎమ్ చట్టం చేస్తేనే మీకు, ఇన్ఫోన్మెన్టులు ఇస్తాము అని చెప్పి, ఒక బెల్లం ముక్క ఆశ చూపించి ఈ చట్టం చేయించిన మాట వాస్తవం. అందులో ఒక ప్రైంజ్ యూనిటీ పుంది. బిట్టోన్ కాంగ్రెస్ అండ్ టిడిపి. ఇందులో నాకు ఇప్పుడు తెలుగు దేశం వారు ఎందుకు వ్యతిరేకించారో తెలియదు. ఒక వేళ వారు కోరుకుంటున్నట్లు రేపు వారు అధికారంలోకి వచ్చినా ఇటువంటి సవరణ చేయవలసి వుంటుంది. ఎందుకంటే ఆర్థిక సంక్షోభం చిన్నది కాదు. ప్రపంచం మొత్తం మీద వచ్చింది. కాంగ్రెసు వారు అమ్ముకోవాలనుక్క భూములన్నీ అమ్మునా కూడా ఆ ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయటపడే పరిస్థితి లేదు. చాలా సివియర్ సంక్షోభంలోకి మనం వెడుతున్నాం. చిదంబరం గారు ఈ సంక్షోభం తాలూకు ఎప్పట్లు సవంబరు 2009 దాకా కూడా పుండీలా పుండని చెప్పారు. అంత సీరియస్ సంక్షోభంలో పున్నట్టుడు డిమాండు బూస్ట్ అన్ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎంప్లాయ్‌మెంట్ జనరేషన్కు, ప్రజలలో కొనుగోలు శక్తిని పెంచడానికి వాళ్ల దగ్గర ప్రీ హ్యాండు పుండాలి. ఈ రూ. 5, 966 కోట్లూ వాళ్ల దగ్గర ప్రీ హ్యాండు యుస్తుందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఇది ఏ మూలకూ సరిపోని చిన్న మార్పు మాత్రమే. కాబట్టి యిప్పుడు ఈ సవరణ చేస్తున్న ఓవరార్గా ఎఫ్.ఆర్.పి.ఎమ్ చట్టం విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలి. రాష్ట్రాల హక్కుల మీద ఈ చట్టాన్ని ఇంపోజ్ చేయడం ద్వారా కేంద్రం ఒక పెద్ద ఒత్తిడి, ఒక రకంగా ఆర్క్ ట్రిప్లైంగ్ లాంటిది చేయడం జరిగింది. దురదృ ష్టాఫాత్మక దీని ఎప్పట్లు ఎక్కువ ఉద్యోగులూ, ఉపాధ్యాయులూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సర్వీసులలో పున్న వారు, పబ్లిక్ సెక్యూరిటీ పున్న వారందరి మీదా పడుతోంది. *We are the worst sufferers due to the adverse impact of the implementation of the Fiscal Responsibility and Budget Management Act.*

కాబట్టి ఆర్థిక మంత్రి గారు వీలైనంత త్వరలో ఈ ఎఫ్ఆర్బిఎమ్ చట్టాన్ని కూడా ఇంకా బాగా రిలాఫ్ చేయడమూ, డెవలెప్మెంట్ ఓరియంటెడ్ ఇకానమీ, డిమాండును బూస్ట్ అప్ చేసే దిశగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

చిన్న విజ్ఞాప్తి ఏమిటింటే ప్రజల కొనుగోలు శక్తిని పెంచడం, ఎంప్లాయ్మెంట్ జనరేషన్ పెంచడంలో విశాఖ పట్టం, హైదరాబాదులాంటి చేట్లు ఇళ్ళ స్థలాలు యిచ్చి పుంటే, ప్రతి పేద వాడికీ నెలకు కనీసం రూ. 1క వేయి మిగిలి పుండేవి. ఒక్క విశాఖ పట్టంలో రూ. 30 కోట్లు అదన్న కొనుగోలు శక్తి అక్కడున్నటువంటి పేదలకు వచ్చి పుండేది. డిమాండు ఆ మేరకు బూస్ట్ అయి పుండేది. ఇప్పుడు ఆ ఇళ్ళ స్థలాలు కొనుక్కునే వారు లేరు. పేదలకు ఆ ఇళ్ళ స్థలాలను యిప్పుడూ ఇవ్వడం లేదు రెంటికీ చెడిస రేవడిలాగా అయింది. ప్రభుత్వానికి త్రిడిట్ వచ్చింది లేదు. పేదలకు లాభం వచ్చింది లేదు. గాలి వాన వ్యోమేత్తం కొట్టుకు పోయి, అటు ఉద్యోగులూ, ఇటు పేదలూ నష్టపోయి, ప్రభుత్వానికి ప్రీ హ్యాండూ లేక రోశయ్ గారి సామర్థ్యానికి అవసరమైన ప్రీ హ్యాండు లేని దుష్టిలో మనం పడ్డాము. కాబట్టి ఈ ఎఫ్ఆర్బిఎమ్ చట్టం చేయడంలో మరొకసారి పునరాలోచన చేయాలని కోరుతూ, ఈ సపరణాను మాత్రం మేం బలపరుస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్ష, నేను తమకు మనవి చేశాను. సభ్యులందరికి కూడా మనవి చేస్తున్నాను. నేను వేరే కార్బూక్షమానికి అత్యవసరంగా వెళ్లపలసి వచ్చి కొంచెం తొందరపడుతున్నాను తప్ప లేకపోతే ప్రతి ఒక్కరి సలహా వినాలని, విని నాకు పున్నటువంటి పరిజ్ఞానాన్ని పెంచుకోవాలన్న ఆత్మతతో పుంటాను తప్ప, వినపడు అనే మాట లేదు. మాటలాడినటువంటి పెద్దలు నాగేశ్వర రావు గారు గాని, వీరభద్ర రావు గారు గాని లేకపోతే శర్మ గారు అందరూ మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. వాటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుంటాను. నేను అసలు బిగినింగ్ లోనే చాలా సింపుల్గా మేం ఈ పర్మిషన్ తీసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి తర్వాత ఈ బారో చేసేపన్ని క్యాపిటల్ ఎఫ్స్ పెండిచర్కు తప్ప ఒక్క రూపాయి కూడా రెనిస్యూ ఎఫ్స్ పెండిచర్కు పెట్టమనే మాట నేను ముందే నా ఉపోష్టాతంలో చెప్పాను. ఆ మాటకు ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి పుంటుంది తప్ప ఈ ప్రభుత్వం మరొక రకంగా వ్యవహారించడానికి వీలు లేదు.

మ. 12.40

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుగారంటే నాకు గౌరవం. చదవుకున్నటువంటివారు, అన్ని తెలిసినటువంటాయన, కాకపోతే ఆయన కూడా ఒక చట్టంలో, ఒక ప్రీమ్లో ఉన్నారు. ఆ ప్రీమ్లో ఉండే వారు మాటలాడాలి. వారు ఒక మాట అన్నారు. ఇలాంటి హాసులో వస్తుందని నేను అసుకోలేదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుగారికి ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. 1930 ప్రాంతంలో ప్రపంచంలో ఇలాంటి ఆర్థిక దుష్టి వచ్చిందని, పెద్దలు, విజ్ఞాలైన వారు చెపితే వింటున్నాను, నాకేమితెలియదు. కాని, ఈ మధ్య కాలంలో అలాంటిది లేదు. అన్ని దేశాలలో దాచాపుగా పర్సెంటేజ్ డిఫర్ కావచ్చును. సడంగా ఎవరూ ఉహించని రీతిలో ఇవ్వాళ అంతర్జాతీయం రంగంలో, ఒక బూమ్ వచ్చింది, పెద్ద డిప్రైవ్ వచ్చి, మనకు ఆదాయాలు తగ్గుతున్నాయి. ఏలా తగ్గుతున్నాయనేదానిని నేను మనవిచేస్తాను.

మనకు ఫారెన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ వస్తుంది, ఫారెన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ వస్తుంది. ఎఫ్బిఐ కాకుండా ఎఫ్స వస్తుంది. అవన్నీ రావడం, అగిపోతుంది. అంటే వాటర్ ఇన్ స్ట్రోకి వచ్చేటువంటి లైన్ ఎడ్వెట్ ఉన్డో, ఆ పైవ్ లైన్లో, సన్నని దార కాదు, చుక్కకూడా వచ్చే అవకాశం లేదు. ఏవైతే, ఆ ఇన్వెస్ట్మెంట్లో సడిచే ఫ్లాక్టర్స్ ఉన్నాయో, వాటిలో ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆటోమోటిక్గా పడిపోతుంది.

రెండు మనం ఎగుమతి చేసే సందర్భాలున్నాయి. మనం ఎగుమతి చేసే గూడ్లు ఉదాహరణకి, ఆటోమోటివ్ల్స్, టెక్సిస్ట్లు కానివ్వండి, గార్డైంట్స్ కానివ్వండి, ఇనీ మనం ఎగుమతి చేస్తూవుంటాం. మనం ఏ దేశాలక్షేత్రి ఎగుమతి

చేస్తున్నామో, ఆ దేశంలో ఖరీదు చేసే పరిస్థితిలేక, మాకొద్డండీ అంటున్నారు. ఇదివరలో ఆ దేశాలు మన దగ్గర పెట్టుబడిపెట్టిపుంటే, దానిని వెనక్కి విత్తడా చేసుకుంటున్నారు. కొత్త పెట్టుబడి రావడం లేదు, వెనక్కిపోతుంది. అందువల్ల ఎంత నివారణ చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నప్పటికే కూడా, మీకు తెలుసు మార్కెట్లోకి ఎక్కువ మంది రావడానికి వీలుగా వడ్డి రేట్లు తగ్గించడం కూడా జరిగింది. ఎక్కుడ 9 పెర్సింటు, 7.25 పెర్సింటు, ప్రస్తుతం 5 పెర్సింటుకు తగ్గించారు. వీటన్నింటి అలోచనల వెసుకున్న గూడార్థం, అంతరార్థం ఒక్కటే. ఇతర దేశాల నుండి వచ్చే ఆదాయాలు తగ్గి, పన్నులు కూడా తగ్గుతాయి కాబట్టి, పనిలేకుండా పోయి, నిరుద్యోగం వస్తుంది కాబట్టి, స్వాలంగా ఉద్యోగ భద్రతను మనం కల్పించాలి. ఎన్ఱెర్షభిపీని బాగా ఇంప్లిమెంట్ చేయడంలో ఇప్పటిపరకూ మన రాష్ట్రం అగ్రగామిగా వుంది. దానిని ఇంకా ప్రైవెట్ చేయాలి. ఒక్క ఎన్ఱెర్షభిపీనే కాదు పట్టిక ఫండింగ్ బాగా పెంచాలి.

మీరు బహుళా, మాంచెక్ సింగ్ అహల్వాలియగారి ఉపన్యాసం వినేడెంటారు. ఈ మధ్య అయినోక ఆర్టికల్ కూడా రాశారు. ఎప్పుడైతే అంతర్జాతీయంగా ఈ పైనాస్టియల్ డిప్రోఫ్ వచ్చిందో, ఆ డిప్రోఫ్ ప్రభావం ఈ దేశం మీద తీవ్రంగా పడకుండా కాపాడుకోవాలంటే, మనం స్వీంపింగ్ ఎక్కువ చేయాలి. ఇది నింటానికి కొంచెం ఇఖ్బందిగా ఉంటుంది. ఆదాయం తగ్గుతుంది, ఖర్చు ఎక్కువ పెట్టమంటారు. ఖర్చు ఎక్కువ పెడితేతప్పా, ఈ దేశంలో ఉన్న వారికి, ఉపాధి కలగదని, ఉపాధి భద్రత ఉండడని, రాష్ట్రాలుగాని, కేంద్రంగాని ఈ వ్యాపారాలను నిర్వహించలేదనే సూచన ఒకటి ఉంది. అందుకనే, కొంత అప్పు తీసురావాల్సిఉంటుంది. సభ్యులు శ్రీ ఎంచివెన్.శర్మగారు చెప్పినట్లుగా, ఎఫ్అర్చియం అనలు వద్దూ అనే వారున్నారు. ఇదివరలో కూడా లెష్ట్ పార్టీలు ఎఫ్అర్చియం అనలు వద్దన్నారు. ఇది కాళ్ళకు బంధం వేసుకోవడం అన్నారు. కానీ అనాడుగాని, ఈనాడుగాని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫీలపుతున్నదేమిటంటే, మనకు మనం కొన్ని సంస్కరణలు, నిబంధనలు పెట్టుకొనకపోతే, మన దగ్గర ఎంతుందో జీబులో చెయ్యిపెట్టి చూసుకోకుండానే, బజారుకు వెళ్లి పెద్దపెద్ద మాల్స్ ఉన్నాయని కొనుగోలు మొదలుపెడితే, నేను ఇంటికిల్లి పంపిస్తేనని చెప్పాల్సివస్తుంది. అలాంటి పరిస్థితి రాకుండా ఉండాలనే భావనతో చేస్తున్నాం. అదేవిధంగా ఆర్థిక వ్యాపారాల నిర్వహణలో మేమేదో బాగా చేసామని అంటున్నారని, సభ్యులు శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుగారు ఒక చురక వేసారు. నేను మీకు ఇస్టర్మేషన్ కొరకు చెప్పుతున్నాను. 1999-2000లో 292 రోజులు అనాటి ప్రభుత్వం వేన్ అండ్ మీన్స్, స్పెషల్ వేన్ అండ్ మీన్స్ ఓడి మీద సర్వైవ్ అయ్యాంది. అమోంట్ ఎంతంటే, రూ.7,756 కోట్లు. రిజర్వబ్యాంక్ ద్వారా 2000-01లో 298 రోజులు అమోంట్ ఎంతంటే, రూ.9,925 కోట్లు, 2001-02లో 336 రోజులు అండి, మనకు 365 రోజుల్లో సెలవు రోజులు పోతే ఎన్నుంటాయి, నేను లెక్కిశాసు, సుమారు 52 రోజులు సెలవులున్నాయి.

శ్రీ బి.మోహన్ రెడ్డి: రోజులంటే ఏమిటీ? ప్రతిరోజు అప్పా?

శ్రీ కె. రోశయ్య: మోహన్ రెడ్డిగారు, మన దగ్గర డబ్బులేకుండా, చేబదులు మొదటిది, రెండవది ప్రామిసరీ నోట్, మూడవది తాకట్టు ఆ మూడూ చేసి సడిపించిన కార్యక్రమాలు.

శ్రీ పల్లి రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆస్తులైతే అమృతేదు కదా!

శ్రీ కె. రోశయ్య: అప్పుడు ఎంతంటే, రూ.11,256 కోట్లు, 90 లక్షలు, 2002-03లో 96 రోజులు, కొంచెం జాగ్రత్త పడ్డారు, తెచ్చుకున్న బాకీమాత్రమే రూ.4,224 కోట్లు, మళ్లీ 2003-04 ఎన్నికలు దగ్గరకు వస్తూపుండడంతో, 181 రోజులు రూ.7,356 కోట్లు ఇన్ని ఉన్నాయి. మా పీరియడ్లో ఇప్పుడు కాదు, నేనేమి సవాలు కొరకు చెప్పడం లేదు. సభ్యులు శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుగారిని రికెస్ట్ చేస్తున్నాను. 1989 నుండి 1994 వరకు 5 ఏళ్లు ఉన్నాము కదా, ఎప్పుడైనా ఒక్క రూపాయి ఓడి గాని, వేన్ అండ్ మీన్స్ గాని, ఉపయోగించుకున్నామేమా చూడండి. అది మా ట్ర్యాక్ కాదు. నీవు పిసినారిని, జీబులో

చెయ్యపెట్టవ్, డబ్బు ఖర్పుపెట్టడానికి ఇష్టపడవు అంటారు. నిజమో, నేను జన్మతహనే కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండే కుటుంబంలో పుట్టాను. మామూలుగా, నాకు మా అమృగారు నేర్చిన విధానం ఏమిటంటే...

శ్రీ దాడి వీరభద్రాపు: సార్, సార్.....

మిష్టర్ షైర్కున్: పొదుపు, పొదుపన్నారండి.

శ్రీ దాడి వీరభద్రాపు: సార్, జన్మతహ కూడా ఆస్తులు సంపోధించడం జన్మతహ వారికి అలావాటు గాని, ఆస్తులు అమ్మడం వారికెప్పుడు అలవాటు లేదు. కానీ ఇస్తుడు ఎందుకొచ్చిందో మాకు బోధపడడంలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య: అది కూడా ఏక్స్ప్లాయిన్ చేస్తాను. నేను అయిదు నిమిషాలలో ముగిద్దామనుకుంటే, మీరు చాలా సందేహాలు అడిగారు, ఆ సందేహాలకు జనాభు చెప్పకపోతే బాగుండదు.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: ఈ నాలుగున్నరేళ్లు పర్మాలు బాగా పడ్డాయి సార్.

శ్రీ కె.రోశయ్య: సీతారాములు గారు, మీరు ఇటీవల లేట్స్టగా క్రొత్తగా స్నేహంగా ఉన్నా, వాస్తం చెప్పారు. ఈ 4 సంవత్సరాలు కాదు, 5 సంవత్సరాలు కూడా, వరుణాదేవుడు కరుణించాడని పదేపదే చెపుతున్నాం. వరుణ దేవుడు మా పార్టీ సభ్యత్వం తీసుకున్నాడని కూడా ఒక సందర్భంలో చెప్పాను. మొన్న ఒక మిత్రుడు, ఇటీవల క్రొద్దిరోజులు పర్మాలు పడకపోతే, ఏమయ్యా వరుణాదేవుడు మీ పార్టీ నుండి వెళ్లిపోయాడా? అని స్టేట్మెంట్ ఇచ్చాడు. లేదు, మా పార్టీలోనే ఉన్నాడు కొంచెం ఆలోచిస్తున్నాడు.

మా మిత్రుడు శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డిగారి జిల్లా అయిన అనంతపురం జిల్లాలో వరదలు రావడం ఎప్పుడైనా విన్నారండి. అనంతపురం జిల్లా గురించి ప్రపంచంలో అందరికీ తెలిసిన విషయం ఎడారి కాబోతుందని, అసలు మానవ సంచారానికి అవకాశం లేదని నిపుణులు చెపుతున్నారు. మరి గొడ్డొచ్చిన వేళ్లో, బిడ్డొచ్చిన వేళ్లో నాకు తెలియదు. ఆ నమ్మకం ఉన్న వాళ్లు అంటూపుంటారు. ఈ 4 సంవత్సరాలు, 5వ సంవత్సరం కూడా మంచి పర్మాలు పడి, మంచి పంటలు పండటానికి ప్రకృతి కరుణించింది.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి: విధానాలు సచ్చక వరదలు, తుఫానులు పశ్చినాయి, ఆయన అసంతృప్తిగా ఉన్నారనుకుంటాను.

శ్రీ కె.రోశయ్య: సభ్యులు శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డిగారి సలహ కూడా తీసుకుంటాను. అలాంటి పొరపాటు ఎప్పుడైనా ఉంటే, పర్మాలు రాకుండా అనంతపురం జిల్లాను కాపాడమని మాత్రం కోరను. పర్మాలు రావాలి. రెండవది, భూములు అమ్మడం సప్పుని భావించడం లేదని గౌరవ సభ్యులు ఒక మాట అన్నారు. నేను మనవిచేస్తున్నాను, ఈ 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ రాష్ట్రంలో క్రొత్త పన్నుల రూపంలో ఒక్కపైసా కూడా ప్రజల మీద భారం వేశామా? ఏ పన్ను శాతమైనా పెంచామా? పవర్ చార్టీలు పెంచలేదు, పెంచబోమని కూడా చెపుతున్నాను. ఇంకా తగ్గంచాం. ఇండప్రైయల్ సెక్యూరిటీ దేశంలోకిల్ లోయిస్ట్ ట్యూర్ఫ్ ఉన్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్. ఇండప్రైయల్ సెక్యూరిటీ పెట్టుబడులు రావడానికి దోహదపడడానికి, మన ట్యూర్ఫ్ రేబీ ప్రధానమైన కారణం.

అలాగే, టెక్సెటీల్ మిల్స్కి చాలా తక్కువకు ఇస్తున్నాం. ఇలా తగ్గించామే కాని పెంచలేదు. అయినా కూడా ఎప్పుడూ ఇబ్బంది పడలేదని నేను చెప్పాను. ఒక్క రూపాయికి వెళ్లకుండానే. శాసన సభ, శాసన మండలి ఆమోదించిన రీతిలోనే బడ్జెట్ నడుస్తున్నది. పెద్ద యాంబిషన్స్ గా లాజ్ కోట్లని పెట్టుకున్నారని గౌరవ ప్రతిష్ఠ నాయకులు ఒక మాట అన్నారు. 1930 నుండి కాంగ్రెస్ పార్టీ యొక్క యాంబిషన్స్ Five Year Plan మీద ఒక విశ్వాసం ఉంది. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గారు జైల్లో ఉండి, స్వతంత్ర్యం ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియనటువంటి రోజుల్లో, National Planning Commission అని కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున పెట్టుకున్నారు. అంటే, ఇప్పటికేఇప్పుడు కాకపోయిన కనీసం 5 ఏళ్ల అంచనా వేసుకున్నాం.

మ.12.50 & 1.00

నేను మళ్లా మాట అనడానికి కాదు కాని మాది అంత వరకే, అయిదు సంవత్సరాల వరకు అంచనా వేసుకోవడం తెలుసు కాని అంతకు మించి తెలియదు. చంద్రబాబునాయిడు విజన్ ట్యూంటీ ట్యూంటీ అని ఇరవై సంవత్సరాలకు అంచనా వేశారు.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు: అధ్యక్షా, జలయజ్ఞం కూడా ఇరవై సంవత్సరాలకు వేసినట్లుంది కదా?

శ్రీ కె. రోశయ్యా: వీరభద్రరావు గారు అది కూడా చెబుతాను. విజన్ ట్యూంటీ ట్యూంటీ అన్నారు. ఏమయ్యా ఏముపుతుంది ఏమిటి అని అంట మనిషి అన్న తర్వాత విజన్ ఉండాలి మీరు వట్టి మూర్ఖులు, చదువుకోని వారికి మీకేం తెలుసు అన్నారు. సరే ఆయొక్క విజన్ ఏమైందో మనకందరికి తెలుసు. వీరభద్రరావు గారు జలయజ్ఞం గురించి అడిగారు కదా మరి తెలుగులగంగ మొదలు పెట్టి ఏన్న సంవత్సరాలు అయింది? దానికి తెలుగు గంగ అని పేరు పెట్టి నామకరణం చేసి కొంచెం ఉత్సవావరచింది సందమూరి తారక రామారావు. వారు పరమపదించారు, మన మధ్యలో లేరు. మరి తెలుగు గంగ ఇప్పటికి పూర్తి అయిందా? అదంతా అక్కడానే నాగార్జునసాగర్ 1967, 1968 ప్రాంతంలో ప్రారంభించువున్నాం. ఇటూ అటూ కలిస్తే 23,45,000 ఎకరాల సాగు, ఇంకా కూడా వేరే ప్రాభుత్వమై ఉన్నాయా లేదా? ఆనాడు ఉన్నటువంటి టెక్నాలజీ, హ్యామన్ రిసోర్స్ అని ఎక్కువగా కట్టవలసి వచ్చింది. కాని ఇవ్వాళ టెక్నాలజీ పెరిగింది. ఏమున్నా కూడా ఏ పెద్ద ప్రాజెక్టు కూడా మనం అనుకున్న పరిధిలోకి రావడానికి అవకాశం లేకపోవడానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు రాజకీయ కారణాలు తీసుకుంటే ఎవరో ఒకరు కోర్టుకు వెలుతుంటారు. కోర్టుకు వెల్లిస్తే తెచ్చుకుంటే ఎవరు ఏం చేస్తారు? అట్టే మాకు ప్రాజెక్టులంబే శష్టం, మీకు బాగానే కట్టిండి అంటూ ఎవరినో ఒకరినో కోర్టుకు కేను వేయడానికి పంపుతుంటిరి. ఏది ఏమైనా కూడా ఈ గపర్చుమొంటు పెండింగ్సుకు సంబంధించి ఒక మాట మనని చేస్తాను. మామూలుగా మేము సెట్ బారోయింగ్సు 1999 -2000 సంవత్సరంలో ఆనాటి ప్రభుత్వం రూ.5 వేల 209 కోట్ల 2 లక్షలు as per the permission given by the planning commission బారో చేశారు. దాంట్లో క్యాపిటల్ ఎస్సెపెండీచర్ 19 వందల 92 కోట్ల 22 లక్షలు, 2000-2001 లో బారో చేసింది 6 వేల 536 కోట్ల 92 లక్షలు. దాంట్లో ఖర్చు పెట్టింది 2 వేల 723 కోట్ల 53 లక్షలు. 2001-2002 లో 6 వేల 841 కోట్ల 26 లక్షలు బారో చేశారు. దాంట్లో క్యాపిటల్ ఎస్సెపెండీచర్ 3 వేల 90 కోట్ల 96 లక్షలు. 2002-2003 లో 7 వేల 590 కోట్ల 98 లక్షలు బారో చేశారు. కాని క్యాపిటల్ ఎస్సెపెండీచర్ 3 వేల 796 కోట్ల 7 లక్షలు. 2003-2004 లో 8 వేల 686 కోట్ల 93 లక్షలు బారో చేశాము. దీంట్లో క్యాపిటల్ ఎస్సెపెండీచర్ 4 వేల 250 కోట్ల 87 లక్షలు. ఈ అయిదు సంవత్సరాల పీరియడ్సు కలిపితే బారో చేసిన మని 34 వేల 865 కోట్ల 11 లక్షలు. దీంట్లో క్యాపిటల్ ఎస్సెపెండీచర్ మాత్రం 15 వేల 853 కోట్ల 65 లక్షలు. పర్సింటేజ్ వైట్ లెక్క వేస్తే 35.47%. మేము కూడా అప్పు తెచ్చాం . మీరు ఒక మాట అన్నారు చంద్రబాబు అప్పు తెచ్చినా గత ప్రభుత్వాలు చేస్తే వారిని ప్రజలు తిరస్కరించారు కదా వాళ్ల వెల్లిపోయారు అన్నారు. ప్రభుత్వాలు మారినా చట్టాలు మారవు. చంద్రబాబు గారు చేసిన చట్టాలు ఇవ్వాళీకి కూడా ఉన్నాయా లేదా? లేదంటే 1983 కి

ముందు కంటిన్యూవన్గా ఈ రాష్ట్రంలో 38 సంవత్సరాలు ఏకచత్రాధిపత్యంగా కాంగ్రెస్ చేసిన చట్టాలన్ని కాంగ్రెస్ తర ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత కూడా అనుసరించిందా లేదా? చట్టాలు ఉంటాయి, చట్టాలు మారవు, పద్ధతులు మారుతాయి. అందువల్లనే ఆ పద్ధతులలో ఉంటే ప్రజలు తిరస్కరించారని అన్నారు. అప్పట్లోనే నేను ఒక మాట అన్నాను అప్పు తెచ్చి పప్పుకూడు తినడం కాదు. లేదంటే కొంత మంది స్నేహితులు ఉత్సాహంగా ఫీస్ పొడర్లు, స్వేచ్ఛలు కాదు అని అన్నారు. కొందరు దానికి అప్పట్లో ఆగ్రహించి మేము అలా చేస్తున్నామా అన్నారు. నరే ఓకే. నేను మార్పు గురించి చెబుతున్నాను. 2004-2005 లో రూ.7 వేల 622 కోట్ల 93 లక్షలు తెచ్చాం. దాంట్లో క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ రూ.5 వేల 414 కోట్ల 23 లక్షలు. 2005-2006 లో రూ.4 వేల 14 కోట్ల 34 లక్షలు మాత్రం తీసుకువచ్చాం. దాంట్లో క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండీచర్ రూ.7 లక్షల 661 కోటి 68 లక్షలు. 2006-2007 లో రూ.5 వేల 13 కోట్ల 88 లక్షలు. క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ రూ.9 వేల 904 కోట్లు. 2007-2008 లో బారో చేసింది రూ.7 వేల 79 కోట్ల 38 లక్షలు. క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ పెట్టింది రూ.12 వేల 773 కోట్ల 94 లక్షలు. 2008-2009 కరెంట్ బిడ్జెట్ ఇయర్లో ప్రాజెక్ట్ బారోయింగు రూ.9 వేల 705 కోట్ల 14 లక్షలు. మేము దీన్ని క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్కు ప్రావైడ్ చేస్తున్నది .....

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః సార్, బారో చేసిన దాంట్లో ఎంత పర్మింటేజ్ క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్కు ఖర్చు పెట్టారు. బారో చేసింది రూ.అయిదు వేల కోట్లు అంటే ఎస్టేపెండీచర్ రూ.పదకొండు కోట్లు అని చెబుతున్నారు. ఆ రకంగా కాదు ప్రాణికర్గా బారో చేసిన అమోంట్ అందులో నుంచి రెవెన్యూ ఎస్టేపెండీచర్ ఎంత? క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ ఎంత? స్వప్ంగా ఒక వైట్ పేసర్ మాకు ఇస్తే we will be happy.

శ్రీ కె. రోశయ్యః అన్ని రికార్డులు నీ దగ్గర ఉన్నాయి. నేను చెప్పింది బారో చేసినటువంటి డబ్బు క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ మీద పెట్టిన ఖర్చు గతంలో ఉన్న అయిదు సంవత్సరాల పీరియడ్సు మేం ఇస్తున్నాము. మేం మొత్తం కూడా తెచ్చింది రూ.33 వేల 435 కోట్ల 67 లక్షలు బారో చేశాం. క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ మీద ఖర్చు పెట్టింది రూ. 53 వేల 605 కోట్ల 69 లక్షలు. పర్మింటేజ్ వైట్ గా లెక్క వేస్తే టి.డి.పి రెజ్యూమెంట్ 45.47% అయితే మాది 160.32 % మా పద్ధతి ఇది. బారో చేసి క్యాపిటల్ ఎస్టేపెండీచర్ మీద పెడతామా? అభివృద్ధి చెందే ఏ దేశమైనా ప్రపంచంలో ఎక్కడికి వెళ్లినా బారోయింగ్ లిమిట్ డెవలప్ కావాలి. కాని బారో చేసిన డబ్బును ఏ విధంగా ఇస్టేషన్ చేస్తారు అనేదే మనం ప్రధానంగా చూస్తాం.

అలాగే మేము భూములు అమ్మడానికి సంబంధించి కూడా ఒక మంచి సలహా చెప్పారు. ఇదివరలో ఉన్న చట్టాన్ని మీరు ఎందుకు అమలు చేయాలి, చంద్రబాబు కాలంలో చేసిన చట్టాన్ని మీరందుకు అనుసరించాలని వారు ఒక మాట సూచించారు. When Sri N. Chandrababu Naidu was the Chief Minister, a G.O. Ms. No. 234 dtd. 04-05-1995 was issued “protection of the Government Lands and their proper utilization has been engaging the attention of the Government. Further, the Government lands in the state are being encroached and un-authorised lay-outs have come-up in various parts of the State without proper civic amenities. Considering the importance attached by the Government for protection of the valuable Government lands in the State and prevention of encroachments, it is felt desirable that in areas where there is a dire need for new housing colonies and civic facilities and whenever the Government lands which are not useful for the public purpose and free from encroachment, may be auctioned for housing or for any other purpose”. అంటే ఈ జి.ఇను ప్రాప్తి చేయలేదు, కొన్ని మార్పు పచ్చ కాని ప్రాప్తి చేయలేదు. ఇదొక్కటే కాదు దీని తర్వాత 2002 లో కూడా ఒక జి.ఇను తీసుకువచ్చారు. అన్నింటికంటే గపర్మెంటుకు ఉన్న ల్యాండ్ ఫ్రిజర్స్ చేయాలనే సూత్రంలో రెండు అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఊర్చే ఎవరో అన్యకొంతం చేస్తుంటేనో ఏదో కావాలని చేశారు. ఆనాడు వేరే దురుచ్ఛేశం అని కూడా నేను అనడం లేదు. కాని శాసన సభను రద్దు చేసి గపర్మెంటు అథారిటీ లేకుండా కేర్ టేకర్ గపర్మెంటుగా ఉన్నప్పుడు పెద్దలు నాగేశ్వర రావు గారు కాని నాగేశ్వర గారు కాని చుక్కా రామయ్య గారు కాని మీరు ఎవరైనా చెప్పండి నేను తెలుసుకుంటాను. కేర్ టేకర్ గపర్మెంటు అంటే ఏమిటి?

సాధారణమైనటువంటి రోటీన్ వ్యవహారాలు చూడటం తప్ప పాల్స్ డెసిప్స్ తీసుకోరు కదా? కానీ ఒక మార్కుంగ్ క్యాబినెట్ నమావేశం పెట్టి ఒకానోక సంస్కృత గచ్ఛిబొళిలో అయిదు వందల ఎకరాలు మావిళ్లపల్లిలో ఎకరం రూ.పాతికవేల చోపున .....

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః సార్, ఇది చాలా సార్లు వచ్చింది. మరి మీరు ఒక ఎకరాకు రూపాయి చోపున కూడా మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత బ్రాండెస్ కంపనీకి అమ్మారు. ఎకరాకు రూపాయి అంటే ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా ఆ రేటు ఉండా? వారు అమ్మిస్తాని అయిదు శాతం అయితే మీరేమో రెండు వందల శాతం అమ్మిస్తాని మొత్తం ఈ రాష్ట్రంలో ఉండేటటువంటి సంపదసంతా దోచుకుతేనే పరిస్థితి వచ్చి ఈ రకంగా పాత దాని గురించి మాట్లాడి ఎక్కుడో మేం ఒకటి చేశామని చెప్పి మీరు 90 చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్యః నేను అనలు వేటి జోలికి వెళ్లకుండా చాలా సింపుల్గా నాలుగు మాటలు చెప్పి దీని నీడ్ గురించి చెప్పి తమ ఆమోదం తీసుకోవాలని కోరుకున్నాను. కానీ స్వతపోగా మీ అంతట మీరు కాదు పార్టీలో ఉండే నిర్దయం ప్రకారంగా మీరు అంత ప్రీగా ఎట్లా ఆట్స్పెషన్ చేస్తాం కొష్టైనా చెప్పకపోతే ఎట్లా అని అని, ఇని అన్నారు. మీరు అన్న మాటకు జవాబు చెప్పడం నా బాధ్యత, మీ పట్ల ఉండేటటువంటి గౌరవం. పారిపోవడం మంచిదా? అందువల్ల ఇక లోతుకు వెళ్లను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః ఈ రాష్ట్ర పరిస్థితి మీద డెఫినెట్గా ఏడవ తారీఖు పరకు రెండు రోజులు సభను ఎక్కుటండ్ చేయండి. మనం మాట్లాడదాం. మాకు కూడా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇష్టండి. మీరు ఒక్కరే మాట్లాడితే సరి కాదు. మేం కూడా వట్టాడతాం. అరు, ఏడు తారీఖులలో రెండు రోజులు సమావేశాలను పొడిగించండి. కేవలం రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు, మీరు చేసిన తప్పులు, మేం చేసిన తప్పులు చక్కగా ముచ్చబించుకుందాం రండి. రెండు రోజులు ఎక్కుటండ్ చేయండి సార్. నేను చాలెంజ్ చేయడం లేదు. రెండు రోజులు చక్కగా మాట్లాడుకుందాం.

శ్రీ కె. రోశయ్యః వీరభద్రరావు గారు రెండు రోజులు మాట్లాడవలసిన పని లేదండి. రాబోయే నాలుగు సెలలు ఇవే విషయాలు మాట్లాడతారు కదా! అప్పుడే నేను ముఖ్యమంత్రిగా పచ్చేస్తున్నాను మీకు వరాలు ఇచ్చేస్తాను అని మీరు ఇప్పుడే చెబుతుంటిరి. నేను వీటి జోలికి వెళ్లి సమయాన్ని వృధా చేయదల్చుకోలేదు. నేను కోరేది ఒక్కటే మీరు ఏ బాధ్యత అయితే గపర్చమెంటుకు అప్పగించారో ఆ బాధ్యతలను సాధ్యమైనంత పరకు సమర్థవంతంగా నిర్మిసాంచే ప్రయత్నం చేస్తాం. క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండీచర్ మీద పెట్టి రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడేటటువంటిదే చేస్తాము. ఇది మనం చట్టాన్ని సవరించిన తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి రావాలి. బహుశా పదహారవ తారీఖున కలకత్తాలో హర్షియన్ గుప్తగారు అని ఉన్నారు మీలాగే ఆయన ఒక సీనియర్ ప్రొఫెసర్, మంచి ఆర్థిక మంత్రి కూడా. వారు నేను మాట్లాడుకున్నాం. అన్ని రాష్ట్రాల పైనాన్ని వినిష్టాస్తు కలిసి ఒక్కొక్క రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏమిటి అని కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ఇష్టంది వాళ్లకు కూడా చెబుతున్నారు. కలిసి కూర్చోని శర్గగారు చెప్పిన అలోచనలను కూడా కొందరు చెబుతున్నారు మాకైతే లేదు గాని మేం వారితో కలిసి మాట్లాడటానికి కూడా వెళుతున్నాం. నేను మిమ్మల్ని కోరేది మీరు ఈ బిల్లును ఆమోదించి నాకు పర్స్సుష్టు ఇస్తే సెలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః సార్, మంత్రిగారు ఇక్కాఁ భూములు అమ్మము, అనిసీతిని అరికడతాము, కమీషన్లు తీసుకోము అనేటటువంటి మూడు హామీలు వారు ఇష్టలేదు కాబట్టి మేము ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ మా నిరసన తెలియబరుస్తున్నాం.

MR.CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Bill, 2008 be taken into consideration"

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2, 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN: There are no amendments to the Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That the Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill"

(Pause)

The motion was adopted and the Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI K. ROSAIAH: Mr. Chairman, Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Bill, 2008 be passed"

MR.CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Bill, 2008 be passed"

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

ii) **2008, అంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటి పొరుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ) చిల్డు**
(అంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI P. LAXMAIAH (MINISTER FOR MAJOR IRRIGATION): Mr. Chairman, Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2008 be taken into consideration"

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now the Minister will explain about the salient features of the Bill.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యః ఇది చాలా చిన్న సవరణ. ఆ సవరణ కూడా శాసన మండలి సభ్యులకు సంబంధించిన సవరణ. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన ప్రాజెక్టు కమిటీలు అదే విధంగా మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును, మిడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును కు దాదాపు రాష్ట్రంలోపట 23 మేజర్ ప్రాజెక్టు కమిటీను, 60 మధ్య తరహ ప్రాజెక్టు కమిటీను కూడా ఏర్పాటు చేశాం. దాంట్లో ఇప్పటికే గౌరవ శాసన సభ్యులకు పార్ట్ మెంటు సభ్యులకు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్ అధ్యక్షులకు మంబర్లుగా స్థానం కల్పించడం గత

నవరణ ద్వారా జరిగితే ఇప్పుడు శాసన మండలి ఏర్పడిన తర్వాత శాసన మండలి నభ్యలను కూడా ఈ పరిధిలోనికి తీసుకువచ్చే విధంగా ఈ నవరణ రూపొందిస్తున్నాం. ఈ నవరణ అమోదించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః సాగు నీటి సంఘాలు ఈ మధ్య ఇటీవలి కాలంలో నిర్విర్యం అయ్యెటటువంటి పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. అందుచేత దయచేసి సాగునీటి సంఘాలను మరింత బలోపేతం చేసి ఆ సంఘాలకు తగినటువంటి ఆర్థిక స్థోమత కల్పించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాం.

శ్రీ టి.జి.ని క్రిష్ణరాధ్మిల్ : అధ్యక్షా, సంతోషం. మంత్రివర్యులు ఎమ్మెల్సిలను గుర్తించి సాగునీటి సంఘాలలో ఎమ్మెల్సిలుగా, ఎంపిలుగా ఉన్నవారికి తేడుగా ఎమ్మెల్సిలను కూడా ప్రవేశపెట్టినందుకు, కానీ మిగతా మంత్రి వర్యులకు కూడా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే వారి వారి ఆధీనంలో ఉన్నటువంటి కార్బోరేషన్స్కు కాని యూనివర్సిటీస్కు కాని లేదా టి.టి.డి.లో కాని హస్పిటల్స్కో కాని మిగతా వాటన్నింటిలో కూడా ఎక్కడెక్కడైతే ఎమ్మెల్సిలను నామినేటెడ్గా ఉదహరించారో అక్కడ కూడా ఎమ్మెల్సిలను చేర్చటందుకు తగిన అమెండుమెంట్లు తీసుకురావలసిందిగా నీ ద్వారా మిగతా మంత్రివర్యులందరినీ కోరుతూ, మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిష్టర్ పొన్నాల లక్ష్మియ్ గారిని అభిసందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా, వారు ఫ్రస్టావించారు కాబట్టి ప్రభుత్వం తరఫున ఇప్పటికే దాదాపు 23 మేజర్ ప్రాజెక్టు కమిటీలు అదే విధంగా 323 డిప్టీబ్యూటరీ కమిటీలు, 8,028 మైనర్ వాటర్ ఇరిగేషన్ అసోషియేషన్ మొత్తం రాష్ట్రంలో 10,748 సంఘాలకు ఎన్నికలు జరిపాం . దాదాపు 80, 88% ఏకగ్రిపంగా ఎన్నికలు కూడా ఈ విషయంలో జరిగాయి. నీటిని బలోపేతం చేయడానికి శిక్షణా కార్యక్రమాలతో పాటు నీటిని సమర్థవంతంగా వాడుకునే విధానంతో పాటు, పంట మార్కెట్ విధానాలతో పాటు, అధిక ఉత్పత్తి రావడానికి చేసి కార్యక్రమాలతో పాటు పెద్ద యెత్తున శిక్షణా కార్యక్రమాలు కూడా ఇందులో చూపించబడ్డాయి. ఆ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటికే మేజర్ ప్రాజెక్టులలో దాదాపు ఏడు ప్రాజెక్టులలో ఈ కమిటీ సమీక్షలు, సమాచేశాలు కూడా జరిగాయి. దీనితోపాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీపిని బలోపేతం చేయడానికి, ఉన్న నీటి వసరులను సమర్థవంతంగా వాడుకోవడానికి ప్రత్యేకంగా మరమ్మత్తులకు గాని బలోపేతానికి గాని పెద్ద యెత్తున మొత్తమొదటి సారిగా నిధులు ఇచ్చే కార్యక్రమం కూడా చేస్తోంది. దీంట్లో భాగంగా ఈ వాటర్ సెన్స్ ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం 2006-2007 సంవత్సరంలో రూ.67 కోట్లు , 2007-2008 లో రూ.75 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రూ.70 కోట్లు వస్తుందని అంచనా పేశాము. పూర్తి స్థాయిలో ఈ వసూళ్లు కనుక చేసినట్టుతే సుమారు రూ.200 కోట్ల వరకు వస్తుందని అంచనా. కాని పూర్తి స్థాయిలో ఈ రెవెన్యూ కలెక్టు కావడం లేదనే విషయాన్ని కూడా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తూ ఈ సందర్భంలో ఈ సంఘాల ద్వారా ఉన్న నీటి వసరులు దాదాపు డెబ్టు లక్షల పైచిలుకు ఎకరాల ఆయకట్టు ఈ సంస్థల ఆధినంలో ఉన్నందున దీన్ని మరింత పెద్ద ఎత్తున తీర్చి దిద్దడానికి మొత్త మొదటిసారిగా రాష్ట్ర చరిత్రలో ఈ సంవత్సరమే రూ.300 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించడమే కాకుండా ఇప్పటి వరకు రూ.180 కోట్లు ఈ సంవత్సరం సాంక్షేపిక ఇస్తూ రూ.130 కోట్లు వసులు కూడా పూర్తి అయినట్లుగా తెలియజేసుకుంటూ ఇంకా ఈ సంఘాలను బలోపేతం చేయడానికి ఇంకా ఆర్థిక పరిపూష్టి కల్పించడమే కాకుండా ఈ కార్యక్రమాల మరమ్మత్తులను కూడా సమయంగా చేసే విధంగా చేసే ప్రక్రియలో శిక్షణ ఇచ్చే కార్యక్రమాలు కూడా జరుగుతున్నాయని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మ. 1.10

అందులో శాసన మండలి నభ్యలను కూడా భాగస్వామ్యులుగా చేస్తున్న సందర్భంలో ఈ సమీక్షా సమాచేశాల్లో పాల్గొని, సరైన సూచనలిచ్చి, ఆచరణాత్మక కార్యక్రమాల్లో భాగం పంచుకునే విధంగా భాగస్వామ్యులను కమ్మని కోరుకుంటూ నేను ప్రవేశపెట్టిన నవరణను నభ్యలు ఏకగ్రిపంగా అమోదిస్తే మంచిదని మీద్వారా నభ్యలకు తెలియజేస్తున్నాను.

(సభలో చప్పట్లు)

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Farmers’ Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2008 be taken into consideration”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 and 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN: There are no amendments to the Clauses 2 and 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That the Clauses 2 and 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”

(Pause)

The motion was adopted and the Clauses 2 and 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI P. LAXMAIAH: Mr. Chairman, Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Farmers’ Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2008 be passed”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

“That the Andhra Pradesh Farmers’ Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2008 be passed”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

అనధికార కార్యక్రమం

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు: సార్, ప్రైవేటు మెంబర్స్‌తో ఇంట్రడక్షన్ చెప్పించండి, తరువాత డిస్కషన్ పెట్టండి. లేకపోతే అన్యాయం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ శైర్కున్: శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, ఈరోజు బాట్లీ ప్రాజెక్టుపైన మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుమారు పన్నెండు ప్రాజెక్టులు నిర్మించి, మన రాష్ట్రానికి, ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి రావల్సిన నీటిని రాకుండా చేసే ప్రయత్నం జరుగుతున్న విషయం మీకందరికి తెలుసు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని అపాలని గతంలో అభిల పక్షం కూడా ధీల్ని వెళ్లి భారత ప్రధాన మంత్రి గారితో పాటు మిగిలిన అందరిని కలిసి మాట్లాడి వచ్చారు. అదే విధంగా సుప్రీమ్ కోర్టుకు వెళ్లడం కూడా జరిగింది. సుప్రీమ్ కోర్టు స్వప్తంగా బాట్లీ ప్రాజెక్టు వద్ద గేట్ల నిర్మాణాన్ని అపాలని స్టే కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం మన

రాష్ట్రానికి, ముఖ్యంగా తెలంగాణా జిల్లాలకు నీళ్లు రాకుండా అడ్డు వదే విధంగా సుప్రీమ్ కోర్టు నిర్ణయానికి విరుద్ధంగా కూడా బాటీ ప్రాజెక్టు నిర్వాచితు పనులు చేపట్టడం జరిగింది. ఆ నిర్వాచితు పనులను అపాలని, మన రాష్ట్రంలోని తెలంగాణ ప్రాంతానికి నీటి విషయంలో అన్యాయాన్ని అరికట్టాలని తమరి ద్వారా ఈ సభ తీర్మానం చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా నా తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

"బచావత్ ట్రిబ్యూనల్ అవార్డుకు విరుద్ధంగా, కేంద్ర జలసంఘం అనుమతి లేకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని వెనుకబడిన జిల్లాలకు చెందిన రైతాగానికి, ప్రజలకు ముఖ్యమాటిల్లే విధంగా మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంచే ప్రాజెక్టుల అక్రమ నిర్వాచాన్ని నిలిపివేసిందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకు రావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ సభ ఏకగ్రిపంగా తీర్మానిస్తున్నది".

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి: అధ్యక్ష, శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు గారు చేసిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను.

అమ్ము చర్చ

విధ్యార్థులకు ఉపకార వేతనాల బట్టాడు, ఫీజు, మెస్ట్ చార్టీల మారు చెల్లింపు గురించి (కొసాగింపు)

MR. CHAIRMAN: Reply to the short notice discussion by the Minister for Minorites Welfare.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టీర్ (అల్ప సంఖ్యాక వర్గ సంక్షేప శాఖ మంత్రి): అధ్యక్ష, తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. యస్.సి., యస్.టి., బి.పి., మైనారిటీస్ మరియు డిసెబుల్ల్ వెల్ఫర్ శాఖలపై గత మూడు రోజులుగా జరిగిన చర్చలో తమరి అనుమతితో ఈ రోజు మైనారిటీస్ సంక్షేపమంపై ఐదు నిమిషాల వ్యవధిలో క్లూప్టంగా ప్రభుత్వం తరువున ప్రసంగించవలసిందిగా నా గౌరవ విష గారు సూచించారు. సభలో గౌరవ సభ్యులు గత మూడు రోజులుగా సంక్షేపు బాటుపై చాలా విలువైన సూచనలు, అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. నేను మైనారిటీస్ సంక్షేపమంపై ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలను సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు, శ్రీ సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ మైనారిటీస్ ప్రీ మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పులను రాష్ట్రంలో మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు చాలా బాగా అందుతున్నాయని ప్రభుత్వానికి వారు కితాబు ఇచ్చిసందుకు, ముఖ్యంగా వారికి సభాముఖంగా నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మరి కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ విద్యకు సంబంధించి ఐ.ఇ.ఐ. మీద కొన్ని సూచనలు చేశారు. అందుకు వారికి కూడా నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, విద్యార్థులకిచేస్తే స్కూలర్సిప్పుల విషయానికొస్తే దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల్లో పెద్దాల్లు కులాలు, పెద్దాల్లు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి మాత్రమే ఇస్తుండడం చాలా సంవత్సరాల నుండి వస్తున్న ఆచారమే. అదే క్రమంలో మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు కొంత శాతం మేరకే స్కూలర్సిప్పులు వచ్చేవి. కానీ దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలకు భిన్నంగా మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మైనారిటీస్ సంక్షేమానికి అందులో మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు ప్రీ మెట్రిక్, పోస్ట్ మెట్రిక్, ఫీజు రీ ఎంబర్సమెంటు అందించడమనేది జరుగుతున్నది. ఈ విధానం, కేవలం ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మాత్రమే జరుగుతున్నదని మీద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వం అధికారంలో పున్సుపుడు స్కూలర్ పిప్పు బడ్జెట్ కేవలం రూ.3.80 కోట్లు అంటే దాదాపు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే పుండెది. ఆ కాలంలో విద్యార్థికి సగటున రూ.50/- లేక రూ.100/- మాత్రమే స్కూలర్సిప్పు రూపంలో దక్కేది. కానీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన నాలుగు స్కూలర్సీలో మైనారిటీస్ సంక్షేమానికి కేటాయించిన బడ్జెట్ విషయానికొస్తే, 2005-06 సంవత్సరంలో గతంలో నాలుగు కోట్ల రూపాయలు స్కూలర్సీలో వది కోట్ల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. 2006-07 సంవత్సరంలో రూ.43.00 కోట్లకు, 2007-08 సంవత్సరానికి రూ.69.00 కోట్ల, 2008-09 ప్రస్తుత సంవత్సరం బడ్జెటును ఏకంగా రూ.90.00 కోట్లకు పెంచడం జరిగిందని సభకు మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెట్ రూ.90.00 కోట్లకు పెంచిన తరువాత ఈ

మధ్యనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి సూచనల మేరకు గతంలో వున్న స్కూలర్సిప్పుల విషయంలో ఆదాయపరిమితి రూ.33,000/-లు పున్న దాన్ని రూ.1.00 లక్షకుపెంచి, లక్ష లోపల ఆదాయం పున్న ప్రతి విద్యార్థికి మేలు జరగాలని నీళ్లయం తీసుకోవడం వల్ల ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు లభీపొందుతున్నారని నేను సభకు తెలియజేస్తున్నాను. పోయిన సంపత్సరం, ఈ సంపత్సరం విద్యార్థులకు అందజేసిన స్కూలర్సిప్పు వివరాలను సభ దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. 2007 సంపత్సరానికి గానూ, ప్రీ మెట్రిక్ కు సంబంధించి రాష్ట్రం మొత్తంలో 2,12,854 మంది విద్యార్థులకు రూ.13.99 కోట్లు, లక్ష రూపాయల ఆదాయం వరకు పున్న విద్యార్థులకు ప్రయోజనం కల్పించే విధంగా ఈ సంపత్సరం మొత్తం అర్పతపొందిన 2,20,000 మంది విద్యార్థులకు గానూ ప్రీ మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పు మొత్తం రూ.14.59 కోట్లు, పోస్టు మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పుల విషయానికోస్తే, రాష్ట్రం మొత్తంలో 90,000 మంది విద్యార్థులకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర మైనారిటీస్ పైనాస్ కార్బోరేఫ్స్ ద్వారా రూ.20.00 కోట్లు రూపాయలను ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఈ సంపత్సరం 2008-09కి గానూ, మొత్తం 1,64,000 మంది విద్యార్థులకు గానూ, రూ. 51.00 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం మైనారిటీస్ పైనాస్ కార్బోరేఫ్స్, రాష్ట్ర ఉర్దూ అకాడమీ ద్వారా ప్రీ మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పుకు సంబంధించి ఈ సంపత్సరం 5,90,894 మంది విద్యార్థులకు రూ. 30.00 కోట్లు, పోస్టు మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పుకు సంబంధించి మొత్తం 1,81,000 మంది విద్యార్థులకు గాను రూ.55.00 కోట్లు, ఫీజు రీ ఎంబర్స్మెంట్ విషయానికోస్తే రూ. 1.22 కోట్లు, మొత్తం స్కూలర్సిప్పు అందిన లెక్కలను చూస్తే రూ.208.76 కోట్లు రూపాయలు మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు అందించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం కాలంలో మొత్తం మైనారిటీస్ సంకేమానికి బడ్జెట్లో అందు నిమిత్తమై కేటాయించిన మొత్తం రూ. 95.00 కోట్లు అయితే, మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆదాయ పరిమితిని లక్ష రూపాయలకు పెంచి, ఆ బడ్జెట్ మొత్తాన్ని 110 శాతం మేరకు పెంచడం జరిగిందని నేను మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంటే 110 శాతమంటే రూ.95.00 కోట్లకు గానూ ఈ సంపత్సరం బడ్జెట్లో రూ. 209.00 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యురాలు, డా.మసాల పద్మజ గారు మాట్లాడుతూ స్కూలర్సిప్పు నిధులు పూర్తిగా విడుదల కాలేదని సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. మైనారిటీ సంకేమానికి సంబంధించి బడ్జెట్ నిధుల్లో 50 శాతం మేరకు నిధులు ఇప్పటికే విడుదల చేయడం జరిగింది. విద్యార్థులకిచ్చే స్కూలర్సిప్పుల విషయానికోస్తే వాటిని మూడు విడతలుగా వారికి అందించడం జరుగుతోంది. వివరాల్లో వెఖితే, నవంబర్ నెల 11వ తేదీన స్వాతంత్య పోరాటం చేసినటువంటి మహా గొప్ప నాయకుడైన శ్రీ మాలాన అబ్బర్ కలం అజార్ గారి పుట్టినరోజు సందర్భంగా విద్యార్థులకు అన్ లైన్ పద్ధతిన స్కూలర్సిప్పులు అందించడం జరుగుతోంది. అన్లైన్ స్కూలర్సిప్పులను విద్యార్థులకు మూడు విడతలుగా ప్రభుత్వం అందిస్తున్నది. అందులో భాగంగా మొదటి విడత నవంబర్ నెల 11వ తేదీన, రెండవ విడత 2009 జనవరి మాసం సందు మరియు మూడవ విడత స్కూలర్సిప్పులను మార్పి నెలలో విద్యార్థులకు ఇవ్వడం జరుగుతుందని సభకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మ. 1.20 & 1.30

ఈ మూడు ఇన్స్టోల్మెంట్లలో మొదటిది ఆన్లైన్లో వెళ్లిపోయింది. మీరు ఒకసారి కర్మనులలో వెరిఫికేషన్ చేయండి. స్కూలర్సిప్పు విద్యార్థులకు అందుతున్నదా లేదా అని. విద్యార్థులకు స్కూలర్సిప్పులతో సహా రోజు 1 లక్ష 81 వేలు విద్యార్థులకు పోస్టు మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పుతో సహా ఫీజు రీ-ఎంబర్స్మెంట్ చేస్తున్నాం. ఫీజు రీ-ఎంబర్స్మెంట్ భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా లేదు. కేవలం క్రిందటి సంపత్సరం గౌరవ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో మొదలు పెట్టి రూ.10,000 వరకు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ అనుకున్నాం. కానీ ఈ సంపత్సరం రూ.10,000 కాకుండా, పూర్తి ఫీజు ఎలా ఎన్.టి., ఎన్.టి., బి.సి. విద్యార్థులకు ఇష్టున్నామో, అదే విధంగా పోవర్ వెలోఫర్ తో సమానంగా జీ.వో. ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. దానివల్ల ఈ రోజు రూ. 122 కోట్లు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ చేస్తున్నాం. ఈ విధంగా భారత దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. ఇది ఒక్కటే రాష్ట్రం.

(సభలో వ్యవధానాలు)

ఉదాహరణగా మెడికల్ కాలేజీలో 55 వేల రూపాయల ఫీజు. టోటల్ ఫీజు మేమే కడుతున్నాం. ఇంజనీరింగ్ లో రూ.30 వేల, ఎం.బి.ఎ., ఎం.సి.ఎ., బి.ఫార్మ్సీ, ఎం.ఫార్మ్సీ, ఆల్ రిసర్చ్ కోర్పొన్ టోటల్ ఫీజు గపరుమెంటే కడుతోంది. ఇలాంటి స్థిరం భారత దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ, ఎక్కడా లేదు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో ఉన్న కూడా, కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్న కూడా దానికి ఆ ఫీజు మళ్ళీ చెల్లించాలి. ఇదేమో గ్రాంట్ మళ్ళీ చెల్లించేది లేదు. రిటన్ ఇచ్చేది లేదు. మీకొక ఫిగర్ చెపుతాను సంతోషపడాలి, అశ్వర్యపడాలి. ఏమిటంటే భారతదేశంలో ఇప్పుడు ఇంజనీరింగ్ సీట్స్ టోటల్ దేశంలో మైనారిటీస్కి సంబంధించి 16 వేల సీట్లు ఉన్నాయి. యూ.పి.లాంటి పెద్ద రాష్ట్రంలో 22,200. బీపోర్ లాంటి పెద్ద రాష్ట్రంలో కేవలం 800. బెంగాల్ లాంటి రాష్ట్రంలో కేవలం 1,200. కర్ణాటకలో - 5,000; తమిళనాడులో - 2,500. అన్న రాష్ట్రాలలో కలిపితే భారతదేశంలో ముస్లిములు, మైనారిటీస్ ఇంజనీరింగ్ సీట్లు 16,000 సీట్లు ఉన్నాయి. కానీ మన రాష్ట్రానికి వచ్చేపరకు 4 % రిజర్వేషన్లో 4,500 మంది విద్యార్థులకు ఇంజనీరింగ్ సీట్లు వస్తున్నాయి. దానితో సహ మైనారిటీ ఇస్సెప్ట్యూషన్స్, కాలేజీలల్లా 12,000 సీట్లతో, ఈ రోజు 18,000 సీట్లకు ఇవాళ ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ అంటే, ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్. కేవలం రూ.700 లక్ష ఇంజనీర్ని చేసిన ఘనత కేవలం ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి, ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారికి దక్కుతుంది. హోల్ కంట్రీ పుట్ టు గెదర్ ఓస్టి 16000 అయితే, కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటే రాష్ట్రం ఈవేళ 18,000 ఇంజనీర్స్కు మనం ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇస్తున్నాం.

అధ్యక్ష, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో మైనారిటీస్లో మంచిర్యాలలో ఎప్పుడూ 20 శాతం కంటే ఎక్కువ సీట్లు విద్యార్థులు రారు. మైనారిటీ సీరు మిద మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఇప్పుడం లేదని కంప్లెంట్లు. బోధన్, ఖమ్మం లాంటి చాలా కాలేజీలలో మైనారిటీ విద్యార్థులు లేరని, నాన్ మైనారిటీ విద్యార్థులను వాళ్ళ చేర్చుకోవడం లేదు. ఈ సంపత్తురం 100 శాతం మైనారిటీస్ విద్యార్థులకు సీటు దొరికింది, ఎందుకంటే మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఫీజు అంతా ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తున్నది. ఇవాళ ఒక 122 కోట్ల రూపాయలు కేవలం ఫీజు, మిగిలిన 80 కోట్ల రూపాయలు స్కూలర్సిఫ్టులు ఇస్తున్నాము. మొత్తం 202 కోట్ల రూపాయలు మనము స్కూలర్సిఫ్టు ఫీజు చెల్లించే గొప్ప కార్యక్రమమే కాకుండా, మనము మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఐ.టి. ట్రైనింగ్ ఇవ్వాలి. హాజ్ హాస్టల్ ట్రైనింగ్ పెట్టాం. నాలుగు చేట్లు ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి.ఎస్. విద్యార్థులకు ఐ.టి. ట్రైనింగ్ ఇప్పుడం, అలాంటి చాలా కార్యక్రమాలు మైనారిటీ స్కూలర్సిఫ్టు విద్యారంగంలో చేస్తున్నాము.

నేను గౌరవ సభ్యులకు చెప్పేదేమంటే మా ఆన్‌లైన్ నెంబర్ బయట బుక్స్‌లో కూడా పెట్టాము. మైనారిటీ వెల్సీర్ డిపార్ట్మెంట్ ఊర్ధ్వ మరియు తెలుగు భాషలు. ఇంకా ఇంగ్లీష్ ప్రింట్ కాలేదు. ఈ రెండు భాషలు ఉన్నాయి. దాంట్లో మేం నెంబర్ కూడా ఇప్పుడం జరిగింది. మీరు ఆ నెంబర్లో ప్రైన్ చేసి చూడవచ్చు. ఎంతమంది విద్యార్థులకు మేం స్కూలర్సిఫ్టు ఇస్తున్నాము? *Per day disbursement* ఎంత జరుగుతున్నది? ఒకవేళ కొంచెం ఇఖ్బుంది ఉంటే తప్పకుండా నా దృష్టికి తీసుకురండి. మాకు సహకారం ఇప్పండి. ఇంకా మీ దగ్గర ఏమైనా ఆలోచనలు, సూచనలు ఉంటే ఇప్పండి. మనం కలసికట్టగా చేధ్యాం.

దేశంలో ఏ రాష్ట్రాలలో కూడా జరగని డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమం మైనారిటీస్కి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి ఆదేశాల పల్ల జరుగుతోంది. ఒకటే అర్థం చేసుకోండి. టి.డి.పి హాయాంలో కేవలం 4 కోట్ల రూపాయల స్కూలర్ పిఫ్టు ఈ రోజు 209 కోట్ల రూపాయల స్కూలర్ పిఫ్టు. ఎంత వ్యతాపం ఉందో చూడండి. ఇలాంటి డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమాలు చేశాం. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చినటువంటి సూచనలు అన్ని ద్రాసుకొని డిపార్ట్మెంట్ ప్రైజ్గా ఇంకా

ఇంకా ఈ డిపోర్ట్‌మెంట్ ద్వారా విద్యార్థులకు సక్రమంగా సరైన నమయంలో ఈ స్కూలర్ ఫిష్ట్ గానీ, ఫీజూ రీయింబర్స్‌మెంట్ అందేటట్లు చేస్తానని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దాచారి రామిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ఈ డిస్కప్ప్ 3 రోజులు అయిపోయింది. ఇవాళ 5 నిమిషాలలో నలుగురు మంత్రులు. క్లారిఫికేషన్స్ ఇస్తే సరిపోతుంది.

جناب الفاضل حیدر رضوی: پیر مین صاحب! پچھلی مرتبہ Fees Reimbursement کے تعلق سے جو doubt تھا، اس سلسلہ میں غیر صاحب سے میں ایک چھوٹا سا clarification کھاتا ہوں۔ Professional Colleges کو Private Colleges کے برعکس جامعہ طلباء کی یہ شکایت ہے کہ انہیں امتحانات میں بیٹھنے نہیں دیا گیا ہے، اور ان کو بال لکھنے نہیں دے گئے۔ کالج کے management سے یہ reimbursement میں بعض جگہ کچھ تاخیر ہو رہی ہے۔ تو اس تعلق سے کیا منظر صاحب کوئی تعلیمی جاری کر رہے ہیں جس میں طلباء کو امتحانات میں بیٹھنے کی اجازت دی جائے گی۔ گورنمنٹ کے commitment کے مطابق تاخیری سے کیوں نہ ہو، وہ fees reimbursement کرے گی، لیکن طلباء کا تعیینی سال خراب ہونے کا جواندیشہ ہے، اس کو دور کرنے کے لئے منظر صاحب کیا کریں گے، میں یہ جانتا چاہتا ہوں۔

(మిస్టర్ డిప్యూటీ షైర్క్ అధ్యక్ష స్థానం పరీంచారు)

శ్రీ చుక్కారామయ్ : - అధ్యక్షా, మీరు స్కూలర్ ఫిష్ట్ పెట్టినందుకు చాలా అభినందనలు. కానీ నా ప్రశ్న ఏమిటంటే క్రమక్రమంగా మైనారిటీ స్కూడంట్స్ తక్కువ అయిపోతున్నారు. ఈ 10 సంవత్సరముల లోపల ఏ ప్రాఫెషనల్ కాలేజీలలో అంటే మెడికల్ కాలేజీలలో ఎంతమంది ఉన్నారు, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో ఎంతమంది ఉన్నారు అనేది ఒక వైట్ పీపర్ మాముందు, ప్రవేశపెట్టినలసిందని మైనారిటీ మినిస్టర్ గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాల సుబ్రహ్మణ్యం : - అధ్యక్షా, ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు సంబంధించి నిన్న మీరు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినదాంట్లో బెస్ట్ స్కూల్స్ పథకం క్రింద చాలా మంది పిల్లలని ప్రైవేటు స్కూళ్లల్లో గపర్రమెంట్ స్కూల్ పిల్లలని తీసుకువెళ్లి చేరుస్తున్నారు. ఈ బెస్ట్ స్కూల్స్ పేరుతో ఉన్నటువంటి స్కూళ్లకి ఇందులో బెస్ట్ నేనే ఏమీ లేదు? మేనేజ్ చేసుకుని లోకల్గా ఉన్న డి.ఎస్.బి.లని ఆ లీస్ట్లో వ్రాయించుకుని పరమ నాసి రకమైన చదువుని చెప్పడానికి మన దగ్గర పిల్లవాడికి 16వేల రూపాయలు కట్టించుకుని, వాళ్లు అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఇందులో మైనారిటీ పిల్లలు, ఎస్.టి. పిల్లలు అందరూ తీవ్రమైన అన్యాయానికి గురొతున్నారు. ఆ రకమైనటువంటి స్కూళ్లని ఎంపిక చేసే ప్రత్యియ ఏమిటి? అక్కడకి పంపించేటటువంటి పిల్లల యొక్క అకడమిక్ స్థాయి ఏ రకంగా ఉంది? వాళ్లు ఏం చెబుతున్నారు అని పరిశీలించడానికి ఉన్నటువంటి వ్యవస్థ ఏమిటి? డబ్బులు వాళ్లకి ఇచ్చేసి వాళ్లని పంపించేయడమా! గపర్రమెంట్ స్కూళ్లలో బాగా చదువుకుస్తువంటి పిల్లలని ఉన్నట్లుండి సాయంత్రానికి పచ్చి కిడ్నౌప్ చేసినట్టుగా ఎత్తుకువెళ్లి పథకంలాంటిదిగా దీనిని ఉపయోగించుకుంటున్నారా? మనం డబ్బులు అయితే వాళ్లకి పే చేస్తున్నాం కానీ, వాళ్లు దానిని ఏ రకంగా వాడుతున్నారు? ఆ పిల్లలని ఏ రకంగా చూస్తున్నారు? చాలా ఫూరంగా ఆ పిల్లలని దూరంగా కూర్చో పెడుతున్నారు? మిగతా పిల్లలకంటే వేరుగా చూస్తున్నారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లని ఎగతాళి చేస్తున్నారు. ఆ రకంగా వాళ్లని అలా చేస్తుంటే వారి గురించి పట్టించుకునేటటువంటి వ్యవస్థ మాత్రం మన దగ్గర లేదు. దయ ఉంచి మంత్రిగారు అటువంటి వ్యవస్థ మీద కూడా మాల్హడమని, వివరణ ఇవ్వమని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మించారావు :- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా బీ.సి. వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ గారిని అడిగేది, బీ.సి. విద్యార్థులకు ఫీజు రీయంబర్స్‌మెంట్ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. సంతోషం. కానీ గుంటూరు జిల్లాలో అనేక డిగ్రి కళాశాలల్లో బీ.సి. విద్యార్థులకు ఫీజులు వసూలు చేశారు. వారికి తిరిగి ఇప్పించడంలో అక్కడ ఉన్న యంత్రాంగం విఫలమైంది. అది మీ దృష్టికి వచ్చిందా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2006-07 సంవత్సరంలో 120 సమీకృత సంక్షేమ వసతి గృహాలు నిర్మిస్తామని చెప్పారు. 2007-08 సంవత్సరంలో 240 సమీకృత సంక్షేమ వసతి గృహాలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. అంటే ఇంతవరకు 360 సంక్షేమ సమీకృత హాస్పిట్లని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. దీంట్లో ఎన్ని ఇప్పటి వరకు నిర్మాణం చేశారు?

మొత్తం 5,324 ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., హాస్పిట్లలో 1,900 హాస్పిట్ల ప్రైవేటు బిల్డింగ్స్‌లో ఉన్నాయి. నాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం ఇంతవరకు ఒక సంవత్సరం నుంచి రెంట్ పే చెయ్యాలేదు. విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కరెంటు బిల్లు కూడా కట్టిన పరిస్థితి లేదు. వీటన్నింటికి బిల్లులు కట్టారా? కరెంటు బిల్లులు కట్టారా? రెంట్ కట్టారా? కట్టకపోతే ఎంత బకాయిలు ఉన్నాయి? కట్టకపోతే ఎంత సమయం లోపల కడతారు?

నిత్యాపసర వస్తువుల ధరలు 300 శాతం పెరిగాయి. వీళ్లు మాత్రం మెస్ చార్ట్లు 30 శాతం మాత్రమే పెంచారు. వీటికి అదనంగా పెంచే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఏమైనా ఉందా?

ఎస్.సి., ఎస్.టి. విద్యార్థులకు సరికొత్త పోర్ట్ పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉండేందుకు బుక్ బ్యాంక్ పథకం ఒకటి పెట్టారు. దీనివల్ల ఒక్క పిల్లవాడు కూడా లభి పొందని మాట వాస్తవమా, కాదా?

శ్రీ జి. శ్రీవిష్ణులు నాయుడు :- అధ్యక్షా, విజయసగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు సంబంధించి బాలికల ఎడ్యూకేషన్లో కొంచెం పెనుకబడిన మాట వాస్తవం. దానిని డెవలప్ చెయ్యడం కోసం ఈ సంక్షేమ హాస్పిట్ ఏవైతే ఉన్నాయో ఏ.పి. రెసిడెన్షనల్ కానీ, ఎస్.సి. స్టేషన్ నుంచి కానీ, ట్రైబల్ నుంచి బాలికలకు సంబంధించి అందరి శాఖల మంత్రులకు ప్రత్యేకించి బాలికలకు తీసుకునేటటువంటి సంక్షేమం కోసం మాకు ప్రయారిటీ ఎక్కువగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాం.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి :- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ ప్రభుత్వం ఇవ్వని విధంగా స్కూలర్ పిఫ్లు ఇప్పడం అనేటటువంటిది చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. మైనారిటీ దాంట్లో కూడా ఎంకరేజ్ చేసి స్కూలర్ పిఫ్లు ఇస్తామన్నారు. చిక్కుచ్చిస విషయం ఏమిటంటే స్కూల్శాల్ కానీ, కాలేజీల్ కానీ టీచర్లు, లెక్కర్ల కొరత తీప్రంగా ఉంది అని చెప్పి నేను మంత్రిగారి దృష్టికి చాలా సార్లు తీసుకు వచ్చాను. ముఖ్యంగా లెక్కలు, పైసు టీచర్లు. అలాగే లెక్కర్లలో కూడా కొరత ఉంది. స్కూలర్ పిఫ్లు ఇచ్చేది పిల్లలు కాలేజీలకు, బడులకు వచ్చి బాగా చదువుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే స్కూలర్ పిఫ్లులూ అవీ ఇస్తున్నాం. కానీ టీచర్లు లేకపోతే స్కూలర్ పిఫ్లు ఇచ్చి మనం ఆశించిన ప్రయోజనాన్ని పొందలేమనే ఉద్దేశ్యంతోనే మీ ద్వారా మంత్రిగారి ముందుకు తీసుకు వస్తున్నాము. స్టేషన్ ని సమకూర్చలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : - అధ్యక్షా, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ గారికి చెప్పిది, సచార్ కమిటీ రిపోర్టులో స్పష్టంగా చెప్పింది హాయ్స్ లెవెల్ అఫ్ గుర్తుమెంట్ అంటే సివిల్ సర్వీసెస్ గానీ, బ్యాంకింగ్ సర్వీసెస్ గానీ. స్టేట్ లెవెల్ సర్వీసెస్లో ముస్లిం

యువత ప్రార్థనిపేషన్ చాలా తక్కువగా ఉంది. పాపులేషన్లో 12 శాతం ఉంటే ఈ ఎడ్యూకేషన్లో 4 శాతం కూడా లేదు. అందువల్ల నీటిని పెంచాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బులు కేటాయిస్తోంది. నిధుల కొరత లేదు. కానీ దురదృష్టి వశాత్తు గ్రోండ్ లెవల్లో సరిగ్గా ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. ఈ మైనారిటీ కోచింగ్ సంటర్స్‌లో ఎన్‌రోల్మెంట్ లేదు. నేను ప్రైదరాబాద్‌లో ఉన్నటువంటి మైనారిటీ కోచింగ్ సంటర్లో పాఠాలు చేపే టీచర్స్‌గా చెపుతున్నాను. అక్కడ ఎన్‌రోల్మెంట్ లేదు. సరైన శిక్షణ లేదు. ట్రైనింగ్ లేదు. అవకాశం లేదు. అక్కడ పొపం, ఎడ్యూకేషన్ పరంగా ముస్లిం యూట్ పెరుగుతున్నారు. గుంటూరులో కూడా అదే పరిస్థితి. చాలా చోట్ల అదే పరిస్థితి. సరైనటువంటి మేనేజ్మెంట్ లేదు. ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశ్యాలో నిధులు పెడుతున్నారు. ఫండ్స్ స్క్రిప్టీ ఎక్కడా కూడా లేదు. అయినప్పటికీ దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి కొద్దిగా కష్టపడితే ప్రభుత్వం పెట్టేటుటువంటి ఖర్చు నిజంగా ఉపయాగంగా ఉంటుంది. వారు గవర్నమెంట్ సర్వీసుల్లోకి వస్తారు. ఇప్పటికే ముస్లిం యూట్ అత్యధికంగా ఇన్ఫార్క్చర్లో సెక్షార్టర్లో అసంఘటిత రంగంలో ఉన్నారు. అందుకు కృషి చేయవలసిందిగా మైనారిటీ వెల్వేర్ మినిస్టర్ ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దాచారి రామిరెడ్డి :- 10వ తరగతి ఫీజులు కట్టిటప్పుడు 12,000 రూపాయల నుంచి లక్ష రూపాయలు చెయ్యాలనేటటువంటి ప్రతిపాదన అంగీకరించకుండా బలవంతంగా ఫీజులు కట్టించుకున్నారు. ఆ బలవంతంగా కట్టించిన ఫీజులు వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్ అందరికీ, అన్ని డిపార్ట్మెంట్లు వాళ్ళకి మీరు రిఫండ్ చేస్తారా!

جناب محمد على شيخير: جناب رضوي صاحب نے سوال کیا کہ کچھ کام جس حکومت کے احکامات کے خلاف طلباء سے فیصلہ طلب کر رہے ہیں، اور نہ یہ یہ کی صورت میں امتحانات میں بٹھانے سے انکار کر رہے ہیں۔ اس طرح کے کچھ cases گذشتہ بھی ہمارے پاس آئے۔ ہم نے یونیورسٹیز سے ایمیس ولوائے، پھر اس کے بعد Higher Education Department سے ولوائے، اور اب ہم نے 11.11.2008 سے طلباء کو فیصلہ دینا بھی شروع کر دیا ہے۔ اگر آپ کے پاس کوئی specific case ہو، جس میں کوئی کالج وائے حکومت کے احکامات کی خلاف ورزی کر رہے ہیں تو ہم ضرور اس کالج کے خلاف ایکشن لیں گے، اور طلباء کو امتحانات میں بٹھا کیں گے، اور ان کی فیصلہ پوری ادا کریں گے۔

నాగేశ్వర్ గారూ, మాకు బ్రహ్మండమైన సజెషన్ ఇచ్చినారు. I respect మీ సజెషన్కి. మనం ఇప్పుడు హాయ్స్ ఎడ్యూకేషన్కి especially మెడిసిన్ మరియు ఇంజనీరింగ్లో కంఫర్టబుల్గా 4 శాతం రిజెర్సేషన్లో మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఇంజనీరింగ్, మెడికల్ కాలేజీల్లో విద్యార్థులకు ఫీజులు ఇస్తున్నాం. ఈ సారి సంఖ్య చాలా పెరిగింది. క్రిందటి సంవత్సరం 6 వేలు ఉంటే, ఈసారి 18 వేలు ఉన్నారు. కానీ ఐ.ఎ.ఎస్, ఐ.పీ.ఎస్. లాంటి సర్వీసుల్లో వాళ్ళ సంఖ్య పెరగలేదు. సెంటర్స్ కూడా ఉన్నాయి. చాలా బగా చెబుతున్నారు. మీతో నేను పరుసల్గా కూర్చోని, ఎందుకంటే మీరు వాళ్ళ సబ్సెప్ట్ కి సంబంధించి లెక్కర్స్గా, ప్రాఫెసర్గా మాట్లాడుతున్నారు. నేను మీ సజెషన్తో, ఏ విధంగా డెవలప్ చేయగలుగుతాము అనేది చూస్తాము. విద్యార్థులకు ఎన్‌రోల్ చేసి, ఈ రంగంలో కూడా తీసుకువచ్చేందుకు ఏమైనా ప్రయత్నాలు ఉంటే నేను తప్పనిసరిగ్గా మీతో కోల్రెస్టేషన్ చేసుకుని, మీ సలహాలు, ఇంకా ఇతరుల సలహాలు తీసుకుని ఈ రంగంలో కూడా కొంచెం ముందుకు వెళ్ళిటందుకు ప్రయత్నం చేస్తానని కూడా గౌరవ మిత్రులకు తెలియజేసున్నాను. ఇంకా వేరే మిత్రులు కూడా చెప్పినారు, ఎవరెవరు డబ్బులు తీసుకున్నారో అనేది. కొంతమంది 12 వేలు, ఒక లక్ష, కట్టేరని, అలాగే సర్టిఫిటెట్లు లేట్గా సబ్మిట్ చేశారని. వాళ్ళకి డిఫెనెట్గా రిటార్మెంట్ ఇప్పిస్తాం. ఎందుకంటే ఇండివిడ్యువల్గా విద్యార్థి కాలేజీ మేనేజ్మెంట్కు ఫీజు పోయినప్పుడు ఆ విద్యార్థులు కంపైంట్ చేస్తే డబ్బులు ఒకే రోజు పుల్ ఎమ్మాంట్ ఇష్యూడం లేదు. వన్ థర్డ్ మేం ఇస్తున్నాం. కొన్ని డిపార్ట్మెంట్లు 50 శాతం ఇస్తున్నారు. అలాంటి చోట సెకండ్ ఇన్స్ట్రోల్మెంట్ మేం పట్టుకొని అలాంటి విద్యార్థులకు వాళ్ళకు ఫీజు కట్టిన డబ్బులు ఎంతైతే ఉన్నదో అది రిటార్మెంట్ ఇప్పించే ప్రయత్నం చేస్తానని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసున్నాను.

శ్రీ చుక్క రామయ్య :— నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు.

మ. 1.40

శ్రీ ఎమ్. ముఖేష్ గౌడ్ (వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమ శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, గత రెండు రోజుల నుండి ఈ సజ్జక్షపై 14 మంది సభ్యులు మాటల్లాడడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. మోహన్‌రెడ్డి : మైనారిటీ కాలేజీల్లో లెక్చరర్స్ లేరు. బి.సి.వెల్ఫేర్ మంత్రి గారు ఎట్లా సమాధానం చెప్తారు.

శ్రీ ఎమ్. ముఖేష్ గౌడ్ : అధ్యక్షా, గత మూడు రోజులుగా వారు మాటల్లాడుతుంటే మేము విన్నాము. ఈ రోజు పూర్తి స్థాయిలో సమాధానం చెపుతాము. రాష్ట్రంలో బి.సి. విద్యార్థులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తున్న స్కూలర్సిప్స్, ఫీజు రీ ఇంబర్స్ మెంట్, మెన్ ఛార్లీల కోసం గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించడం జరిగింది. వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన వర్గాల వారి సంక్లేషం మరియు విద్యాభిపృథివీ కోసం డా.ప్రై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ప్రస్తుత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో వనిచేస్తోంది.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి : మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పమనండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ శైర్కన్ : స్టోట్మెంట్ ఇచ్చారు. కాబట్టి సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. ముఖేష్ గౌడ్ : అధ్యక్షా, అడిగిన దానికి కాదు. ఈ రోజు దేశంలో ఎక్కుడా లేని విధంగా రాష్ట్రంలోని బి.సి.లకు స్కూలర్సిప్స్ ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

ఆ ప్రభుత్వం చేసిన దానికి, మా ప్రభుత్వం చేసిన దానికి వ్యత్యాసం చెపుతున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ శైర్కన్ : వారు ప్రశ్నలు అడిగారు. వాటికి సమాధానం చెప్పండి లేకపోతే కూర్చోండి.

శ్రీ ఎమ్. ముఖేష్ గౌడ్ : అధ్యక్షా, వారు మూడు రోజుల నుండి మాటల్లాడారు. ప్రభుత్వం చేసిన పథకాల గురించి చెప్పాలి కదా. వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్లాడారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ శైర్కన్ : కూర్చోండి. మినిస్టర్ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యోనాయక్ (గిరిజన సంక్షేప శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం ‘బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్’లో ఎక్కుడ పడితే అక్కడ చేర్చించుకొంటున్నారని చెప్పారు. సరైన పద్ధతిలో జరగడం లేదని, డబ్బులు తీసుకొంటున్నారని అన్నారు. దీనికి ఒక పద్ధతి ఉంది. కలెక్టర్ అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ ఉంటుంది. దాంట్లో డి.ఇ.ఓ. తదితరులు సభ్యులుగా ఉంటారు. వారు ఒక ఎగ్గామినేషన్ ని పెట్టి, మెరిట్ కల్గిన విద్యార్థులను సెలక్ష్యులు చేయడం జరుగుతుంది. జిల్లాలో ఉన్న స్కూల్స్ లో, ఏ స్కూల్ అయితే బాగుందో ఆ స్కూల్ ని మాత్రమే సెలక్ష్యు చేస్తున్నారు. అటువంటి స్కూల్స్ నే పంపిస్తారు.

రఘునాథరెడ్డి గారు మాటల్లడుతూ, పాతశాలలకు బిల్లింగ్స్ లేవని, అద్దె భవనాల్లో నడుస్తున్నట్లు చెప్పారు. ట్రైబల్ వెల్వెర్ శాఖ ఆధ్యార్యంలో 1302 ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఉన్నాయి. అందు 1083 గవర్నమెంట్ బిల్లింగ్స్ లో ఉన్నాయి. మిగతా 91 మంజారు చేశాము. పనులు నివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. మా దగ్గర కరెంటు బిల్ల్ గానీ, రెంట్ గాని అప్ టు డేట్స్ గా ఇష్టున్నాము. ఎక్కుడైనా ఇష్టుదేవని స్పెషిఫిక్ గా చెపితే 24 గంటల్లో చెల్లిస్తాము. చుక్కా రామయ్య గారు ఫర్మిచర్ లేదని చెప్పారు. రూ.8.32కోట్లని ఫర్మిచర్ నిమిత్తం కేటాయించాము. ఈ నెలలో టెండర్లను పిలుస్తున్నాము. మార్పి లోపు ఫర్మిచర్ కొని, వచ్చే నిద్యా సంవత్సరానికి ఫేజ్ 2 మ్యానర్స్ లో ఇష్టామని తెలియజేస్తున్నాము. జనరేటర్ల గురించి చెప్పారు. మా దగ్గర అన్ని చోట్ల జనరేటర్స్ ఉన్నాయి. రామిరెడ్డి గారు ఫీజు రిఫండ్ చేయాల్సిందిగా కోరారు. మా దగ్గర వారు కట్టుకొనే పద్ధతి లేదు, రిఫండ్ చేసే పద్ధతి లేదు. అంతా మేమే కడుతున్నాము. మోహన్ రెడ్డి గారు లెక్కరర్ల గురించి చెప్పారు. లెక్కరర్ల సమస్యల మా దగ్గర లేదు. ఎక్కుడైనా ఖాళీగా ఉంటే గెస్ట్ లెక్కరర్ని పెట్టి, కాంట్రాక్ట్ లెక్కరర్లను పెట్టి స్క్రమంగా చదువు సాగే నిధంగా చర్యలు తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీమతి పద్మజి గారు మాటల్లడుతూ, పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్స్ ఇష్టుడం లేదని అన్నారు. అది కరెక్టు కాదు. ఇష్టుటి వరకు 23 జిల్లాల్లో రూ.63.55లక్షలు రిలీజ్ చేశాము. ప్రత్యేకంగా, రెనెవల్ స్టోడెంట్స్కి రూ. 48 కోట్ల 31లక్షల48వేలు ఇష్టుటికే 76063 మంది పిల్లలకు పంపిణీ చేశాము. ప్రపట్టుకి అన్లైన్ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. 86వేల మంది పిల్లల పేర్లను అన్లైన్ చేయడం జరిగింది. నాలుగు వేల మంది పిల్లలకు పేమెంట్ చేయడం జరిగింది. మిగతా వాటిని కూడా చేస్తాము. సర్వర్ యాకెస్ట్ చేయడం లేదు. అందువల్ల కొంత డిలీ జరుగుతోంది. ట్రూస్ప్రోపరెంట్గా ఉండాలనే అన్లైన్ సిస్టమ్ గవర్నమెంట్ పెట్టిందని తెలియజేస్తున్నాము. అనంతపూర్ణలో ఇష్టుటికే ఒక కోటి 63లక్షల రూపాయలను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అందు 94లక్షల74వేల రూపాయలు, 19937 మందికి పంపిణీ చేయడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం నిద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుతోందని కూడా సభ్యురాలు అన్నారు. అది కరెక్టు కాదు. 2003-04వ సంవత్సరం నుండి నేటికి 48వేల పైచిలుకు నిద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగింది. బోగ్స్ నిద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గించినా, ఇంత మంది పిల్లల సంఖ్య పెరిగిందని తెలియజేస్తున్నాము. సమయం లేదు, కాణ్ణి మిగతా నిషయాల్లోకి పోవడం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టీర్ : అధ్యక్షా, మోహన్ రెడ్డి గారు లెక్కరర్ల గురించి చెప్పారు. కొన్ని కాలేజీల్లో మ్యాట్స్, ప్లైన్, సోపల్ ప్స్టడీన్ లెక్కరర్ల కొరత ఉంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ ద్వారా ప్రార్థించు పరీష్కారం ఇవ్వాలి. లెక్కరర్ల లేకపోతే ఇఖ్బంది అవుతుంది. ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఈ విషయం ఉంది. ఇప్పుడు డి.ఎస్.సి. ద్వారా టీచర్ల రిక్రూట్మెంట్ జరుగుతోంది. చుక్కా రామయ్య గారు ఇంతకు ముందు మీరు చెప్పింది నాకు సరిగా అర్థం కాలేదు. మరో మారు చెపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, ఎమ్సెట్ పరీక్షకు మైనారిటీ నిద్యార్థులు ఎంతమంది హాజరోతున్నారని చూస్తే చాలా తక్కువ మంది నిద్యార్థులు హాజరోతున్నట్లు తెలిసింది. పది సంవత్సరాల నుండి ఎంత మంది మైనారిటీ నిద్యార్థులు ఎమ్సెట్ పరీక్షకు హాజరయ్యారు. ఆ సమాచారం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ మహమృద్ అలీ పట్టిర్ : ఆ వివరాలు ప్రశ్నతం నా దగ్గర లేవు. అయినా, నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం ఇస్తాను. ఎమ్సెట్లో పోయిన సంపత్తురానికి విద్యార్థుల సంఖ్య కేవలం ఇంజనీరింగ్లో ఆరు వేల మంది అడ్మిషన్స్ తీసుకొన్నారు. నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ మరియు ఒక లక్ష రూపాయల కంటే ఇన్కం తక్కువ ఉన్న వారికి, ఎలిజీబిలిటీ ఇప్పడం వల్ల ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో, మెడికల్ కాలేజీల్లో నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ ఇప్పడం వల్ల 188 స్టూడెంట్స్ అడ్మిషన్స్ తీసుకొన్నారు. మిగిలిన మైనారిటీ కాలేజీలన్నీ కలిపి 300లకు పైన విద్యార్థులకు ఎలిజీబిలిటీ వస్తుంది. సెంట్రల్ సర్వీసెస్లో తక్కువ ఉన్నాయి. కాబట్టి, **Other professional courses** లో గవర్నమెంట్ ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ ఇప్పడం వల్ల, ఫీజ్ రీ ఇంబర్స్ మెంట్ చేయడం, ఈ రెంటీ వల్ల వచ్చింది. మీరు చెప్పిన అంశాలపై నేను వ్రాసి వేరే సందర్భంలో మీకు అందజేస్తాను.

మ. 1.50

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : మైనారిటీ మేనేజ్మెంట్ మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఇప్పడం లేదు. ఈ కాలేజీల్లో మైనారిటీ విద్యార్థులు ఎంత మంది ఉన్నారు?

శ్రీ మహమృద్ అలీ పట్టిర్ : ఈ క్వార్క్ కి అది సంబంధం లేదు. తరువాత ఇస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ ఛైర్మన్ : రామయ్యగార్చి పిలిచి మాటల్చడండి.

శ్రీ మహమృద్ అలీ పట్టిర్ : సరే. మాటల్చడతాను.

శ్రీ పాటూరి సుధాకరరెడ్డి : అధ్యక్షా, గత మూడు రోజులుగా మేము మాటల్చడిన అంశాలపై మంత్రులు సమాధానం చెప్పడం లేదు. కేవలం నేడు మాటల్చడిన వారి ప్రశ్నలకే సమాధానాలు చెప్పిస్తే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ ఛైర్మన్ : సభ అంతా ఆ విధంగానే అంగీకరించింది.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ పండిట్స్ (సౌంఖ్యిక సంస్థేమ శాఖ మంత్రి) : అధ్యక్షా, బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ లో అడ్మిషన్స్ ప్రాతిపదిక ఏమిటని అడిగారు. ఈ స్కూల్స్ లో అడ్మిషన్స్ కి డిప్లొట్ లెవల్లో ఒక కమిటీ ఉంది. దానికి జిల్లా కలెక్టర్ ఛైర్మన్గా ఉంటారు. డి.ఐ.ఐ. ఒక మెంబర్గా, జాయింట్ డైరెక్టర్ లేదా డెప్యూటి డైరెక్టర్ స్పెషల్ వెల్ఫేర్ డిప్లొట్ లెవల్లో మెంబర్గా ఉంటారు. స్టోర్ లెవల్లో అయితే, కమీషనర్ స్పెషల్ వెల్ఫేర్, డైరెక్టర్ బి.సి. వెల్ఫేర్, డైరెక్టర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, సెక్రెటరీ, స్పెషల్వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షియల్ ఎడ్యుకేషన్లో ఇన్స్టిచ్యూషన్స్ వారు కమిటీ మెంబర్గా ఉంటారు. బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ జిల్లాలో 90 శాతం పాస్ పర్సంబేచీ, గత ఐదు సంవత్సరాల ఉండి ఏ స్కూల్ అయితే 50 శాతం ఘన్స్ క్లాస్ వచ్చేవో అటువంటి స్కూల్స్ ని బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ గా నిర్ణయిస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో కమిటీ ఓర్గన్ మరియు రిటెన్ టెస్టిని కండక్ట్ చేసి అడ్మిషన్స్ పారదర్శకంగా జరువుతున్నాయనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాము.

డైట్ చార్జెస్ విషయానికి వస్తే, వారు ఆరోపించినట్లు డైట్ చార్జెలు 30 శాతం కాదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారంలోకి రాగానే మొట్టమొదటగా 20 శాతం పెంచారు. ఈ పెంపు ఏడు సంవత్సరాల తరువాత జరిగింది. మళ్ళీ గత సంవత్సరం 30 శాతం నుండి 40 శాతానికి పెంచారు. మొత్తం 65 శాతం డెయిట్ చార్జెలను పెంచారు. దయచేసి ఈ విషయాలను సభ్యులు తెలుసుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాము.

ఇంటిగైటెడ్ హాస్పిట్ విషయానికి వ్యాపారములో నొప్పిల్లించి ఉన్నాయి. ఒక కోటి58లక్షలలో ఈ హాస్పిట్ ని మంజారు చేయడం జరిగింది. 48 హాస్పిట్లో కన్సప్ట్స్ ను యాక్సివిటీలు పురోగతిలో ఉన్నాయి. 68 హాస్పిట్కి సంబంధించి టెండర్ పైన్స్ట్రైజెషన్ ప్రైజ్లో ఉన్నాయి. లేట్ కావడానికి కారణం పదారు పర్యాయాలు టెండల్సు పిలిచినా కొన్ని ప్రాంతాల్లో టెండర్ నేనే వారు లేకపోవడం వల్ల ఆ ప్లాకేజీని కూడా తీసేశాము. చాలా హాయ్యస్ రేట్ని వారు కోట్ చేయడం వల్ల, ముఖ్యమంత్రి గారు వారికి ఇష్టుడానికి వీల్సేదని తిరస్కరించారు. మరలా టెండల్సు పిలిచాము. అని పైన్స్ట్రైజ్లో ఉన్నాయి. ఒక నాలుగింటికి సైట్ ప్రాథమ్మ ఉన్నాయి. ఆ నాలుగింటికి సైట్ ను ఐడెంపీప్లే చేస్తున్నాము. మొత్తం 120 ఇంటిగైటెడ్ హాస్పిట్ కి గాను 48 గ్రోండ్ అయ్యాయి. 68 టెండర్ పైన్స్ట్రైజెషన్ ప్రైజ్లో ఉన్నాయి. అని కంపీట్ కాలేదు. ప్రోగ్రెస్ లో ఉన్నాయని చెపుతున్నాము.

వదవతరగతి ఎగ్గామినేషన్ ఫీజు విషయం అడిగారు. పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్కి రూ.75 వేల ఆదాయ పరిమితి, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 60వేల రూపాయల ఆదాయ పరిమితి వారికి పరీక్ష ఫీజు ఎగ్గంపున్ ఇవ్వాలని file is under circulation. త్వరగా దాన్ని క్లియర్ చేయాలిన అవసరం ఉంది. పైనాన్స్ డిపోర్ట్మెంట్ కి పైల్ వెళ్లింది. అది రాగానే దానిపైన చర్యలు తీసుకొంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

(ಅಂತರ್ಯಾಮಿ)

ఇంకా నిర్లయం తీసుకోలేదని చెపుతున్నాము. ప్రయత్నం చేస్తామని చెపుతున్నాను. 12వేలు ఇస్కం పెంచడానికి పైలు సరుక్కులేపన్లో ఉంది.

శ్రీ బి. మోహన్‌రండ్లు : అలర్డ్ చెల్లించిన వారికి ఇస్తారా?

శ్రీ పిల్లి సుభావ్ చంద్రబోస్ : పరిశీలన చేస్తాము. అన్ని సంక్షేమ హస్పిటల్లో జనరేటర్లు కావాలని గౌరవ పెద్దలు రామయ్య గారు చెప్పారు. నాన్ కన్సెస్టనల్ ఎనర్జీని పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న వసతి గృహాల్లో ఉపయోగించాలని చెప్పారు. ఒక పైలెట్ స్క్రీమ్గా తీసుకొని, మొట్ట మొదటగా రిమోట్ హస్పిటల్లో తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రపోజిల్స్ కూడా వచ్చాయి. నాన్ కన్సెస్టనల్ ఎనర్జీ ఎం.డి. గారు, అని ఎంత వరకు ఉపయోగపడతాయో ఎగ్గామిన్ చేయమని పంపించడం జరిగింది. ఎంత కాలం ఉపయోగపడతాయి, వీటికి సంబంధించిన రేటుని ఫిక్స్ చేసే తదితర విషయాలపై పంపించాము. అని రాగానే పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా కొన్ని కొన్ని హస్పిటల్లో ఈ సంపత్తురమే పెట్టాలన్న ఆలోచనకూడా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, ఒక కన్యాటమొంట్స్ పాంథుక సంక్షేమ శాఖ ప్రయత్నం చేస్తున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిసందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

MR. DY.CHAIRMAN: Now ,the House is adjourned to meet again at 10 a.m. on Friday the 5th December 2008.

(Then the House adjourned at 1.55 P.M to meet again at 10 A.M. on Friday the 5th December 2008).